Latvija
AMERIKA

Nr. 69. TREŠDIEN, 1961. GADA 30. AUGUSTĀ 11. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: JĀNIS GRINBLATS.

Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

LAIKRAKSTA PĀRSTĀVIS SAV. VALSTĪS: ERIKS VENTS, 11 Irma Ave., Port Washington, L. I., N.Y. Telefoni: PO 7-6696, PO 7-6519

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
EDITOR-IN-CHIEF: Mr. JĀNIS GRINBLATS.
Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
OFFICE IN USA: Mr. ERIKS VENTS, 11 Irma Ave, Port Washington, L.I., N.Y. PHONES: PO 7-6696 and PO 7-6519.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
WEDNESDAY, AUGUST 30, 1961.

A. SEDASDĒLS

SVĒTKU TĒRPĀ

Cik garš ir mūsu tautas dzīvības laiks, tikpat nezūdīga ir ideja, ko pauž dziesmu svētki — saglabāt, vairot un daiļot tautas nacionālo pašapziņu, lepnumu un spēku. Ar pirmajiem latviešu vispārējiem dziesmu svētkiem ir sakurta šī spožā uguns, un tā nav apdzisusi un nekad arī neizplēnēs, iekāms vēl latviešu valoda skanēs zem šīs saules. Dažkārt izniris jautājums — vai tad ar citāda rakstura sarīkojumiem tas nebūtu iespjams? Te ir tikai viena atbilde — nē!

Tikai un vienīgi mēs paši — dziedātāji un klausītāji, mūsu sirds, prāts un sajūta zina novērtēt un liecināt, ka dziesmu svētki ir vienīgie visas tautas atbalstītie un apbrīnotie brīži, kas izraisa spontānu un dziļu pārdzīvojumu, kāds nepieciešams stiprai, skaistai un varenai dzīvei nākotnē. Nekad nav bijis par daudz atgādināt savu garīgo bagātību, pašapziņu un nacionālo stiprumu. Ne lai to uztvertu kā īsa prieka mirkli, bet gan lai tajā atrastu un sev piesavinātu spēku nākotnei. Tā ir katras tautas pastāvēšanas daļa. Vienalga, kādos apstākļos arī neritētu tās pašreizējā dzīve.

Te pirmkārt jāuzsver mūsu tautas stāvoklis verdzinātajā dzimtenē. Pirms divdesmit viena gada tur izskanēja pēdējie latviešu tautas dziesmu svētki, kuriem šai garajā verdzības posmā sekojuši citi, ar visādiem slaviskiem un sociālistiskiem iestarpinājumiem. Latviešu tauta bijusi spiesta tos likt savā balsī un izpirgāt svētku dziļāko nozīmi un simboliku. Bet katrā uzspiestā un pretdabiskā lietā iztrūkst sirds patiesīguma un dziļākas sajūsmas.

Sobrīd ik dziedātājs un klausītājs latviešu dziesmu svētkos Kanadā sapratīs, ko viņa brālis, māsa, radinieks vai tuvinieks izjūt un pārdzīvo, dziedot verdzinātā dzimtenē par tirannijas „varenību", jeb ar slēptu sirdsprieku dvēselē šūpojot „Pūt, vējiņi", vai nākotnes iecerē redzot pacelamies „Gaismas pili". Arī mēs, svešumā un brīvībā atrazdamies, dziedam un sirds dziļumos aizlūdzam par sava tālā krasta atdzimšanu un tautas brīvību. Tas piešķir mūsu dziesmu svētkiem trimdā to nozīmību un cerību spēku, kāds mums vēl ilgi būs vajadzīgs, aizvadot trauksmes un pārsteigumu laikmetu svešumā. Ja ne visur, tad tomēr ļoti lielos apmēros svešā vide mums ir atgādinājusi, lai nezaudējam savu nacionālo seju un etniskos vaibstus, jo tie ir katras tautas bagātība, kuru nekas cits nespēj aizstāt.

Cituviet tomēr manāmas pazīmes, kas liecina, lai ātrāk sakūstam kopējā katlā. Mums tas nav jādzird vai jāievēro. Mums ir jāklausās savas latviskās sirds pukstos, jo neviens nevar mums to nomainīt vai mūsu dzīslās pārliet citas asinis. Un tomēr, dažuviet mūsos pašos parādās simptomi, kas garajos trimdas gados liecina par nacionālo kūtrumu vai vājumu. Tur mūsu tautai piederīgie savas dzīves pamatus pārveidojuši, tajos iemūrēdami akmeni ar ierakstu — kur man labi, tur man tēvija. Latviešu dziesmas varenās manifestācijas brīdi gribētos pieklauvēt pie šīm aizsalušām durvīm.

Taisnība — ap mums elšo baiga nezina par tautas un dzimtenes nākotni. Bet vai tā nav raksturiga iezīme visām tautām un valstīm, to skaitā arī tām, kas vēl dzīvo brīvības gaismā? Kas zina tuvāko gadu risinājumu, kur brīvību sargātājs spēks ir kļuvis tik nevarīgs un izbijies? Šie nezināmās nākotnes draudi mums ir jāpārvar ar savu garīgo spēku mobilizāciju tagadnē, lai mēs justos drošāki un stiprāki nedienu brīdī, kas mums varētu uzbrukt. Šis spēks mums var noderēt kā baltās, tā nebaltās dienās.

Svētku tērps, ko latvietis mēdz uzvilkt lielos godos un notikumos, lai neizteic vienīgi mūsu ārējo uzmanību notickošajam. Dziesmu svētkos arī mūsu dvēselei jāuzvelk goda drēbes, jo tas ir pārdzīvojumu un stiprināšanas brīdis visai mūsu garīgai pastāvēšanai nākotnē, no kā būs atkarīga mūsu fiziskā piederēšana savas tautas ciltsmam.

SESTDIEN, 2. SEPTEMBRĪ, IZNĀKS PAPLAŠINĀTS MŪSU LAIKRAKSTA NUMURS.

LATVISKI RUNĀJOŠAS VAI LATVIEŠU DRAUDZES?

Baznīcas darbinieku atzinumi

ASV austrumu apgabala latviešu ev. - lut. draudžu mācītāji un draudžu darbinieki pulcējās 26. un 27. augustā Elizabetē, Ņudžersijā, Sv. Marka luterāņu baznīcas telpās uz konferenci. No Kanadas bija ieradies māc. E. Pavasars no Hamiltonas.

Konferenci ievadīja prāv. K. Birznieka svētbrīdis, pēc tam Ņujorkas-Elizabetes draudzes priekšnieks A. Mednis sveica konferences dalībniekus. P. Eglītis runāja archibiskapa un baznīcas virsvaldes vārdā, bet ALA's centrālās valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš sveica ar rakstu. Prezidijā ievēlēja māc. A. Reinsonu no Kvēkertaunas un draudzes priekšnieki A. Medni no Elizabetes, māc. Kiršfeldu un Ņujorkas draudzes priekšnieku K. Bierni.

Dr. K. Bilzens referēja par Kristus apliecināšanu dzīvās baznīcas dzīvē, norādot, ka dzīvā baznīca ir Dieva Svētā gara dibināta, uzturēta un vadīta kristīgo draudze. Mūsu laika cilvēks maz domā par Dieva attiecībām ar cilvēku, kā arī to garu, ko Dieva vārds atklājis dzīvajā baznīcā. Valstis sabrūk, dzīvā baznīca pastāv. Cilvēki svētrītā pulcējas, lai dzirdētu dzīvo Kristu, bet dzīvai baznīcai jāiet kopā ar dzīvo nacionālismu. Referenta ieteikums bija, ka jāpārņem amerikāņu metodes, draudzes nodevas maksājot atkarībā no katras ģimenes ienākumiem. Mācītājiem jāved personīgi priekšzīmiga dzīve.

P. Eglītis ziņoja par Latvijas ev. - lut. baznīcu 1960. gadā. Rindas uz baznīcu Latvijas laikā bija paretas, arī trimdā var vērēties vairāk apmeklētāju baznīcās. Dažas draudzes domā par īpašumu iegādi, kas būtu ne tikai materiāls ieguvums, bet stiprinātu arī garīgi, un draudzes locekļiem būtu lielāka interese apmeklēt savu baznīcu. P. Eglītis paredz, ka vēlāk būs tikai latviski runājošas draudzes, bet ne latviešu draudzes, kurpretim māc. A. Ozols domā, ka būs angliski runājošas latviešu draudzes.

Māc. A. Ozols ziņoja, ka Austrumu apgabalā darbojas 26 svētdienas skolas ar 774 skolēniem, pie kam 6 draudzes ir bez svētdienas skolām. Skolēnu skaits uzskatāms par mazu un varētu vēlēties, lai tas pieaugtu, jo skolu apmeklē tikai ap 34% neiesvētīto draudžu locekļu. Dažas skolās māca latviešu valodu tikai pusstundu, bet ar to nevar saglabāt latviskumu.

Svētības akti un metriskās grāmatas bija māc. R. Zariņa referāta temats. Ievadā referents norādīja par laulības būtību, pieminot, ka ASV laulība ir nestabila, jo 1948. gadā šķirta katra trešā laulība, Kanadā katra 15. Dzimstība latviešiem nav augsta, un lielajā Ņujorkas draudzē no pāri par 3000 draudzes locekļiem dzimst tikai ap 50 bērnu gadā. Problēmas rada arī jauktās laulības dažādu tautību vai ticību starpā. Latviešu kalendāri var atrast 590 kristāmos vārdus, bet jāievēro šo vārdu rakstība, lai vēlāk neceltos pārpratumi. Mācītājiem jāved grāmatas par kristītiem, iesvētāmiem, laulātiem un apglabātiem, kā arī draudzes locekļu saraksti un draudzes chronika. Ieraksti jāved valsts valoda, bet vēlams arī vest otru sarakstu latviski. Visu latvisko metrisko grāmatu noraksti būtu sūtāmi latviešu iestādēm, bet debatēs nevarēja vienoties, vai tā būtu draudžu apvienība, vai baznīcas virsvalde. To izšķirs mācītāji.

Māc. A. Veinbergs ziņoja par baznīcu dzimtenē, rādot pretreligisku literatūru no Latvijas, grāmatu un fotokopiju veidā, kā arī uzņēmumus no baznīcu dzīves Latvijā.

Ņubransvikas - Leikvudas draudzes priekšnieks A. Richters par draudzes lomu sabiedriski nacionālā dzīvē norādīja, ka jāveicina mācītāju dzīvais kontakts ar draudzes locekļiem, jārespektē latviski noskaņotās jaunatnes centieni un bērni jāsūta latviešu skolās, jāradina pie dievkalpojumu apmeklēšanas, draudzēm jāpiedalās vietējo sabiedrisko organizāciju latviskos sarīkojumos, bet mācītāju atalgojumam jāatbilst amerikāņu mācītāju atalgojumam. Tautas vienības saglabāšanā vajadzīga sadarbība draudžu un sabiedrisko organizāciju starpā, aktīvi jādarbojas latviešu kristīgās aktivitātes.

Māc. E. Pavasars no Hamiltonas referēja par draudzes garīgās dzīves pacelšanu, norādot, ka latviešu garīgā dzīve nav augstā līmenī vēsturisku un materiālu apstākļu dēļ. Vajaga vairāk aktivitātes praktiskajā darbā, sadalot draudzi rajonos, izsūtot biļetenus, bet sevišķi uzsverot, ka par draudzi vajaga vairāk Dievu lūgt.

Prāvests K. Birznieks ziņoja, ka austrumu apgabalā apvienota 21 latviešu draudze, ir 32 latviešu mācītāji, no kuriem 8 strādā amerikāņu draudzēs, bet 5 nestrādā draudzes darbu. Visās draudzēs kopā 9.929 draudzes locekļu, 9 ir mazas draudzes, kur draudzes locekļu skaits nepārsniedz 150. Notikuši 935 dievkalpojumi, bībeles stundas ir tikai 6 draudzēs, kristīti 134 bērni, iesvētīti 188, laulāti 62 pāri, miruši 84, dievgaldnieki 3.771. Pieaugušas jauktas laulības un pagājušo gadu tās jau sasniegušas 28, pirms tam tikai 15. Dāmu komitejas un ērģelnieki bijuši visās draudzēs, bērnu nometnes Ņujorkas un Bostonas Trimdas draudzē. Palīdzības darbam veltīti $11.596,-, bet visu draudžu kopīgie ieņēmumi bijuši $145.456, 10 draudzēm ir nekustami īpašumi.

Par delegātu uzņemšanu un pacienāšanu rūpējās Nuarkas - Elizabetes draudzes dāmu komiteja, pacienājot arī ar draudzes locekļa J. Dreimaņa ceptu saldskābmaizi. V. I.

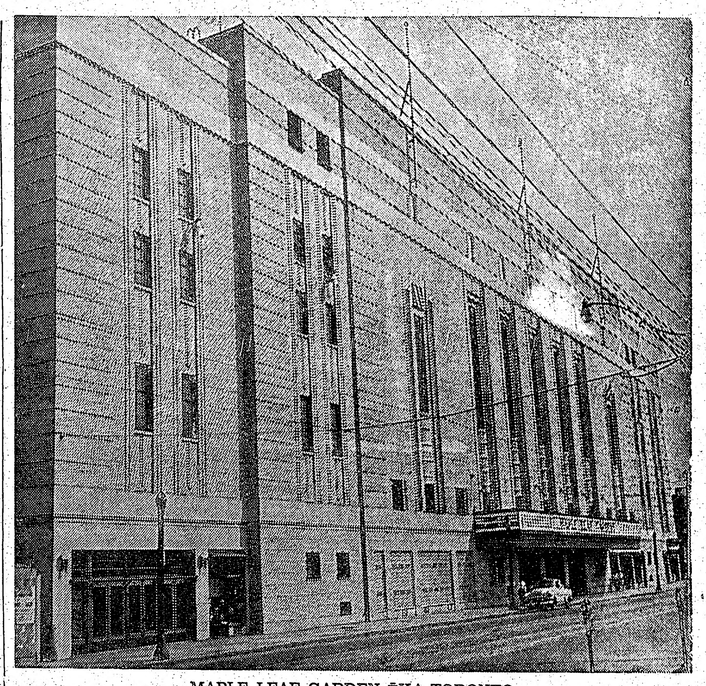

MAPLE LEAF GARDEN ĒKA TORONTO, kurā sestdien notiks dziesmu svētku koncerts.

ASUMI UN NEKĀRTĪBAS SADBERIJĀ

Arodbiedrību strīdi, kuros iejaukti arī latvieši

Mūsu Sadberijas korespondenta ziņojums

Ciņa par un pret komūnistiski noskaņoto Sadberijas nķeļa rūpniecības strādnieku stāmā saasinās.

26. augustā uz Mine-Mill arodbiedrības zemes valdes prezidenta rikojumu, atbalstītu ar vēl nesaprotamā kārtā iegūtu Ontario augstākās tiesas tiesneša Sadberijas apgabalā J. M. Cooper'a lēmumu, sagrāba savās rokās visus Sadberijas apgabalā arodbiedrībai piederošos īpašumus. Šis tiesneša lēmums atļauj 2. apgabala sekretāram W. Kenedy'am līdz tiesas dienai, 30. augustā, izpildīt viņa likumīgās tiesības.

Sudbury Daily Štar'ā tiesnesis burtiski saka: „Es neesmu izšķiries, kādas tās likumīgās tiesības ir." (I have made no decision as to what those lawful rights may be).

Patiesības labā jāpaskaidro, ka kopš Sadberijā valda pretkomūnistiski noskaņota arodbiedrības nodaļas valde, attiecības ar Zemes valdi ļoti sliktas. Pirms dažiem mēnešiem Sadberijas nodaļas (lielākā Kanadā) biedri nobalsoja, ka tā kā Zemes valde neizpilda vairākuma gribu, tad Sadberija atsakās maksat biedru naudu..

Nodaļas telpu pārņemšana notika, izmantojot gadījumu, kad nodaļas locekļi atradās dienesta braucienā uz Port-Colburn'u. Rīkojums no tiesneša iegūts vasaras rezidencē sestdien, 26. augustā.

Šis rīkojums bezmaz izsauca asiņainas sadursmes. Pārņemšanas laikā atradbiedrības telpās atradās tikai viens dažūrējošais valdes loceklis. Ienācēji norāva no sienas telefonu aparātus, pārtraucot sakarus, un novietoja pie durvīm posteņus. Notikums tomēr tika zināms, un ēkas priekšā sāka pulcēties demonstranti. Respektējot Kanadas tiesneša rīkojumu, telpas neviens nelauzās, bet karogmastā uzvilka sarkanu karogu ar sirpi un āmuru.

Pl. 20.00 demonstrantu bars jau bija pieaudzis uz kādām 2.500 galvām un neļāva nevienam telpas ieiet. Policija savukārt nospostoja dzīvās satiksmes ielu automašīnām. Brīžiem demonstrantu noskaņojums pieņēma draudīgu raksturu. Gaidīja valdes locekļu ierašanos, kas bija atceļā no Port-Colburn'as. Pēc pusnakts viņi arī ieradās. Valdes prezidents Don Gilis paziņoja, ka atceļā stājies sakarā ar advokātu, noskaidrojot, ka mītnes pārņemšana ir nelikumīga. Uzaicināja klātesošos izturēties mierīgi un aizbrauca lūgt policijas palīdzību telpu atbrīvošanai. Karstgalvīgākie vairs nevarēja nocīsties un jau pirms policijas mēģināja tikt telpās. Sāka plīst stikli, un jādomā, ka iekšā sēdētāji pārdzīvoja nepatikamus mirkļus. Jāpiezīmē, ka jādomā, ar gudru ziņu ēka ir celta ar zināmiem nodrošinājumiem. Aiz galvenās ieejas stikla durvīm ir dzelzs vārti. Otras durvis ir šauras, smagas aluminija konstrukcijas. Uz šīm durvīm tad arī tika vērsts uzbrukums. Saurais koridors bija aizbarikādēts krēsliem un ūdens strūklu raidītāji tika no ārpuses apmetāti pudelēm. Tad durvīm tika piesieta gara kēde, un durvis lēnām padevās. Vēl durvis turēja no iekšpuses iesietā kēdē, kad akcija izbeidzās, jo piebrauca solītā policija.

Policijas šefs saņēma solījumu, ka iekšā sēdētājiem garantē drošību, telpas atstājot. Ar lielu vilcināšanos un kārtošanos četri vīri pa vienam telpas arī atstāja. Pārējie, aizbildinoties ar bailēm, ārā nerādījās. Cik zināms, telpās bija apņēmušies 40 personu un starp viņiem nožēlojamā kārtā arī visi 3 opozīcijas latvieši.

Bija ataususi jauka diena. Dažādi demonstranti, iedomādamies ka policija atbalsta iekšā sēdētājus, — grasījās uzsākt ciņu. Tad šerifs nolasija Riot Act'u, un, paklausot Don Gilis uzaicinājumam, demonstranti atbrīvoja ielu. Pozicijā novietotajiem ugunsdzēsējiem darba nebija.

Pl. 20.00 vakarā Sadberija piedzīvoja vēl neredzētu skatu, kad arodbiedrības namam otrpus ielas esošajā futbola laukumā sapulcējās dažas stundas iepriekš izziņotā mitiņa dalībnieki (apm. 7.000). Tas reizē bija arī lielākais pretkomūnistu mitiņš Sadberijā, jo Sadberijas arodbiedrības valde, saņemot ovācijas, atklāti apvainoja Zemes valdes vadību komūnisma atbalstīšanā. Skaļie aplausi un piekrišanas saucieni apsolīja pieprasīto 100% atbalstu nodaļas valdes vadībai. E. T.

KO AUSTRIS KLĒTNIEKS DARA KATRU OTRO PIRMDIENU

JAU IZPLĀNOTA 1962. JAUNATNES SVĒTKU PROGRAMMA

Jau kopš decembra sākuma Čikagas jaunās paaudzes vadošās aprindas uzrāda krasas rakstura pārmaiņas. Agrāk klusie un nosvērtie tagad savas sarunas pavada ar plašiem žestiem visu debesspušu virzienos. Agrāk skalie un priecīgie tagad staigā ar domās sarauktu pieri. Sarīkojumos viņus vairs neredz laiski tēgājam kā pieklājīgiem cilvēkiem pienāktos; pulciņos sastājušies, viņi dedzīgi pārrunā ko noslēpumainu. Mājās viņi atrodami apkrāvušies viesnīcu reklāmām, nesaprotamiem aprēķiniem un pilsētas plāniem. Bet laiku pa laikam — noteikti katru otro pirmdienas vakaru — viņi pazūd, kā akā.

Kad lieta kļūst tik intrigējoša, ka par to sāk interesēties avīžu reportieri, viņiem iesaka griezties pie Laimona Streipa, kurš garā intervijā tik tiešām laipnā kārtā pagūst šo un to paskaidrot.

Viņi gatavojas Jaunatnes svētkiem, kas notiks Čikagā nākamo vasaru, no sestdienas, 30. jūnija līdz svētdienai, 8. jūlijam, viņš saka. Jaunatnes svētki notiek ik pa trim gadiem, katrreiz citur. Pirmos, kas notika 1959. gadā, Toronto, jau vēl neviens nebūs aizmirsis? — Bet otriem, Čikagā, jābūt vēl daudz labākiem. Bez prieka, ko tie sagādās, būs jārāda arī, ko latviešu jaunatne spēj; jārāda ne tikai sev, bet arī vecākai paaudzei, citiem čikagiešiem un visai lielajai Amerikai.

Tas izklausās skaisti. Bet kāpēc tam jānotiek tieši Čikagā? — Nu tā, patiesībā tas sācies gluži spontāni, čikagiešu pārstāvim bez iepriekšējas apdomāšanās pietrūkstoties kājās brīdī, kad kādas centrālās jaunatnes organizācijas valdes sēdē jautāts, kas uzņemsies nākamo svētku rīkošanu. Pēc tam gan, savu pārsteidzīgo soli pa pilnam sākdams apzināties, šis pārstāvis no Čikagas apkaimes pazudis. — Bet pārējie jaunatnes darbinieki, pēc pirmā izbīļa pārvarēšanas, nodibinājuši rīcības komiteju, ko vada Austris Klētnieks, tā vietnieks ir Laimons Streips, ģenerālsekretāre — Līga Cielēna, programmas daļas vadītājs — Alberts Legzdiņš un administrātors — Jūlis Valainis. Komitejā pašreiz 40 cilvēku, bet līdz svētku laikam tā paredz divkāršoties. Katru otro pirmdienu viņi sanāk uz sēdi, un tiešām jāpabrīnās, cik daudz jau ticis nokārtots un cik plaši šie svētki solās būt. Laimons Streips jau tagad — turpat gadu iepriekš! — var no galvas uzskaitīt lielo daļu no 9 dienu programmas, minot precīzi laiku, vietu un izpildītājus. Tādējādi jau sobrīd zinām, ka svētkus kuplinās 5 izstādes, no kurām 4 atklās svētku pirmajā dienā. Tās būs: dailamatnieku darba skate, pastmarku izstāde, latviešu jauno fotografu izstāde, un jauno gleznotāju darbu skate, ko izrīkot uzņēmusies pati jaunā Čikagas mākslinieku kopa. Tai pašā dienā notiks arī preses konference amerikāņu preses pārstāvjiem.

Svētku nometnei būs interesanta programma ar internām sporta sacīkstēm, raibiem vakariem, dejošanu u. t. t.

(Nobeigums 8. lpp.)

TRAĢĒDIJA UZ ERIE EZERA

Laivai apgāžoties, noslīkuši trīs Hamiltonas latvieši.

No kreisās: Alberts Pols, Zenta Pols, Leonīds Beģis, Edmunds Ozols.

(jg) Sestdienas vakarā četri hamiltonieši, to starpā viena dāma, izbrauca makšķerēt Erie ezerā. Savā 15 metru garajā laivā tie bija sasnieguši Mohavka līci, kad uznāca pēkšņs negaiss ar vētru, sacelot ezerā lielus vilņus. Viegli būvētā laiva nebija tiem pretiniece un apgāzās.

Tanī brīdī grupa Hamiltonas jauniešu nometnoja ezera krastā un pamanīja bateriju gaismas signālus, kā arī palīgā saucienus. Nelaimes vieta atradās apm 100 metru no krasta.

Jaunieši noprata, ka laudis briesmās, kādēļ metās tūdaļ ūdenī, peldēdami palīgā saucienu virzienā. Glābēji ieraudzīja apgāztu laivu un pie tās piekērušos turamies divus cilvēkus. Viens no tiem gan tūdaļ pazuda zem ūdens.

Starplaikā krastmalā jau bija ieradusies policija un ārsts. Kāds no glābējiem ienira zem ūdens, sagrābdams slīkstošo un peldot nogādādams to krastā. Otrs izglāba slīkstošo sievieti, kura, ūdens pierijusies, bija jau nesamaņā.

Krastā, pielietojot mākslīgo elpošanu, izdevās slīkoni atdzīvināt un tā izrādījās 50 g. v. Zenta Pols no Allandale Ave., Hamiltonā. Viņas vīru Albertu, kura ķermenis arī bija izvilkts krastā, atdzīvināt neizdevās un klātesošam ārstam atlika vienīgi konstatēt nāvi. Divus pārējos līkus atrada otrā rītā, apm 100 m no notikuma vietas. Noslīkušie ir Edmunds Ozols, 63 g. v., no Mont Royal Ave., Hamiltonā un 50 g. v. Leons Beģis no King William St., Hamiltonā.

Policija domā, ka nelaimes iemesls bijis pārblīvētā vieglā laiva, kuras celtspēja bijusi tikai 750 mārciņas, bet visi makšķernieki bijuši solida svara, katrs ap 250 mārciņām, kādēļ laiva specigajos ezera viļņos piesmēlusies un sākusi grimt. Neviens no makšķerniekiem nav bijis labs peldētājs, tāpat laivā trūcis glābšanas jostu.

Svētdienas rītā ziņa par traģisko nelaimi aplidoja visu Hamiltonas latviešu koloniju. Erie ezera upuri bija vietējā sabiedrībā labi pazīstami un iecienīti darbinieki, kas aktīvi piedalījās vietējā mednieku un makšķernieku kluba dzīvē. Visi tie bija ģimenes cilvēki.

Latvija AMERIKĀ

Nr. 69. TREŠDIEN, 1961. GADA 30. AUGUSTĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Arhibīskaps T. GRINBERGS.

KANADĀ

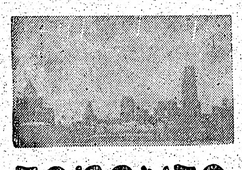

TORONTO

● Latv. virsnieku apvienības centrālā valde Toronto savā pēdējā sēdē iztirzāja latviešu nama jautājumu, vienojoties par labvēlīgu nostāju. Konkrētu lēmumu, zīmējoties uz materiālo līdzdalību, pieņems pēc attiecīgas informācijas ievākšanas.

Sarunā ar apvienības valdes sekretāru O. Perro, noskaidrojās, ka šogad notiks vēlēšanas apvienības valdes izraudzīšanai nākamam gadam. Biedriem liks izšķirties starp sekojošām vietām: Toronto, Nujorku, Londona (Anglijā), Sidneju, Melburnu, Adelaidi.

Patlaban centrālās valdes sēdeklis atrodas Toronto.

Balsojumi līdz š. g. 20. decembrim jāiesūta uz sekojošu adresi: A. Abolkalns, 5 Forest Rd., Ajax, Ont.

● Savstarpējās sadarbības līgas un ukraiņu atbrīvošanas komitejas rīkotā demonstrācija notika pag. piektdien, sakarā ar sarkanarmijas kora koncertu Maple Leaf Gardenā. Demonstranti izplatīja skrejlapas un izdalīja brošūru „Komūnisms ir slimība". Daži ukraiņi koncerta laikā apmētāja estrādi proklamācijām, kas aicināja kora dalībniekus — ukraiņus atteikties no turpmākās līdzdalības korī un palikt Kanadā. Gadījums beidzās bez incidenta. Demonstrācijā piedalījās arī latvieši, kaut gan ļoti mazā skaitā.

● Pirmdienas vakarā spēcīgās lietus gāzes un vētra vietām pilsētā pārtrauca elektriskās strāvas pievadus, saraujot stieples un nolaužot stabus. Īpaši tas izpaudās O'Connor Drive rajonā, kur policija bija spiesta noslēgt dažas ielas gājēju un braucēju satiksmei, jo elektrisko vadu režģi bija sagāzušies krustām šķērsām.

● Māc. A. Lūsis kristījis Gregory Mark Britton, James un Silvijas, dzim. Vējiņš, dēliņu (no Kalgarijas); Pauli Raimondu Legzdiņu, Ata un Rēzijas, dzim. Mednis, dēliņu. Salaulājās: Dagni Leju un Birutu Raikovski.

● Māc. A. Briedis salaulājis Jāni Mangali un Agnesi Snepsti.

● Austrumu ev. - lut. draudzes pr-ka v. G. Soste 22. augustā atskatījās uz 50 mūža gadiem. Jubilāra darbojies Austrumu draudzes pārvaldes amatos kopš draudzes darbības laika. Gavilnieku jubilejas gadījumā apsveikt bija ieradies māc. A.Briedis, un dr. pr-ks E. Ziplāns pasniedza draudzes velti. Dāmu komitejas pārstāve E. Grinberga sveica ar ziediem.

● Sidrabenes bērnu un jauniešu vasaras nometni slēdza pag. sestdien. Pie kopīgā ugunskura, ko vadīja J. Pālens, nometnes viesi ar jauno audzi pavadīja patikamu brīdi atvadu pārdomās. Ugunskuru iededzināja nometnes komandante K. Rasa, un bērni sniedza vairākus interesantus priekšnesumus. Māc. A. Cops pakavējās atskatā par nometnes darbību un teica pateicības vārdus nometnes vadības personām un sekmētājiem. Komandante K. Rasa saņēma skaistu standartu ar 3 karodziņiem no tām valstīm, kur pārstāvēti viņas darbība (Latvija, Zviedrija un Kanada). Sekoja dievkalpojums brīvdabas baznīcā māc. A. Copa vadībā. Bija ap 300 dievlūdzēju. Nometnes vadības, Sidrabenes pārvaldes un draudzes pārstāvji ar priekšnieku R. Rozi pakavējās sadraudzības vakarā pie tējas glāzes, kur pārrunās apcerēja nometnes veikumus un nākotnes ieceres.

● Sidrabenē pag. svētdien bija talka, uzposot apkārtni un veicot priekšdarbus dziesmu svētku dalībnieku uzņemšanai.

● Saulaines bērnu vasaras nometni slēdza 26. augustā, un jaukais laiks patikami iederējās atvadīšanās vakara noskaņā. Kopīgam nolaižoties, aizkustinoši izskanēja „Svēts mantojums". Pārvaldes pr-ks E. Buka iepriecināja ar naudas veltēm grupu vecākos par sekmīga darba veikumu. Tās saņēma: G. Ozoliņš, V. Akers, G. Tičmanis, I. Hausmanis, E. Ozoliņa un R. Pogule. Bet īpašas atzinības veltes izpelnījās sekmīgākie nometnotāji A. Zvirgzdiņš un E. Žukova. Ugunskura programmu vadīja E. Buka, sakot atzinības vārdus darba veicējiem un norādot, ka šogad nometne izcēlusies ar savu kārtību un sadraudzības garu. Ugunskuru iededzināja dradzes pr-ks Z. Rutenbachs. Māc. A. Lūsis vadīja svētbrīdi. Vecāku pārstāvis B. Akers savā uzrunā tencināja nometnes komandantu M. Poni, vad. N. Tomasi, A. Bērkoni, I. Akmeni u. c. Viņš aicināja saglabāt latvisko garu arī turpmākās vasaras nometnēs. Atvadu vārdus teica komandants M. Pone, vad. N. Tomas un grupu vec. pārst. R. Pogule. E. Buka cildināja nometnes saimnieces par garšīgi gatavotām maltītēm. Skaists bija lāpu gājiens, kad bērni ar lāpām apstaigāja nometnes territoriju un, gāienu noslēdzot, atdeva pusdzisušās lāpas ugunskuram. Ar dziesmu „Padziedāsim mēs, bālini" nometnotāji šķirās. Vecāki ar nometnes darbiniekiem un viesiem kavējās patikamu brīdi sadraudzības vakarā pie Saulaines pārvaldes rīkotā kafijas galda.

● Dziesmu svētku laikā, pēc teātra izrādes, svētdien, 3. sept., korporācijas Daugaviete locekles pulcēsies pie Rasmas Pērkones (86 Pine Crest Rd.).

● Saulaines pārvalde šogad bija pieškīrusi 10 bērniem 11 brīvas nedēļas bērnu vasaras nometnē. Tās izmantoja 5 svētdienas skolas audzēkņi un 5 dzīves likstu piemeklētu vecāku bērni.

MONTREĀLA

● Prof. A. Teichmaņa koncerts š. g. 13. septembrī, plkst. 8 vak. D'Arcy Mc Gee aulā, 220 Pine Ave., West.

● Koncertu rīko Montreālas latviešu biedrība un, neskatoties, ka tas iekrīt trešdienas vakarā, rīkotāji cer uz kuplu tautiešu pulku.

● Tautieši, kuri paredzējuši braukt uz dziesmu svētkiem Torontō un kuru mašīnās būtu kādas brīvas vietas, tās lūgti pieteikt Latviešu biedrības priekšniekam E. Mazutim.

● Pag. g. 7. janvārī latviešu strēlnieku un leģionāru Ziemassvētku kauju atceres sarikojumā „Ezerkalnos" dalībnieki nolēma šajā vasarā V. Janitēna īpašumā piestiprināt atceres plāksni. Tagad šis darbs izdarīts — „Ezerkalnu" dzīvākā vietā pie koka piestiprināta metalla plāksne, kas iestrādāta vairoga veida akmens plātē, ko darinājuši bij. latviešu leģionāri.

Svinību brīdis svētdien bija pulcējis ap 60 tautiešu. Ievadvārdus teica vecais strēlnieks J. Salinš, bet atklāšanu izdarīja Latvijas konsuls V. Tomsons. Plāksnē iedrukāti vārdi: „7. janvārī, 1961. gadā šeit notika latviešu strēlnieku un leģionāru Ziemassvētku kauju atcere. 1916. un 1944. „Ezerkalnos" 1961. g. 30. VII."

„Ezerkalnu" īpašnieks V. Janitēns ar kundzi visus aicināja pie klāta galda, kur atskanēja karavīru dziesmas, kara stāsti un pārrunas. Sveicienus šim gadījumam bija sūtījis latviešu strēlnieku vadītājs brīvajā pasaulē plkv. E. Mednis no Nujorkas, un mutiskus sveicienus nodeva plkv. K. Tirzītis.

NOSKAIDROTA ATMIŅU ZAUDĒJUŠĀ LATVIEŠA PERSONĪBA

Nelaimīgais atrodas Western hospitālī, Toronto.

(ig) Iepriekšējā numurā jau ziņojām par mūsu tautieti, kurš pēkšņi zaudējis atmiņu un atrodas Toronto policijas aizsardzībā.

Nelaimīgais tagad ievietots Western hospitālī. Viņa vārds ir Kārlis Dzelze.

Dr. Karols pastāsta, ka slimnieku pie viņa atvedis pag. nedēļā kāds latvietis. Izmeklēšanā noskaidrojies, ka slimnieks saindējies ar alkoholu, to nepārtraukti divas nedēļas lietodams, atturoties no ēšanas. Ārsts slimnieku ievietojis Toronto Central hospitālī, bet no turienes viņš pēc pāris dienām patvarīgi nozudis. Policija to atradusi bez drēbēm bradājam pa Ontario ezeru. Tā kā viņš nav varējis pateikt savu vārdu un dzīves vietu, policija to nogādājusi General hospitālī, no kurienes vakar tas pārvietots uz Western.

Ārsts parego drīzu atmiņas atgūšanu un atveseļošanos.

Kārlis Dzelze ir vienīnieks un pēdējā laikā ārējis istabu Purgaiļu ģimenē, Toronto. Viņš bijis sevi noslēgts un mazrunīgs, nav rādījies sabiedrībā. Nesen saņēmis ziņu, ka dzimtenē mirusi viņa māte, kuru tas ļoti mīlējis. Šis notikums Kārli tā satraucis un apbēdinājis, ka tas meklējis aizmiršanos alkoholā, turpinādams šo nodarbību diendienā apmēram divi nedēļas. Neēšana un izlietotie alkohola daudzumi nelabvēlīgi ietekmējuši Dzelzes nervu sistēmu.

SVEICIENS PĀRI ROBEŽĀM

Zied ābele pret ābeli
Katra kalna galiņā;
Dzied māsiņa pret māsiņu
Katra kunga novadā.

T. Dz.

Septembra pirmās dienās latvieši no tuvienes un tālienes pulcēsies 3. Latviešu dziesmu svētkos, Toronto — Kanadā. Sastapsies draugi un paziņas, kas nav redzējušies gadiem un gadu desmitiem. Būs daudz pazīstamu, redzētu seju, bet daudz arī jaunu. Tie visi būs braukuši uz mūsu lielākiem trimdas svētkiem, lai gūtu jaunu spēku un paļāvību nākamām dienām. Un šo spēku un paļāvību tie arī gūs, kad virsdirigenta zizlis pacelsies pretim daudzkrāsainai dziedātāju saimei, un pāri svētku telpai atskanēs dziesmā mūsu lūgšana, prieks, svētība un paļāvība.

Šis būs neaizmirstams vienreizējs brīdis arī rosīgai Toronto latviešu saimei un jo sevišķi 3. Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejai, kas pēdējos gadus visus savus brīvos brīžus ziedojusi vienam plašam svētīgam mērķim, proti — lai pēc seno dienu tradicijas sarīkotu šos dziesmu svētkus Kanadā.

Šo darbu varētu vērtēt laika mēriem — saskaitot stundas, kas pavaditas sēdēs un sanāksmēs, šos svētkus plānojot. Ja patiktu, to varētu vērtēt arī svara mēriem, aplēšot svarā papīra daudzumu, kāds izlietots un izsūtīts svētku vajadzībām. Varētu arī soskaitīt nobrauktos attālumus, kārtojot svētku lietas. Taču šī lielā darba vispareizākais un īsākais vērtējums būtu latvju trimdas saimes nedalīta atsaucība — kupls, jo kupls apmeklētāju skaits dziesmu svētku sarīkojumos, labi izskanējusi dziesmu programma, sajūsmas bagāta klausītāju saime, kas pārbraucot mājās varētu sacīt: tās bija skaistas, neaizmirstamas dienas. Tā bija slavas dziesma latvju kultūrai trimdā. Tā bija latvju tautas vienības demonstrācija, kas ielēja jaunu spēku asinīs, deva jaunu ticību un pārliecību mūsu tautas misijai un mūžīgai pastāvēšanai.

Šai ticībā un pārliecībā 3. Vispārējo latviešu dziesmu svētku ASV rīcības komiteja sveic dziedātāju saimi, virsdirigentus, svētku viesus un svētku rikotājus Toronto.

K. Avens,
3. Vispārējo latv. dziesmu svētku ASV rīcības komitejas pr-sēdis.

LATVIEŠU ĀRSTU SANĀKSME - BROKASTIS

notiks sestdien, 2. sept., no plkst. 9.00 — 11.00, Royal York viesnīcā Toronto, Alberta telpās.

(Nevis kā iepriekš ziņots — 40 Bloor ielā).

TORONTO ĪPATNĪBAS

Ko derīgi zināt tiem, kas to nezina

(jg) Toronto lielpilsēta šis nedēļas nogalē sagaida daudz viesu no tuvienes un tālienes. Daudzi no tiem būs pirmo reizi Kanadā vai vismaz Ontario provincē, kādēļ svarīgi sagatavoties dažādām īpatnībām, kuras svešiniekam var likties visai dīvainas. Vispirms jau tiem, kuri braukšanai uz latviešu dziesmu svētkiem lietos privātas automašīnas, derīgi benzīnu iegādāties savlaicīgi un pietiekamos daudzumos, ja tuvojas vakars: pēc plkst. 7 vakarā visā divi miljoņu pilsētā grūti, gandrīz neiespējami būs atrast kādu benzīna pilditavu, kur motora sulas krājumus papildināt, jo benzīna pilditavas slēdz pl. 7.

Svētdien un pirmdien visi veikali būs slēgti. Iebraucējiem, kuri domājuši iegādāties latviskā gaumē gatavotas desas, žāvētus šķiņķus, lašus, zušus, nēģus un citas uzkodas, tas izdarāms noteikti sestdien. Kur atrodas veikali, kas šādas delikateses piedāvā, ikviens atradīs mūsu laikraksta sludinājumu daļā.

Spēcīgu un spirdzinošu padzērienu cienītājiem jāievēro, ka Toronto alkoholisku dzērienu pārdošana koncentrēta nedaudzās vietās pilsētā, un visi šie speciālie veikali, izņemot kādus trīs vai četrus, slēdzas plkst. 6 vakarā. Stiprāka malka iegādei nepieciešama īpaša „licence", kuru pret $1,- piemaksu izsniedz turpat veikalā. Vietējie latvieši šīs licences iesaukuši par dzeršanas atļaujām.

Arī alus pērkams īpašās bodēs, kuru nav daudz visā pilsētā. Tur īpaša atļauja nav vajadzīga, tomēr dzēriens pieprasāms r a k s t i s k i, izpildot anketu, kurā jāuzrāda alus šķirne, brūzis, kas to ražo, pudeļu skaits un cena. Tad jāsamaksā nauda un pie izsniegšanas ložiņa pacietīgi jāgaida, kad pa slīdlenti izpeldēs pieprasītais slāpju dzesēšanas līdzeklis.

Ja grib alu dzert ārpus mājas, jāuzmeklē iestāde, kurai uzraksts „Tavern". Parasti tās no ārpuses atgādina publiskās atejas vietas bij. Rīgas Vērmaņa dārzā, drūmas ēkas ar ārpusē aizkrāsotiem maziem lodziņiem un divējām ieejām, virs kurām angļu valodā attiecīgi uzraksti: „Vīriešiem" un „Sievietēm". Ir arī glaunākas vietas, kuras atļauts kopīgi apmeklēt abu dzimumu pārstāvjiem un kur tirgojas ar ēdieniem, tāpat visādu šķirņu dzērieniem. Visus tos slēdz pukst. 1 naktī.

Iestādījumos, kuriem uzraksts „Restaurant", var dabūt vienīgi ēdienus un zelteri vai līdzīgas kvalitātes šķidrumus.

Svētdienā atvērtas vienīgi baznīcas, dažas ēdnīcas un daži kino. Cigaretes var nopirkt drogu veikalos. Arī tie daži svētdienās atvērti.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C.L.U.
41 Muirecrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferries Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Ontario izglītības ministrs J. P. Robarts nācis klajā ar vidusskolas reorganizācijas projektu, kuru jedzīvīgs, sākot ar 1962. g. septembri. Paredzētas augstākas prasības mācībās tiem, kuri gatavojas stadijām universitātē. Viss skolas kurss, sākot ar 9. klasi būs iedalīts trīs nozarēs, dodot skolēniem iespēju izvēlēties attiecīgo, viņa nākotnes ndomiem atbilstošo. Toronto skolu inspektors P. R. Morgans domā, ka zēns vai meitene ar 14 dzīves gadiem nav vēl spējīgs spriest par savu nākotnes karjēru un interešu loka veidošanu, kamdēļ, pēc viņa domām, 9. klasē prasit izvēli ir pārsteidzīgi.

Kanadas profesionālo mūziķu apvienība aizliegusi saviem biedriem pēc 30. septembra spēlēt Royal York viesnīcā, Toronto, tāpat pārējās Canadian Pacific dzelzceļu sabiedrībai piederošās viesnīcās visā Kanadā.

Kingstonas, Ont., cietums pēdējā laikā iemantojis populāritāti ar saviem neskaitāmiem izbēgšanas gadījumiem. Divas sievietes, kuras izcieš 2 g. ieslodzījuma sodu par tirdzniecību ar narkotiskām vielām, mēģināja naktī bēgt no cietuma, bet nodomu aizkavēja sargu modriba. Pēdējā laikā diezgan neparasts gadījums.

St. Clair ezerā, Vindzoras tuvumā kāda motorlaiva iedrāzās peldētāju barā, smagi ievainojot divas personas. Policija brīdina laivīniekus netuvoties krastam, kur notiek peldēšanās, tuvāk par 100 jardiem, piedraudot ar bargiem sodiem.

Barrie, Ont., apkārtni pirmdienas vakarā piemeklēja bargs negaiss ar spēcīgām lietus gāzēm. Nokrišņi pārsniedza 2 collas, īsā laikā pārpludinot pagrabus un pilsētas zemākās vietas. Zibens iespēra vairākās ēkās Barrie apkārtnē.

Pēdējās dienās uznākušais lietus daļēji ierobežojis mežu ugunsgrēkus Nufaundlendā, taču vietām uguns vēl turpina plosīties, gan ar ierobežot sparu.

KĀ RISINĀSIES ‚ATVADAS'

Dziesmu svētku rīkotājiem ir tā labā ticība, ka svētki pulcēs tik daudz ļaužu no šī kontinenta dažādām malām, ka Toronto dažas dienas liksies gluži kā latviešu pilsēta. Taču svētku sarikojumu būs daudz, un liepilsētas drūzma ir liela, tāpēc visiem tiem, kam gribētos pakavēties draugu un paziņu pulkā ārpus pilsētas drūzmas un svētku steigas, kā arī tiem, kam gribētos vēl pajūsmot par tikko nodibināto draudzību un kam svētki varētu likties, vienkārši, par iisiem, — silti ieteicams apmeklēt Sidrabeni — Sv. Andreja draudzes vasaras nometni, kur pirmdien, 4. septembrī, notiks svētku atvadu sarikojums.

Ģeografiskie apstākļi šim sarikojumam ir tieši ideāli, jo Sidrabene atrodas tikai 30 jūdžu no Toronto, starp 5. un 401. lielceļu. Pati nometne ar saviem izveidotiem sporta laukumiem, brīvdabas skatuvi un deju laukumu aicināt aicina dažādām nodarbībāni.

Šķiršanās programma ir visumā pieskaņota svētku vietai un laikam.

Par mūziku gādās Slaucitāja tauru orķestris un skaņu plates. Dejotāji varēs priecāties no pl. 11.00 rītā līdz pl. 6.00 pēcpusdienā. Sportā paredzētas futbola sacīkstes un dažādas jautras spēles ar godalgām.

Nobeigumā būs tautas dejas — groteskās. Bet tie, kuŗus neinteresē sports un dejas, varēs baudīt Sidrabenes dabas jaukumus, latviskā gaisotnē tērzēt ar draugiem pie ugunskura, vai arī vienkārši atlaisties zālītē un vērties zilajās debesīs.

Sidrabenes kafejnīca, piepalīdzot nometnes virtuvei, gādās par ēdieniem un atspirdzinājumiem.

Svētku sākums pl. 11.00 no rīta, beigas pl. 18.00. Tātad vēl reizi redzēsimies un šķirsimies Sidrabenē!

Viesu informācijai piezīmējam, ka sestdien un svētdien, 2. un 3. septembrī, Sidrabenes nometne, kā parasti, būs slēgta no pl. 10.00 vakarā līdz 9.00 otrā rītā.

JELGAVAS SKOLOTĀJU INSTITŪTA ABSOLVENTU IEVĒRĪBAI

Absolventu sanāksme Toronto dziesmu svētku laikā notiks tūliņ pēc koŗu kopkoncerta Maple Leaf Gardenā un svētdien, 3. septembrī, tūliņ pēc teātŗa izrādes Mayfair restorānā, 1306 Bloor St., W. (Lansdowne kino ēkas dienvidu stūrī). Tuvākai informācijai zvanīt RO 7-7797.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

30. septembrī — Bostonas teātŗa viesizrāde.
7. oktobrī — DV Toronto nod. gada svētki.
8. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 10. gadasvētku dievkalpojums Walmer Road dievnamā.
14. oktobrī — prof. A. Teichmaņa čello koncerts Sv. Barnaba baznīcā.
15. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 10. gadasvētku koncerts Walmer Road dievnamā.
21. oktobrī — M. Vētras godināšanas koncerts.
21. oktobrī, plkst. 7.45 vakarā Massey Hall, Toronto, etnisko grupu sarīkojums ar ministru prezidenta J. Difenbekera piedalīšanos.
26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
4. novembrī — Mārtiņu balle — Palace Pier telpās.
11. novembrī — DV teātŗa pirmizrāde „Gatavības apliecība".
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.
25. novembrī — Irmas Kajakas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas 10 gadu svētku sarīkojums, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
25. novembrī — Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
27. janv. 1962. g. — Vīru koŗa „Viesturs" koncerts.

SV. KATARĪNĒS

9. septembrī — Mednieku un makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta klubā.

HAMILTONĀ

Piektdienu vakaros — kabarē, 16 Queen. N.

„LATVIJA AMERIKĀ"
PĀRSTĀVIS MONTREĀLĀ
OSKARS TRENČE,
1934 St. Germain Blvd.,
Montreal 9, Que.
Tel. RI 7-2268.

PIRMIE VIESI NO VIPIPEGAS

Kanadas prēriju provinces grības saukt par zelta saules zemi. Saule te valda gan ziemu, gan vasaru. Debesis tālu izdaudzinātas ar savu īpatno zilumu. Un tomēr — šogad zelta saule kļuvusi skarba: tā dedzina un kaltē augļīgo zemi, kas parasti atnes teicamu ražu. Zemnieka plauja būs trūcīga. Upēs izsīkst ūdeņi. Putekļi piepilda gaisu. Ziemeļvējš bieži atnes kodīgus tālīno mežu ugunsgrēku dūmus, kuŗos mīļā, bet reizē nežēlīgā saule peld kā tumši sarkaniga ripa pa plašo debesloku.

No šiem zelta saules apspīdētiem prērijas laukiem ceļš šoruden ved uz Toronto, kas latviešiem Kanadā pazīstama kā lielo svētku pilsēta. Pāris gadus atpakaļ šeit svinējām pirmos granddiozos jaunatnes svētkus, kuŗu lielus atbalsojās tālu pāri Ontario provinces robežām. To siltums vēl šodien iepriecina sirdi. Un atkal jāuni svētki klāt — dziesmu svētki! Tie aicina, tie liek pacelties spārnos un traukt prom no kontinentālā klimata dienas tveices un patikamā nakts vēsuma. Kā prērijas izkaltusi zeme ilgojas kārtīgas lietus peldes, tā latviskā dvēsele tiecas pēc saskarsmes ar latvju kultūru, latvju dziesmu. No vieniem svētkiem uz otriem tiek celts gara tilts, kas liek atkal gatavoties nākamajiem.

Pacelties spārnos patlaban, kalmēr rakešu satiksme vēl nav attīstījusies, varam trejādi — lidot, sēsties vilcienā vai auto. Lidojot, ceļojums iznāk īsāks par braucienu tramvajā latviešu galvaspilsētā Kanadā no tās vienas malas līdz otrai. Ar vilcienu vai auto ceļojot, stundenim būs jānoskaita vismaz trīsdesmit stundas, pirms gala mērķis būs sasniegts. Garām paslīdēs ciemati un izkaisītas pilsētas. Ezeriem un tundrājiem, šķiet, nekad nebūs gala. Un kaut kur to malā atrodas raktuvju pilsēta Sadberija, kas iesēžas atmiņā ar saviem skābju nogāzes gastnieks taču ir lēns. Tad, starplaikā vēl būs jāsastop draugi un paziņas, kādu katram nav mazums. Visus satikt, visu izrunāt nebūs iespējams. Redzamām pazīšanās zīmēm, kā izteiktām ūsām, bārdai vai matu krāsai izpaliekot, viegli var gadīties, ka kāds paliek nepamanīts vai neievērots. Jāatklāj arī, ka liela daļa pagastnieku ir visai taupīgi laudis. Tāpēc mūs vairāk redzēs tie tautieši, kuŗu mājās apmetīsimies un kuŗu modernos satiksmes līdzekļus it bieži izmantosim. Šeit tomēr gribētos apgalvot, ka katram šādam ciemiņam būs katram nametāvam un namamātei silts paldies ceļa somā līdz.

Rikotājiem par apmierinājumu gribētos teikt, ka varbūt nebūsim tik lutināti kā galvaspilsētnieki, un katru sniegumu saņemsim ar pateicīgām sirdīm.

Zelta saules zemes sveiciens ikvienam dziesmu svētkos!

Mārtiņš Štauvers.

MIRIS IGAUŅU PATRIOTS

Igauņu trimdinieki pag. sestdien pēdējā gaitā izvadīja pēkšņi mirušo, igauņu aprindās plaši pazīstamo, sabiedrisko darbinieku Akseli Aleksanderu Luitsalu. Aizgājējs mira tikai 47 gadu vecumā. Viņš dzimis un uzaudzis Igaunijā, un pēc ģimnazijas izglītības apgūšanas iestājās kara skolā, kuŗu beidza kā virsnieks. Vēlāk beidza arī policijas virsnieku skolu un 1942. gadā — universitāti. Kara laikā nem dalību cīņās frontē, kā rotas komandieris. Bēgļu gaitas viņu noved Vācijā, viņš dzīvo Augsburgas bēgļu nometnē, kur bija igauņu komitejas pr-dis, piedalījās Baltijas tautu federācijas prezidijā un darbojās arī aktīvi preses darba laukā. 1951. g. ieceļo Kanadā un apmetās Toronto. Darbojās kā igauņu komitejas un centrālās padomes pr-dis, kā arī Baltijas tautu federācijā. Viņš piedalījās arī brīvības braucienā uz Otavu un pieņemšanā pie Kanadas premjēra. Aizgājējs bija ar igauņu eksilās valdības ģenerālsekretārs un vadīja dzīvības apdrošināšanas biroju.

Viņš bija lielisks runātājs un apdāvināts publicists. Nelaikis aizstāj dzīvesbiedri un lielu draugu pulku.

Sv. Andreja baznīcā bija pulcējušies ap 300 draugu un cienītāju, lai atvadītos no lielā igauņu tautas dēla. Pie šķirsta stāvēja korporācijas, igauņu centrālās komitejas un kara veterānu goda sardzes. Izvadīšanas ceremoniju vadīja igauņu māc. O. Pello, dziedāja R. Tralla (barit.) un H. Revalds (tenors). Aizgājēju guldīja Jorkas kapos, igauņu kapu nodalījumā, un vairāk kā 500 pavadītāju teica ardievas lielajam igauņu tautas dēlam. No latviešiem pēdējās ardievas nesa LN AK valdes pr-dis V. Upeslācis, no Baltijas tautu federācijas — H. Kulango u. c.

KANAKA STRATĒĢIJA MIERA LAIKĀ

Bildēs licis Tornas grāvracis Dekšņu Jānis

Pirmā saskare ar pretinieku.

Aizmugures izlūkošana.

MŪSU RAKSTNIEKU DZIESMU S

Viņi ir isi. Daudz isāki kā ganu dienu cēlieni mūsu dzimtenē, kad mēs gājām gar Vidzemē, Latgalē, Kurzemē, Zemgalē. Bet mūsu latviešu kultūras laukā viņi tomēr ir nozīmīgi. Ja apklusis mūsu rakstnieku balsis, ja apklusis dziesmas mūsu dziesmu svētkos, ja nebūs, kas skandē mūsu dzejas darbus teātrī, apklusis svešumā arī latviešu valoda. Mēs esam jau zaudējuši savu zemi, ja nu zaudējam latviešu valodu, nebūs arī vairs latviešu un viņu tautas trimdā. Grieķu tauta izturēja musulmaņu jūgu no 1446. gada līdz 1800. gadam — tepat 400 gadus, vai mēs trimdā nevarēsim (tāpat dzimtenē) uzturēt savu tautību dzīvu, kur jūdi to saglabā tūkstošiem gadu, atrazdamies svešu tautu vidū? Es ticu, ka mēs arī to varēsim, kur mums pāri gājuši vācu, poļu, krievu varas laiki gadu simteņiem. Mēs tačū esam tie paši latvieši, kas 4.000 gadus atpakaļ Latvijā.

Kur sakņojas garīgā kultūra, ja ne nacionālismā? Es nepazstu nevienas internacionālas rakstniecības. Es pazstu tikai latviešu, lietuvju, igauņu, krievu, franču, vācu, angļu rakstniecību. Pat tagadējā Padomij raksta tikai par pa vi.

Ik tautā ir rad bioloģiskā ceļā. Vi nīgā dabīgā spēka humānisms, kristiā nisms nav izaudzi tautu. Ne humānis nisms ne komūnis jusi ne latviešu, krievu, ne angļu v

Kā tas pasaka? T kultūrāla nācija ir tai ir sava valoda un kultūra. Kā n das, tā nav vairs vairs kultūras ga kas saista latviešu viņu pašu valoda mentalitāte? Nek dzīvodami trimdā,

KAUTRĪGIE DZIEDOŅI BRAZILIJĀ

San Paulo latviešu baptistu draudzes māsu biedriba sestdien, 19. augustā, bija sarikojusi plašu garīgu koncertu. Dievnams šai gadījumā bija skaisti dekorēts zaļumiem un ziediem. Telpas bija pārpildītas.

Koncertu atklāja draudzes sekretārs J. Āboliņš, plašo auditoriju sveikdams rikotāju vārdā. Koncerta atsevišķie priekšnesumi bija labi un rūpīgi sagatavoti, un sarīkojums vainagojās labiem panākumiem. Bet šī koncerta rīcības komiteja mūsu latviešu dziesmu dārza košumam nebija ierādījusi pienācīgu vietu, kas vienu otru latvieti sāpināja, jo koncerta apmeklētāji bija vairumā latvieši.

No 23 priekšnesumiem, draudzes koŗis nodziedāja tikai vienu dziesmu latviešu valodā. Brīv. māksliniece Elza Mekšs, latviešu ev.-lut. draudzes māc. laulātā draudzene, ļoti jūsmīgi izpildīja „Par katru stundu Dievam pateicos" un „Tēvzeme". Sīs pāris dziesmas latvieši uzņēma ar lielāku sajūsmu, nekā pārējo mākslinieku sniegumu, tas nozīmē, ka tauta tomēr cieni savu valodu un savu mākslu. Cerēsim, ka nākotnē draudzu vai to organizāciju rīkotos koncertos tiks arī latviešu dziesmai ierādīta pienācīga vieta. Latviešu koŗa dziesmas un mūzika ir sasniegusi augstu māksliniecisku līmeni, kādēļ mums nevajadzētu kaunēties.

— ks.

Brokastis otr pārslu biezputri

23. turpinājums

Bet kad Selga, nedzirdējis, neatbildēja, orm raustīja plecus, pierāva grožus un dzina zirgeli i

Sliedes bija tukšas.

Vakara tumšā neredzēja nekā cita, kā nomie kumu, izmētātus papīrus un bezgaligā tālumā i dzelzceļa sliedes.

Par vēlu.

Lēniem, nedrošiem soļiem Selga staigāja pa vietu.

Par vēlu...

Viņš pielika roku vienai no melnajām sliede mēmu nepielūdzamību rādīja tālumā. Aukstā dz stajā delnā iedzēla kā ledus.

Par vēlu...

Vēlāk Selga vairs neatcerējās, kā viņš bija a mājās. Pirmā apziniga doma radās tad, kad vin dzīvokļa durvis: es nāku tukša mājā.

Visu nākošo dienu Selga nosēdēja pie rak Viņš sēdēja pieri iespiedis rokās, neka neredzo vērdamies uz galda sakārtotajos rakstāmpiederu uz Rantas jautājumiem atbildēja divainus, nes teikumus. Jau otro dienu viņš nebija skuvies, baltā krekla apkaklīte bija saburzījusies un netī

Ranta velti pūlējās tēvu pierunāt, lai tas Viņa atnesa tam pienu un pāris sviestmaizes, vēlāk, kad atkal atnāca un jautāja, vai tēvs vēl ko Ranta redzēja, ka atnestajai barībai tēvs nebija skāries.

— Tēt', tā nevar. Tev ir jāēd. Ja tu gribi m kaut ko darīt, tad tev vajaga spēka, tev jābūt un izturīgam.

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 Muirecrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

ES ‚ATVADAS'

kumu aicināt aicina dažādām nodarbībām.

Skirsanās programma ir visumā pieskaņota svētku vietai un laikam.

Par mūziku gādās Slaucitāja tauru orķestris un skaņu plates. Dejotāji varēs priecāties no pl. 11.00 rītā līdz pl. 6.00 pēcpusdienā. Sportā paredzētas futbola sacīkstes un dažādas jautras spēles ar godalgām.

Nobeigumā būs tautas dejas — groteskas. Bet tie, kurus neinteresē sports un dejas, varēs baudīt Sidrabenes dabas jaukumus, latviskā gaisotnē tērzēt ar draugiem pie ugunskura, vai arī vienkārši atlaisties zālītē un vērties zilajās debesīs.

Sidrabenes kafejnīca, piepalīdzot nometnes virtuvei, gādās par ēdieniem un atspirdzinājumiem.

Svētku sākums pl. 11.00 no rīta, beigas pl. 18.00. Tātad vēl reizi redzēsimies un šķirsimies Sidrabenē!

Visu informācijai piezīmējam, ka sestdien un svētdien, 2. un 3. septembrī, Sidrabenes nometne, kā parasti, būs slēgta no pl. 10.00 vakarā līdz 9.00 otrā rītā.

JELGAVAS SKOLOTĀJU INSTITŪTA ABSOLVENTU IEVĒRĪBAI

Absolventu sanāksme Toronto dziesmu svētku laikā notiks tūlīn pēc koru kopkoncerta Maple Leaf Gardenā un svētdien, 3. septembrī, tūlīn pēc teātra izrādes Mayfair restorānā, 1306 Bloor St., W. (Lansdowne kino ēkas dienvidu stūrī). Tuvākai informācijai zvanīt RO 7-7797.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

30. septembrī — Bostonas teātra viesizrāde.
7. oktobrī — DV Toronto nod. gada svētki.
8. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 10. gadasvētku dievkalpojums Walmer Road dievnamā.
14. oktobrī — prof. A. Teichmaņa čello koncerts Sv. Barnaba baznīcā.
15. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 10. gadasvētku koncerts Walmer Road dievnamā.
21. oktobrī — M. Vētras godināšanas koncerts.
21. oktobrī, plkst. 7.45 vakarā Massey Hall, Toronto, etnisko grupu sarīkojums ar ministru prezidenta J. Difenbekera piedalīšanos.
26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
4. novembrī — Mārtiņu balle — Palace Pier telpās.
11. novembrī — DV teātra pirmizrāde „Gatavības apliecība".
11. novembrī — Gleznu izstāde koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.
25. novembrī — Irmas Kajakas Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas 10 gadu svētku sarīkojums, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
25. novembrī — Vakingtonas teātra viesizrāde.
27. janv. 1962. g. — Vīru kora „Viesturs" koncerts.

SV. KATARĪNĒS

9. septembrī — Mednieku un makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta klubā.

HAMILTONĀ

Piektdienu vakaros — kabarē, 16 Queen. N.

„LATVIJA AMERIKĀ"
PĀRSTĀVIS MONTREĀLĀ
OSKARS TRENČE,
1934 St. Germain Blvd.,
Montreal 9, Que.
Tel. RI 7-2268.

MŪSU RAKSTNIEKU DIENU CĒLIENI DZIESMU SVĒTKOS

Viņi ir īsi. Daudz īsāki kā ganu dienu cēlieni mūsu dzimtenē, kad mēs gājām gar Vidzemē, Latgalē, Kurzemē, Zemgalē. Bet mūsu latviešu kultūras laukā viņi tomēr ir nozīmīgi. Ja apklusīs mūsu rakstnieku balsis, ja apklusīs dziesmas mūsu dziesmu svētkos, ja nebūs, kas skandē mūsu dzejas darbus teātrī, apklusīs svešumā arī latviešu valoda. Mēs esam jau zaudējuši savu zemi, ja nu zaudējam latviešu valodu, nebūs arī vairs latviešu un viņu tautas trimdā. Grieķu tauta izturēja musulmaņu jūgu no 1446. gada līdz 1800. gadam — tepat 400 gadus, vai mēs trimdā nevarēsim (tāpat dzimtenē) uzturēt savu tautību dzīvu, kur jūdi to saglabā tūkstošiem gadu, atrazdamies svešu tautu vidū? Es ticu, ka mēs arī to varēsim, kur mums pāri gājuši vācu, poļu, krievu varas laiki gadu simteņiem. Mēs taču esam tie paši latvieši, kas 4.000 gadus atpakaļ Latvijā.

Kur sakņojas garīgā kultūra, ja ne nacionālismā? Es nepazīstu nevienas internacionālas rakstniecības. Es pazīstu tikai latviešu, lietuvju, igauņu, krievu, franču, vācu, angļu rakstniecību. Pat tagadējā Padomijā rakstnieki raksta tikai par pašu krievu dzīvi.

Ik tauta ir radusies dabīgā, bioloģiskā ceļā. Viņa arī ir vienīgā dabīgā spēka nesēja, kamēr humānisms, kristiānisms, komūnisms nav izaudzinājuši nevienu tautu. Ne humānisms, ne kristiānisms ne komūnisms nav radījuši ne latviešu, ne vācu, ne krievu, ne angļu valodu.

Kā tas pasaka? Tas pasaka, ka kultūrāla nācija ir tikai tad, kad tai ir sava valoda, savas ieražas un kultūra. Kā nav savas valodas, tā nav vairs tautas, nav arī vairs kultūras garīgā ziņā. Un kas saista latviešus kopā tā, kā viņu pašu valoda un viņu pašu mentālitāte? Nekas. Mēs paši, dzīvodami trimdā, to esam izjutuši un izjūtam kā Vācijā, tā Zviedrijā, Amerikā, Kanadā, Anglijā, Austrālijā un visur, kur vien citu tautu vidū mēs dzīvojam.

Internacionālisms to nespēj, to spēj tikai nacionālisms, kas izaudzis organiski, bet nevis izdomāts, kā humānisms, kristiānisms un komūnisms, kas patiesībā visi ir vēstures gājienā vērsušies pret organiski izaugušo nacionālismu, kas tomēr ir lielākais kultūras faktors.

Lūk, visu šo iemeslu dēļ, kaut mūsu rakstnieku cēlieni ir tik īsi, tie ir nozīmīgi, jo, ja nav kādai tautai savas rakstniecības, grūti tad ir runāt par tautu kā kultūras parādību pasaulē.

Jonāss Miesnieks.

AUSTRA BALKS

TULPE

Sārti kvēlīgs zieds tas bija,
Pusatvēries
Un kautrs kā reibis no laimes.

Dažu dienu tik aizvadīja
Pret gaismu cēlies,
Kā sapnis, kas šķiries no zemes,

Un jau ziedlapas nogura kvēlot,
zemes tumsā lai atpakaļ grieztos,
Līkstot ar rūgtenu smaržu. —

Sevi tumsai nenovēlot
Un lai mūžīgi dzīvībā sniegtos
Pret gaismas mirdzošo dārzu,

Zeltains drīksnas samts tvīka, —
Bet viņam pie krūtīm
Zili melnīgi putekšņi līka. —

KAUTRĪGIE DZIEDOŅI BRAZILIJĀ

San Paulo latviešu baptistu draudzes mūsu biedrība sestdien, 19. augustā, bija sarīkojusi plašu garīgu koncertu. Dievnams šai gadījumā bija skaisti dekorēts zaļumiem un ziediem. Telpas bija pārpildītas.

Koncertu atklāja draudzes sekretārs J. Āboliņš, plašo auditoriju sveikdams rikotāju vārdā. Koncerta atsevišķie priekšnesumi bija labi un rūpīgi sagatavoti, un sarīkojums vainagojās labiem panākumiem. Bet šī koncerta ricības komiteja mūsu latviešu dziesmu dārza košumam nebija ierādījusi pienācīgu vietu, kas vienu otru latvieti sāpināja, jo koncerta apmeklētāji bija vairumā latvieši.

No 23 priekšnesumiem, draudzes koris nodziedāja tikai vienu dziesmu latviešu valodā. Brīvmāksliniece Elza Mekšs, latviešu ev.-lut. draudzes māc. laulātā draudzene, ļoti jūsmīgi izpildīja „Par katru stundu Dievam pateicos" un „Tēvzeme". Šīs pāris dziesmas latviešu uzņēma ar lielāku sajūsmu, nekā pārējo mākslinieku sniegumu, tas nozīmē, ka tauta tomēr cieni savu valodu un savu mākslu. Cerēsim, ka nākotnē draudžu vai to organizāciju rīkotos koncertos tiks arī latviešu dziesmai ierādīta pienācīga vieta. Latviešu kora dziesmas un mūzika ir sasniegusi augstu mākslinieciskuma līmeni, kādēj mums nevajadzētu kaunēties.

— ks.

PRAKTISKS VĒSTURES DEMONSTRĒJUMS KANADAS JAUNIEŠIEM

(C. S.) — Trīsdesmit Kanadas zēniem un meitenēm bija dota reta iespēja izjust Ontario dzīves veidu pirms 150 gadiem, kad tie palika pa nakti vēsturiskajā Old Fort York, kā Toronto vēsturiskās pārvaldes viesi. Senā militārā dzīve visos sīkumos bija atdarināta, lai nodrošinātu jauniešiem, kas bija „Fort York eseju sacensības" uzvarētāji, iespēju, ēst, gulēt un dzīvot pilnīgi tā, kā to darījuši Town of York (tagad Toronto) aizstāvji senajā pagātnē.

Senos kanadiešu ēdienus pagatavoja uz atklāta kamina uguns. Pēc jauniešu ierašanās piektdienas vakarā taures atkal reiz atskaņoja aicinājumu uz militāro meses azaidu, ko pasniedza vēsturiskajās virsnieku telpās meses stjuarti sarkanos tērpos.

Pēc azaida zēni un meitenes noskatījās atkāpšanās ceremonijā, ko izpildīja Fort York sargi un vērotāji, kā darbināja seno laiku ēzi forta kalēja smēdē. Vieglāk bija tiem, kas nebija vēlā vakarā, jauniešiem cepa kastaņus un nogaršoja raušus un cepumus, kas bija gatavoti forta ķieģeļu krāsnī. Tiem pasniedza Fort York sakarsēto ābolu sulu, tad, pēc divām īsām notīm, ko atkārtoja forta taures pūtējs un kas nozīmēja „izdzēst ugunis", zēni un meitenes devās gulēt uz salmu maisiem forta divās kareivju kazarmēs. Zēnus novietoja vecākajā Toronto ēkā — slavenajā Simcoe blokhauzī, kas celts 1793. gadā.

Brokastis otrā rītā bija auzu pārslu biezputra ar kļavu sīrupu un svaigiem melleņu un kukurūzas cepumiem — pārtika, kas piemērota karalim!

Atdzīvināt kareivju dzīvi pirms 150 gadiem, bija interesants piedzīvojums.

DZIESMAS ZĪMĒ

Latviešu dziesmu svētki Toronto, Ņujorkā, Indiānapolē; arī Londonā, Melburnā un citur. Tā tas šodien. Bet reiz bija dziesmu svētki Dikļos, Rīgā, Daugavpilī. Un katrreiz tie bija izcili notikumi mūsu tautas kultūras dzīvē. Kā robežstabi.

Dziesmu svētkiem palaikam visvairāk aktīvo svētku dalībnieku - koristu, kas svētkiem gatavojušies ne vien nedēļām, bet gadiem, mēģinājumiem ziedojot katru pavadas brīdi un visai bieži pat vēlās nakts stundas. Darījuši to, savas sirdsbalss skubināti, dziesmas priekam. Un ar koristiem dziesmu svētku zīmē dzīvojuši viņu tuvinieki. Ne jau tikai paši dziesmu svētki, šīs izcilās pāris dienas, bet viss, kam sakars ar dziesmu svētkiem, sākot ar gatavošanos, ar koru mēģinājumiem, tērpu darināšanu, pošanos pašiem svētkiem. Tad paši svētki: svinīgais un krāšņais koristu gājiens, svētku koncerts. Dziesmas uzvara. Svētku atskaņas. Katrs svētkos atradīs kaut ko vienreizēju, neaizmirstamu, pie kā domās atgriezīsies vēl gadiem. Līdz nākošajiem dziesmu svētkiem.

Pārskirstot Toronto dziesmu svētku programmu, jāapbrīno svētku norises daudzpusība: svētku un jaundarbu koncerts, rakstnieku cēliens, tautas deju uzvedums, teātra izrāde, sporta nodarbības, izstādes un svētku balle, kas reizē ir lielā satikšanās un domu izmaiņa. Skaidrs, ka dalībnieku skaits būs ne vien simtos, bet tūkstošos, kas mēnešiem ilgi iestudējuši savu programmu.

Šiem aktīvajiem pieskaitāmi visi svētku organizētāji un tehnisko darbu veicēji. Bez viņu darba svētki nebūtu īsti svētki. Un ja minētajiem aktīvajiem darbiniekiem pieskaitām skatītājus un klausītājus, tad dalībnieku būs tūkstošos. Vēl dižāks šis skaits mums liksies tad, ja padomāsim, cik simtu jūdžu koristi nebūs nostaigājis ejot uz mēģinājumiem un kādus attālumus mērojis dažs labs klausītājs. Tad sāksim apjaust, cik diža mūsu dziesma, kā tā piesaista un nelaiž vaļā. Tur būs viri un sievas spēka gados, tur būs sirmie tēvi un vecās māmuļas, bet tur būs arī mūsu jaunaudze Un ne viens vien būs tāds, kas pirmo reizi redzēs tik daudz latviešu, dzirdēs pa labi un pa kreisi tikai mūsu valodu; redzēs arī, ka mūsu dziesmu klausās tie, kuru vidū mēs dzīvojam.

Ja jau dzimtenē dziesmu svētki bija izcils notikums, tad jo izcilāki tie šodien, kad dzīvojam izkaisīti citu tautu vidū. Mums pašiem dziesmu svētki lai stiprina pašapziņu un ierosina garīgai augšupejai, bet citām tautām lai svētki skaidri parāda, ka latvietim sava īpata kultūra un sava seja. Godam veiktais darbs lai gandarījums visiem pašaizliedzīgajiem svētku dalībniekiem.

Alīda Cīrule.

PAR MĀKSLU

△ Otto Grebžes gleznu izstāde gleznotāja studijā, 47 Pemberton Crs., N., (pie Richmond Hill), tel. 112 - TU 4-1061, atvērta katru dienu no plkst. 6 līdz 11 vak., līdz 17. septembrim. Sestdienās un svētdienās no pl. 9 rītā līdz 11 vakarā.

Druvu svētības paudējs

Atklāta Otto Grebžes mākslas izstāde Toronto

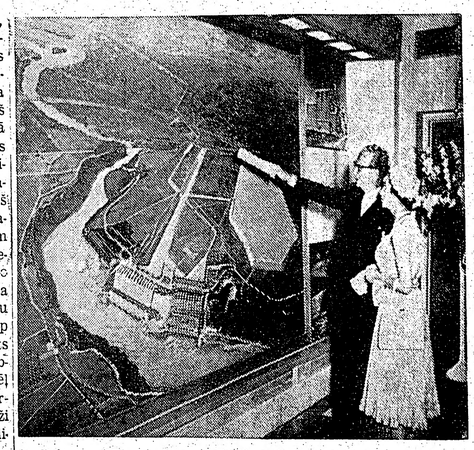

Princese Margareta savā Kanadas apmeklējuma laikā iepazīstas ar O. Grebžes Niagaras kanala zīmējumu.

„Jūs viņu uzskatāt par savu, bet mēs sakām, ka viņš ir mūsējais," teica Latv. nac. apvienības Kanadā prāsēdis V. Upeslācis, atbildēdams Richmond Hill mēra vietniekam T. Bathurst'am, kurš gleznu izstādes atklāšanas runā cildināja Otto Grebži, kuŗa vārds godam minēts kanadiešu mākslinieku uzskaitē. Un ne bez pamata, jo mūsu tautietis jau kopš dažiem gadiem izpelnījies kanadiešu ievērību ar gleznojumiem Nacionālā izstādē Toronto, reljefi attēlojot Kanadas iekšējo ūdensceļu panorāmu, tāpat viņa gleznas puško daudzu iezemiešu dzīvokļus un biroju telpas. Starp citu, Ontario ministru prezidents L. Frosts ir viens no Otto Grebžes mākslas cienītājiem. Tamdēļ Toms Bathursts nemaz nav pārteicies, apzīmējot Otto Grebži par kanadiešu iemīļoto mākslinieku.

Bagātīgais gleznu klāsts, ko pag. sestdienas vakarā mākslinieka ateljē, Richmond Hillā, skatīja vairāki desmit lūgto viesu, tikami mieloja aci ar iespaidīgi tvertiem Latvijas, Bavarijas un Kanadas dabas notēlojumiem.

Joprojām dominē Grebžem raksturīgie rudzu statiņi, tāpat ūdeņi un agrie pavasari. Par rudzu statiņu tēmu pats autors paskaidro, ka tā viņam milja jau kopš tālām jaunības dienām, kad, vērojot lauku ļaužu pūles ražu ievākšanā, tam radusies cieņa un bijība pret druvu svētību un jaunajiem maizi. „Rudzu kopiņā es nesaskatu tikai salmus un vārpas vien, bet izjūtu viņu simbolisko valodu, kas pauž mums vēsti, ka Dievs savā labvēlībā ir svētījis darba daritāja pūles," izsakās mākslinieks.

Mīlestība viņam arī pret ūdeņiem. Varbūt šis noslieces pirmsākumi meklējami Latvijā, kad Grebže sāka šķist tām saligus mākslas laurus ar Ķeguma ezera gleznojumiem. Tie viņa vārdam pašķira popularitāti jau dzimtenē.

Dzimis krustpilietis, viņš uzaudzis pie ūdeņiem, vērojis Daugavas vareno straumi un raženo varpu briedumu upes krastos. Druvu svētību Grebže turpina apjūsmot arī trimdas gaitās Kanadā, likdams savai otai uzburt iespaidīgus, saules apmirdzētus, rudzu status.

Jau izstādes atklāšanas vakarā pie vairākiem piespraudās zīmīte „Pārdots". Mūsu mākslinieka gleznu klāstu ar gandarījumu vērtēja arī krietns pulks kanadiešu, kuŗi bija klāt izstādes atklāšanā. Richmond Hill pilsētiņā, kur mākslinieks uzcēlis un gaumīgi iekārtojis savu māju un ateljē, Grebžes vārds nav vairs svešs jēdziens, bet gan nozīmīgs faktors vietējo mākslas cienītāju aprindās.

J. Gr.

Premjērs L. Frosts sarunā ar mākslinieku pie nule iegādātās O. Grebžes gleznas.

VĀCU PRESE PIEMIN MŪSU DZEJAS ANTOLOĢIJAS IZNĀKŠANU

Lettische Lyrik — vēl vienmēr, arī šīs aizlijušās vasaras mēnešos, tiek atzīmēta vācu preses izdevumos. To nesen īsi pieminēja abas Reinzemes lielās dienas avīzes: Westdeutsche Zeitung un „Rheinische Post". Bet sevišķi ievērojami antoloģiju apskatīja Konstances (pilsēta pie Bodensee) laikraksts „Südkurier", kuŗš paraugam bija ievietojis arī vienu pazīstamu Andreja Eglīša dzejoli. Tāpat plaši pazīstamā mēnešrakstā „Welt und Wort" 6. burtnīcā mūsu dzejai un tās meistariem literātūras kritiķis Aleksandrs Baldūs veltī atzinību, starp citu uzsverot: Beidzot bagātā latvju dzeja kļūst plašāk pieejama vāciešiem un visiem vāciski runājošiem gara kultūras cilvēkiem, visiem, kur vien vēl ir tikai brīviba Eiropā.

23. turpinājums

Bet kad Selga, nedzirdējis, neatbildēja, ormanis paraustīja plecus, pierāva grožus un dzina zirģeli tālāk.

Sliedes bija tukšas.

Vakara tumsā neredzēja nekā cita, kā nomidītu laukumu, izmētātus papīrus un bezgalīgā tālumā izzūdošas dzelzceļa sliedes.

Par vēlu.

Lēniem, nedrošiem soļiem Selga staigāja pa pamesto vietu.

Par vēlu...

Viņš pielika roku vienai no melnajām sliedēm, kas ar mēmu nepielūdzamību rādīja tālumā. Aukstā dzelzs karstajā delnā iedzēla kā ledus.

Par vēlu...

Vēlāk Selga vairs neatcerējās, kā viņš bija atgriezies mājās. Pirmā apzinīgā doma radās tad, kad viņš atvēra dzīvokļa durvis: es nāku tukšā mājā.

Visu nākošo dienu Selga nosēdēja pie rakstāmgalda. Viņš sēdēja pieri iespiedis rokās, nekā neredzošu skatu vērdamies uz galda sakārtotajos rakstāmpiederumos un uz Rantas jautājumiem atbildēja dīvainus, nesakarīgus teikumus. Jau otro dienu viņš nebija skuvies, un viņa baltā krekla apkaklīte bija saburzījusies un netīra.

Ranta velti pūlējās tēvu pierunāt, lai tas ko ēstu. Viņa atnesa tam pienu un pāris sviestmaizes, bet brīdi vēlāk, kad atkal atnāca un jautāja, vai tēvs vēl ko nevēlas, Ranta redzēja, ka atnestajai barībai tēvs nebija pat pieskāries.

— Tēt', tā nevar. Tev ir jāēd. Ja tu gribi mātes labā kaut ko darīt, tad tev vajaga spēka, tev jābūt stipram un izturīgam.

Selga pacēla skatu.

— Taisnība, meitiņ, mums jābūt stipriem un izturīgiem... Stipriem un izturīgiem ...

Selgas balss, kas, pirmos vārdus runājot, vēl bija pietiekami skaļa, teikuma beigās it kā pamira.

Pēcpusdienā, izmantodama mirkli, kad tēvs bija iegājis guļamistabā, Ranta piezvanīja Dr. Bendrupam. Bendrups strādāja Ģintermuižas slimnīcā. Ar Dr. Bendrupu Selga uz Jelgavu bija runājis, kad Ivars tam ieteica patverties kādā slimnīcā. Bendrups bija Selgas skolas biedrs.

Īsos steidzīgos teikumos Ranta izstāstīja pēdējo dienu notikumus un tēva pašreizējo garīgo stāvokli.

— Mēģiniet viņu pierunāt braukt šurp, — psichiatrs, Rantas stāstījumu noklausījies, lēnā balsī ieteica, — mēs jau ar jūsu tēvu tā bijām norunājuši.

— Vai man izdosies viņu pierunāt? — Ranta šaubījās. Viņa bija cerējusi, ka ārsts zinās citu padomu.

— Sakiet, ka es zvanīju un jautāju, kur viņš paliek? Sakiet, ka mēs te esam izprasījuši viņa papīrus no Rīgas slimnīcas, un ka viņam te jāierodas... ja ne vairāk, lai izrakstītos no slimnīcas.

— Bet... Bet vai būs pareizi, ja tieši tagad es viņu aizsūtīšu no mājas? Viņš taču tur būs — starp trakajiem...

— Jūs viņam nekā nevarat palīdzēt, — Dr. Bendrupa balsī bija tikko jaušama nepacietība, — viņam vajadzīga fiziska un garīga atpūta un kopšana. Nerūpējieties, jaunkundze. Te viņš būs labās rokās. Es pats par viņu gādāšu. Vislabāk — vai jūs man viņu nevarat piesaukt pie tālruņa?

Kamēr Selga, klausuli ausij piespiedis, vienaldzīgi ļāva ārstam runāt, Ranta šaubīdamās vēroja tēvu. Vai viņa darīja pareizi? Vai tēvu tagad drīkstēja atstāt vienu? Jo — kaut arī Dr. Bendrups solīja par viņu rūpēties, tēvs tomēr būs starp svešiem. Līdz šim viņš līdzīgā iestādē uzturējās skaidri zinot, ka ir vesels un ka iestādi var atstāt kurā katrā brīdī. Viņa neievalnotais gars un stiprā ticība tam deva spēku patiesō slimnieku ālēšanos neievērot, bet kā būs tagad, kad mātes aizvešana bija satricinājusi tēva dvēseles pamatus?

— Jā labi ... ... es aizbraukšu ... Bet es nepalikšu. Kāda tam vairs nozīme?

Selga nolika klausuli.

— Dr. Bendrups grib, lai es aizbraucu nokārtot savus papīrus... Viņam varot iznākt nepatikšanas, ja es nepasteidzoties, — Selga, kā atvainodamies, runāja, — vai tu vari man paraudzīt citu kreklu?

Zināmais, noteiktais mērķis, mazais, bet konkrētais uzdevums — brauciens uz Jelgavu — Selgā bija iešķīlis mazu dzīvības dzirkstis.

* * *

Kad Ranta, izvadījusi tēvu uz staciju, vēlu vakarā atgriezās mājās, tai likās, ka viņa ieiet kapličā. Silto drēbju nastiņa, ko viņa bija gribējusi nodot mātei, bet kas nebija pieņemta, vēl vienmēr stāvēja vecāku guļamistabā uz mātes gultas. Skapī karājās mātes drānas, rudens, ziemas mēteļi, kažoks; uz spoguļa rindā salikti tualetes piederumi, kurpju skapītī vairāki apvalkāti kurpju pāri — viss, ko māte ikdienā bija lietājusi, iemīļojusi, glabājusi un kopusi.

Ranta iegāja virtuvē — un atkal no katra trauku plaukta, no katra virtuves rīka viņai nirdza pretī mātes nesaprotošais, baiļu un lūguma pilnais skats, kāds tai bija tai mirklī, kad bruņotais svešinieks tai paziņoja drausmo pavēli.

Ranta aizcirta aiz sevis virtuves durvis un bēga. Viņa skrēja no istabas istabā, no telpas telpā, un likās, ka no katra kakta tai neredzama balss sauc — Ranta! Ranta!

Un tā bija mātes balss.

Viņa sadedza istabās ugunis, bet balss neizzuda. Viņa ieslēdza radio, bet cauri visiem trokšņiem viņa dzirdēja: Jūs esat Doroteja Selga? Un mātes balss kaut kur tuksumā atbilēja: Jā... jā ...

Viņa apturēja skaļruni, izdzēsa ugunis — un tumsa, kā melna, smaga roka, gūlās uz acīm, un krūtis sāpēs un izmisumā draudēja pārsprāgt.

Un atkal Ranta iededza ugunis, izrāva no atvilktnes Viļņa vēstules un mēģināja tās lasīt. Bet vēstules šovakar likās tukšas un dzedras, un mīļie vārdi, ko Vilnis bija rakstījis — sveši un tāli. Kādreiz tie likās paša runāti, bet šovakar tajos dzīvība bija mirusi.

Viena! Viena!

Kāpēc viena?

Šai pašā telpā kādreiz bija smiets. Šai pašā telpā kādreiz bija dziedāts. Šai pašā telpā kādreiz bija — jā, kas tad? Dzīvots?

Jā — dzīvots.

Bet šovakar te bija nāve un tumsa. Nāve, tumsa un iznīcība. Un vientulība.

Bet, varbūt, tas ir tas pats.

Ja cilvēks cilvēka bēg, tad viņš bēg, lai sastaptu pats sevi, un tad viņš nav vientuļš. Viņš var būt viens, bet viņš nav vientuļš.

Bet ja cilvēkam atrauj cilvēku — ar varu atrauj — tad tam, ko aizrauj prom, līdzi aiziet viss — domas, ilgas, kopīgs prieks, un kopīgas bēdas un ceribas, un cilvēks kļūst vientuļš.

Vientuļš.

Vienatne un vientuliba nav viens un tas pats.

Vienatnē dvēsele aug un kļūst stipra, bet vientulībā tā apēd pati sevi.

Vēstules? Viņa vēstules? Ko šis tālais cilvēks viņai varēja teikt? Par ko viņš prata runāt? Par mīlestību?

Ha ha ha ha!

Par mīlestību!

Šodien — par mīlestību! Kad no visiem kaktiem pirdza vientulības aklās acis, kad no visām sienām likās, kāds runāja: Ranta, — Ranta, — Ranta!

Pēkšņi cauri šai balsij viņa dzirdēja zvanu.

— Tie nāk pēc manis, — viņa nodomāja, — beidzot... beidzot...

Un Ranta gandrīz skriešus metās ielaist.

Aiz durvīm stāvēja Ivars.

Pēc Selgas kundzes aizvešanas viņš bija aizsteidzies uz Sloku pie mātes, pārbaudīt, vai arī tai nav gadījies kas ļauns.

Viņi iegāja ēdamistabā.

— Es atnācu, lai vēlreiz pavaicātu, vai nevaru ko līdzēt, — viņš teica, — domāju tagad aiziet uz ilgāku laiku.

Ranta ilgi neatbildēja. Tad viņa vairs neizturēja.

— Ņem mani līdz, Ivar! Ņem mani līdz! Neatstāj mani vienu! Te — te es nevaru! Es nevaru!!

Stundu vēlāk viņi izgāja no mājas. Muguras somā Ivars nesa dažas Rantas drānas, kreisajā rokā viņam bija resnā nūja, otru viņš bija pabīdījis Rantai zem elkoņa.

Garām brauca kāds vieglais ormanis. Ivars apturēja.

— Vari aizvest līdz Zasulaukam? Tramvajs vairs neiet... viņš, kā atvainodamies, piebilda.

Kad viņi izkāpa no ormaņa ratiem, nakts bija sabiezējusi melna kā atvars.

Viņi iegriezās mežā. Tur, kur egles bija visbiezākās, Ivars paklāja mēteli. Viņš sagrieza skujas, apsprauda visapkārt — un tikai tas, kas uznāca šai vietai tieši virsū, redzēja, ka te kāds nogūlies atpūtināt sāpošās kājas.

— Te, Ranta, — viņš teica, — guli te. Labāka pašreiz tev nekā nevaru dot.

Viņš apsēdās, ieņēma Rantas galvu klēpī un viegli noglāstīja tās matus.

(Turpinājums seko)

Kārlis Pētersons

Vilhelma Tella zemē

Ceļotāja pieredzējumi Šveices kalnos

Kad ceļojumā redzētas, iepazītas un apbrīnotas pie divi duči gan provinces mazpilsētas, gan vecās miljonu lielpilsētas, kas veidojušas rietumu civilizāciju, beidzot jāpaklausa nemierīgai sirdsbalsij, kas nerimstoši sauc pievērsties dabas krāšņumiem. Dabas mīlestība var izpausties dažādos virzienos, attiecībā no individa skaistuma izjūtas un temperamenta. Daži mīl saulainās pludmales ar fascinējošo jūras skatu, cits vislabāk var atpūsties pie līkumotām upēm vai rāmiem ezeriem mežu puduru ielokā, bet cits ne pret ko nemaina stāvos, klinšainos kalnus, kuru galotnes klāj mūžīgie sniega un ledus slāņi. Es piederu pie pēdējiem.

Elektriskais vilciens strauji drāžas pretim Šveicei, Eiropas sniegoto kalnu pērlei. Nenozīmīgas kalnu mīlotājam ir Šveices sešas lielās pilsētas, kas izvietojušās zemes līdzenākās ziemeļu un rietumu malās. Visizdaudzinātākā kalnu paradīze ir lielākā kantona Bernes dienvidus daļa, saukta Bernese Oberland, kas atrodas centrālā Šveicē, ar pilsētu Interlakenu kā izejas punktu neskaitāmiem kalnu maršrutiem.

Nosaukumu Interlakena dabūjusi no Augustīņu klostera, dibināta 1133. g., kas saucies „Interlacus". Pilsēta atrodas starp Tuner un Brincer ezeriem, Aare upītes krastā, trīs vareno kalnu masīvu, Jungfrau, Mönch un Eiger, pakājē. No Interlakenas, kas guļ 580 m virs jūras līmeņa, kalnos dodas speciāls vilciens, kas palēnām izlocīdamies gar pakalnu zaļajām malām, kāpj arvien augstāk. Garām aizslīd pāris apdzīvotas vietas ar kalnu viesnīcām alpinistiem, līdz sasniegts 2060 m josla, kur stalto egļu vietā aug pundurkociņi un sulīgās zāles vietā cietie, brūnganie ķērpji. Šeit neredz vairs raibās kalnu govis un nedzird viņu daudzskaņīgos zvanus. Šī ir vieta, kur braucējiem ir jāpārkāpj 80 cm platā zobratu vilcienā. Pēc īsa brauciena sākas 7 km garais tunelis, kas būvēts 14 gadus (1898 - 1912). un līkumoti izlokas zem Eigera un Mönch masīviem, līdz atkal dienas gaismā iznāk 3450 m augstā Jungfraujoch, kas ir augstākā zobratu vilciena stacija Eiropā. Jungfraujoch ir milzīga ieplaka starp Jungfrau un Mönch galotnēm.

Gluži neparasts ir brauciens ar polāriem suņiem garās kamanās. Turpat irējamas slēpes ar zābakiem un biksēm, tad pa motora vilktu virvi slēpotājs uzvilkts smukā pakalnā, no kurienes atliek tikai iestumties un laisties lejup. Tā pāris stundu izbraukšanās liek just locekļos un sirdī sprēgājošu prieku par skaisto dienu Alpu gālēs. Tie tūristi, kas izretinātā, aukstā kalnu gaisā nespēj strauji kustēties, lai nerastos galvas reiboņi, sēž uz klintīm un baro ēgļu melnos kalnu putnus, bet vecāki cilvēki arī to nespēj, tie uzturas restorānā un sūc atspirdzinošu dzērienu. Neaizmirstams ir skats pāri viļņojošiem, mūžīgiem sniega glečeriem, kas saules vizmā ir neiedomājami spoži. Ziemeļrietumu virzienā izbeidzas sniegotie kalni un uz Bernes pusi paveras plašs līdzenums. Nemanot aizrit stundas kalnu gālēs, līdz pienāk laiks doties atkal lejup. Atceļā, pēc pārsēšanās, kalnu vilciens brauc lejā pa citu ceļu, garām skaistākam un varenākam ūdenskritumam Šveicē, Staubbach, ko savās dziesmās pieminējis Bairons. Interlakena ir vienīgā vieta Šveicē, kur vasaras vidū var slēpot un peldēties lielā peldbaseinā, vienā un tai pašā dienā.

Patīkams un iespaidu bagāts ir brauciens ar kuģi no Interlakenas pāri 25 km. garam Tuner ezeram uz Tun pilsētu un atpakaļ. Vērot var ne tikai sniegotos glečerus, bet arī ar mežiem apaugušos pakalnus ezera krastā un apdzīvotās vietas, pilsētiņas, kur pietur kuģis. Tāds dabas miers un skaistums te apņem ikvienu, ka gribas palikt šeit ilgi, ilgi.

Turpat 8000 km garš ir Šveices pasta auto ceļu tīkls. Kas nebaidās no bezdibens aizu nenodrošinātiem ceļiem, asiem un sauriem ceļu līkumiem terasveidīgās pakāpēs, no rīta miglā tītiem ceļiem, kad garām grib pabraukt ofra mašīna, un redzamība ir tikai pāris metru, tam ieteicams izmeklēt kādu skaistu un bīstamu braucienu. Es izvēlējos dienas maršrutu ar dzelteno pasta autobusu, kas mani veda pāri trijām kalnu pārejām, no kurām Grimsepass un Sutenpass ir 2200 m, bet Fuka 2400 m.

Kādā no ledainiem glečeriem, pāri klintīm un ledus krokām, gāzas specīgs kalnu strauts, bet pasta auto no viņa tikai dažus metrus. Stāvas, sniegotas sienas dažviet aizsedz skatu, bet tikko iekšam cauri tuneļim, paveras saule mirdzošās gales. Desmit stundās redzētas neskaitāmas sniegotas galotnes, zaļās ielejas, ko iesledz stāvās nogāzes, mazie kalnu ciemi ar smailo baznīcas torni un likumotie ceļi, kas veikti ar speciālu alpīnistu auto vadītāja veiklību.

No zāļainām kalnu pļavām pilsētā nonācis šveicietis ar savu turpat 3 m garo kalnu tauri, un to demonstrē ziņkārīgiem tūristiem. Savāda, dobja, it kā ar atbalsi, plūst lēna un ilgstoša skaņa, kur katrs pūtiens skan citādi. Šveicietis tērpies savā nacionālā tērpā, kas vēl vairāk piešķir savdabīgo skaistumu šai kalnu īpatnībai.

Vakarā skatos Vilhelma Tella brīvdabas uzvedumu, kas tūristu aizved šīs brīvās tautas tālā pagātnē. 1. augusts ir Šveices Nacionālā diena. 1291. gada 1. augustā trīs kantonu, Schwyz, Uri un Unterwalden, pārstāvji sanāca kopā Lucernas ezera krastā, lai saslēgtos kopējai cīņai un aizsardzībai pret Austrijas Habsburgu uzkundzēšanos un vietējo gubernātoru, sauktu „bailiff" apspiešanu un izmantošanu. Tā mīnētos trīs kantonus sauc par Šveices dibinātājiem. No pirmā kantona, Schwyz, Šveice arī dabūjusi savu nosaukumu. Tad nāca Vilhelms Tells, kas neliecās un nesveicināja despotiskā gubernātora Gesslera izlikto cepuri. Gessiers nepaklausīgo zemnieku soda, liekot viņam publiski nošaut ābolu no sava dēla galvas. Tells ņem divas bultas — vienu ābolam, bet otru Gesleram. Abas trāpa mērķi. Tells kļuva leģendārais brīvības un taisnības cīnītājs pret despotismu un apspiedējiem. Vietā, kur kadreiz stāvēja Tella māja, tagad pacelas baznīca. Bazējoties uz šo vēsturisko notikumu, Šillers sarakstījis visiem pazīstamo lugu Vilhelms Tells. 1815. gadā pēdējie trīs kantoni pieslēdzas pārējiem, tā radot 22 kantonu Šveices federāciju.

Ja bez dabas vareniem un bagātiem iespaidiem, tūrists vēl ko grib no Šveices paņemt līdzi, tad tas, protams, būs pulkstenis. Nav svarīgi, kur pērk Šveices pulksteni, Ženēvā, Bāzelē, vai Interlakenā, tas maksā četras reizes lētāk kā Amerikas kontinentā.

Šveice nav tikai sniegoto, vareno Alpu un daudzo līkumoto kalnu ezeru zeme, te ir arī daudz tuneļu, kas iet zem kalnu masīviem un akmens un dzelzs tilti, kas pārmesti zaļām ielejām un dziļām gravām. Šveicē ir trīs garākie tuneļi pasaulē: Gotthard 12 km, Loetschberg 14 km un Simplon 20 km. Būvējot pēdējo, pagāja turpat 50 gadi, līdz 1906. gadā tunelim cauri varēja ripot pirmais vilciens. Šodien modernam atrvilcienam vajaga 12 minūtes, lai izripotu viņam cauri.

Un savādi, izskrienot no Simplona tuneļa otrā galā, neredz vairs sniegoto kalnu galotņu, nav zaļo pakalnu ar ganībām, nav skaisto tīro ciemu, ar mājiņām platiem lēzeniem jumtiem, krāsotām sienām un slēģiem. Kā uz burvja mājienu ciemi kļuvuši pelēki ar apdrupušiem akmens namiem, sausi, saulē izdeguši ir brūnganie pakalni, un cilvēki nabadzīgi ģērbušies. Pelēkas un kailas te redzamas kalnu klintis. Te cita pasaule. Simplona tunelis izvedis mūs cauri Alpiem. Tagad atnodamies jau dienvidos no Alpiem. Esam Itālijā.

Tepat blakus viļņo skaistais Lago Maggiore ezers, kura ziemeļu gals iesniedzas sniegotā kalnu mežainā pakalnu un zaļo ieleju zemē, Vilhelma Tella zemē, kur kalnu un dabas mīlotāja sirds pukst straujāk, un priekā izsauciens ir patiess un tīrs: cik tu skaista, Dieva pasaule!

ES BIJU BEKOT

Necienība pret mežu „karalieni" — baraviku. Es vēl neesmu noindējies. Visi kulinārie gardumi ir „polish".

Mūsu līdzstrādnieka vēstule no Anglijas

„Paejies nu arī tu līdzi lielajiem uz Kalnu birzi, varbūt arī tev laimējas tur atrast kādu sēni, vai nolauzt kādu beku," teica man vecmāmiņa, kad kādu rudeni jaunībā uz dažām nedēļām biju nodots viņas gādībā un uzraudzībā uz laukiem. Šo aicinājumu sajutu kā lielāko prieku, vienam pašam man atļāva iet tik līdz mājas tuvumā esošam Jāņukalniņa „puduram", jo lielajā birzī es varot apmaldīties.

Paņēmu man pasniegto, no kārkliem pītu, grozu, un prieks un lepnums bija vēl daudzkārt lielāks, kad to ap pusdienas laiku pārnesu mājās pilnu sēnēm, beķām un baravikām. Un tā no šīm tālās dienas jaunībā, līdz pat šim laikam, ik rudeni, sirds un prāts aizvien palikuši tādi kā „tramiņāki", it sevišķi, ja dzīves gaitām labpaticies mani „noenkurot" kāda meža tuvumā.

Kad paaugos un biju jau sava velosipēda īpašnieks, kādās 5 vai 6 nedēļas nogalēs ik rudeni, dzimtenē, kāpu „mašīnai" muguru un izbraukāju tālu tālos meža tīrumus, apbrunojies 2 lielām somām — vienu sēnēm, otru bekām un baravikām. Ir tad man reiz pietrūkās „telpas", kur likt visas salasītās mežu „karalienes" — baravikas, tik daudz to bija, nevis desmitiem, bet simtiem. Piepildīju tām abas somas, un piedevām vēl no sava mēteļa izveidoju ko līdzīgu maisam. To uzstutēju sēdeklim, jo par braukšanu ar lielo lomu vairs nevarēja būt nekāda runa. Jau dziļa tumsa klāja zemi, kad pazudušais sēnotājs kājām atgriezās pilsētā.

Protams, ne visi rudeņi bija tik bagāti kā pieminētais, bija arī savi „liesie" gadi, bet tik „liesus", kādus tos esmu piedzīvojis trīsdas gaitās, neatceros dzimtenē pieredzējis. Laikam man nav laimējies nedz Vācijā, nedz arī Anglijā apmesties lielāku mežu tuvumā. Slezvigas apkārtnē, Vācijā, gan bija arī savas mežaines, bet, diemžēl, sēnotāju skaits bija tik liels, ka priecīgs jutās tas, kam rīta krēsliņā bija laimējies atrast kādu mazu „pokiti". Par lielāku sēni izaugt tas nepaspēja, vienmēr gadījās kāds, kas nes liktenī, kas pagaidām, liekas, tomēr izskatīsies trīsdaļīgs, un sastāvēs no Bundesrepublikas, Berlīnes un Austrumvācijas.

Nākošās sūtniecības zemes gabals, 11.500 kv. m par DM 575.000 esot izraudzīs ļoti skaistā stūrī, pie Bad - Godebergas. Padomju jaunceltnē būšot 80-90 telpu. Bez galvenās ēkas vēl būvēšot arī vairākus dzīvokļu blokus, lai turpmāk visa krievu diplomātu, pārstāvību vadītāju un ierēdņu saime Rietumvācijā atrastos kopā un nevis tik izklaidēti kā tagad, 5 dažādās vietās.

Artūrs Dīns, Sav. Valstu delegācijas vadītājs trīs nāciju atomsarunās Ženēvā izteicies, ka komūnistu Ķīnai sava atombumba var būt jau 1962., bet ne vēlāk kā 1963. gadā. Dīna uztverē šāds notikums izraisītu daudz lielākus draudus Padomju Savienībai nekā Rietumiem.

Vašingtonā, tai pašā laikā, agrākais Sav.Valstu atomenerģijas komisijas priekšsēdis Strauss ieteicis atsākt atomieroču mēģinājumus, pat arī tad, ja amerikāņi varētu būt absolūti droši, ka līdzšinējo Ženēvas sarunu laikā Padomju Savienība nav nodarbojusies ar slepeniem atomieroču mēģinājumiem (par ko sabiedrotie tomēr ļoti šaubās). No jau vairāk kā divu gadu ilgām sarunām atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai un pārraudzībai pozitīvus rezultātus Rietumi vairs nesagaida.

VAI KRIEVIEM JAU IR SKAIDRS? . . .

BERLĪNES KRIZES SĀKUMĀ MASKAVAS SŪTNIS BUNDESREPUBLIKĀ SMIRNOVS, SAVAS SŪTNIECĪBAS VAJADZĪBĀM MEKLĒ PIRKT ZEMES GABALU BONNAS TUVUMĀ.

(it. — Reinzemē). Tagadējā padomju sūtniecība atrodas kreisajā Reinas krastā, 14 km no Bonnas, Rolandsvertā. Sastāvā pavisam 37 diplomāti, 15 ierēdņi, un ar sievām un bērniem kopā, padomju kolonijā ir 200 cilvēku, kas apdzīvo 40 dzīvokļu.

Vāciešus sātraucošo jaunumu pirmie bija pamanījuši Šveices žurnālisti, tie tālāk informējuši vācu kolēģas, bet kāds austriešu avižnieks tūlīt no Bonnas telefonējis uz sūtniecību un izteicis pāris jautājumu, kurus atbildējis pats Andrejs Andrejevičs Smirnovs:

„Berlīnē pirmais šāviens no mums neatskanēs."

„Par nākotni esam tik pārliecināti un labās domās, ka pašlaik nodarbojamies pat ar jaunas sūtniecības būves plānu Bundesrepublikā."

Tātad beidzot ziņa vairs nebija nekāda bauma, un sevišķi valdības aprindās par šo gandrīz neticamo Smirnova piezīmi radās sliks noskaņojums. Bonnā baidās, ka tieši šī padomju būvprojekta pacelšana dienas gaismā beidzot pavisam skaidri norāda uz Maskavas apņemšanos un galīgajiem soļiem Vācijas nākotnē.

TIBETAS LAMA STĀSTA PAR SEVI

Sīnī rakstā iepazīsināmlasītājus ar lietām, par kurām rietumnieki reti un maz būs dzirdējuši, piem., cilvēka auru (kermeņa izstarojumu), telepatiju u. c., par ko savos rakstos stāsta Tibetas lama Lobsangs Rampa. Viņa grāmatas „The Third Eye", „Doctor from Lhasa" un „The Rampa Story" radījušas lielu ievērību un vētrainas pārrunas britu un amerikāņu inteligences aprindās, ne kā literāri darbi, bet ar savu īpatnējo saturu. Lasītājam paveras citkārt svešа pasaule — Tibeta, tās klosteri un mūki — lamas, kuru garīgie un fiziskie sasniegumi izraisa neticību vai apbrīnu, bet parasti neatstāj lasītāju vienaldzīgu. Sniedzam izvilkumus no „Doctor from Lhasa", kurā Lobsangs Rampa apraksta savus pirmos iespaidus Čunkingas universitātē. Ķīnā, uz kurieni viņu no Čakpori klostera Tibetā nosūtījis Dalai - Lama.

Mans vadonis un skolotājs, lama Mingjars Dandeps, nebija žēlojis pūļu, lai mani izskolotu un apmācītu visās slepenās zinībās, kādas pieejamas Tibetas klosteros. Tomēr, iestājoties Čunkingas universitātē, tādi vārdi kā elektrība un magnētisms man bija svešas, tukšas skaņas, lai gan citos priekšmetos biju tālu priekšā pārējiem studentiem.

Kad pirmajā lekcijā, gribēdams demonstrēt elektrības būtību, lektors man pasniedza divas metalla stieplītes, lai tās turot, darīju, kā likts. Divainā kārtā novēroju lektora sejā pārsteigumu un nesaprašanu.

„Laikam savienojums pārtrūcis," viņš nomurmināja, atņēma man stieples un, tās turēdams, pagriezās pret savu galdu, nospiezdams kādu pogu. Atskanēja briesmīgs brēciens un lektora ķermenis sarāvās kā paralizē. Bet es lūkojos tani, nekā nesaprazdams, un priecājos par to, cik skaistā rietošas saules krāsā staroja viņa aura.

Lektora kliedzieni drīz pieaicināja citus mācības spēkus no blakus telpām. Tie uz vietas palīdzēja. Kad nelaimīgais atguvās, tas griezās pie manis: „Tu to darīji tīšām?"

„Es? Es neesmu darījis gluži nekā"...

„Nesapnotu. Vai tad tu itin nekā nejuti? Ne siltuma? Gluži nekā?"

„O, jā, jutu patīkamu siltumu, nekā vairāk."

Lektors atkārtoja eksperimentu un norunāja ar pārējiem, kas ieinteresēti sekoja notiekošajam, palielināt strāvas stiprumu, līdz tas sasniedza 250 voltus. Tā kā man ir ļoti sausa āda, šie 250 volti nenodarīja nekā jauna.

Tā norisinājās mana iepazīšanās ar elektrību. Līdzīgā veidā dabūju zināt arī to, ko nozīmē magnetisms. Skolotājs, kas mūs iepazīstināja ar šo priekšmetu, bija svarīgs un smags, smags miesās un garā. Arī viņš bija skolojies Amerikā, bet, kamēr viņa kolēģi bija atgriezušies atzīdami, cik maz īstenībā tie zināja, šis cilvēks bija pilnīgi pārliecināts, ka zināja visu, ka viņa smadzenes bija nemaldīgas.

„Šim pakavam," viņš sāka skaidrot, „apkārt ir lauks. Es jums šo lauku parādīšu ar dzelzs skaidiņu palīdzību, un jūs redzēsiet, ka skaidiņas pieņems tieši to pašu veidu, kāds pakavam."

Es, aizmirsis piesardzību, iemiņējos savam draugam Huangam, kas sēdēja man blakus: „Bet to taču katrs mulķis var redzēt, kāpēc tas vēl jārāda?"

Lektors lielā niknumā palēcās: „O — lielais lama no Tibetas — kas nezina vispār, ko nozīmē magnetisms vai elektrība, var redzēt magneta lauku, ē?" Viņš badīja strupu pirkstu manā virzienā. „Vienīgais cilvēks pasaulē, kas, varbūt, to var," viņš nicīgi piebilda. Es piecēlos. „Jā, godājamais lektor, es to varu pavisam skaidri saredzēt. Es redzu arī gaismas, kuŗas tas izstaro."

„Tu melo," lektors iesaucās. „Neviens to neredz. Ja tu esi tik gudrs, nāc un uzzīmē šo lauku, un tad jau redzēsim."

Es nopūtos, piegāju pie tāfeles un uzzīmēju magneta lauku, ko redzēju tik skaidri, — zilgano gaismas lauku, ko izstaroja magnets. Uzzīmēju arī vājākos izstarojumus lauka iekšpusē. Man tā bija vienkārša lieta. Kad biju beidzis, telpā valdīja kapa klusums. Lektoram vai acis sprāga laukā no pieres, mani lūkojoties: „Jūs šo priekšmetu esat jau studējis, vai nē?"

„Godājamais lektor," atbildēju, „līdz šai dienai neesmu neviena magnefa redzējis."

„Kā jūs to darāt, nesaprotu. Bet tas, ko uzzīmējāt, patiesi ir magneta lauks. Tomēr es paliekšu pie tā, ka tas ir triks. Tibetā jūs mācījāties tikai trikus. Nāciet man līdz pie dekāna."

Ceļā viņš mani pratināja, bet es mierīgi paskaidroju: „Tas nav triks. Ar šīm spējām esmu piedzimis. Varu redzēt auras un izstarojumus."

„Bet tad taču viss, ko esmu mācījies, ir maldi."

„Nebūt nē," atteicu. „Viss, ko jūs mācījāties, taču pierāda auras esamību. Jau tas nieks, ko esmu šinī universitātē paguvis uzzināt par elektrību, man rāda, ka cilvēks ir maza elektrības spēkstacija."

„Kāda herēzija!" lektors sauca. Dekāns mūs saņēma lēnīgu smaidu sejā. „Bet, protams, Lobsangs Rampa var redzēt auras," viņš teica, noklausījies lektora stāstu.

„Kā — vai jūs ticiet tādam nepratam, tadiem trikiem?" lektors vai aizsmaka.

„Tik tiešām ticu," Dr. Li atbildēja, „jo viņš pieder visaugstākajiem Tibetā, un man par viņu stāstīts. Lobsang Rampa, vai jūs negribētu pats mūsu zināšanas papildināt?" viņš aicināja. „Stāstiet pats savos vārdos, lai mēs saprastu un mācītos."

Tas bija patikami.

„Doktor Li," es iesāku, „piedzimu ar spējām redzēt cilvēkus tādus, kādi tie patiesībā izskatās. Viņi izstaro auru, kas rāda ik katru domu vai noskaņu, katru veselības, mentālitātes vai dvēseles strāvojumu. Šī aura ir gaisma, ko izstaro gars cilvēkā. Savos pirmajos dzīvības gados domāju, ka katrs to saskata, bet drīz apjēdzu, ka tā nav. Aizvēsturiskās dienās cilvēkam bija vēl trešā acs. Caur pašu neprātu cilvēce zaudēja spējas šo aci lietot. Cilvēka ķermenis izstaro zilganu gaismas joslu, kas parasti ir collu jeb divas plata. Šī josla apklāj visu miesu, un mēs to saucam par ētērisko ķermeni, kas ir zemākā miesas forma. Tas ir savienojums starp astrālo un fizisko pasauli. Zilganās gaismas intensitāte mainās atkarībā no cilvēka veselības. Ārpus šīs joslas nāk pati aura. Tās platība ir ļoti dažāda, atkarībā no cilvēka garīgās attīstības stāvokļa, izglītības un domām. Jūsu aura, piemēram, ir divreiz lielāka nekā jūs pats," teicu dekānam, „tā ir zināmu attīstības pakāpi sasnieguša cilvēka aura. Kāds arī auras lielums būtu, tā sastādās it kā no krāsainām kustīgām lentēm, līdzīgi krāsainiem mākoņiem vakara debesīs. Viņas mainās līdz ar domām. Vakar, strādājot bibliotēkā, redzēju grāmatā par rietumu cilvēku ticībām zīmējumus — galvas, ap kurām vijās aura. Vai tas nozīmē, ka rietumnieki, kuŗus uzskatija par zemākiem attīstības pakāpē saīdzinot ar mums, var redzēt auras, kamēr mēs, austrumnieki, nevaram? Šajos zīmējumos auras bija vienīgi ap galvām. Bet es tās redzu ap visu ķermeni, ap rokām, pirkstiem un kājām."

„Redzat," dekāns griezās pie lektora: „Šī ir informācija, kāda bija arī man. Lobsangs Rampa studē mūsu universitātē, lai varētu palīdzēt instrumenta izgatavošanā, kas cilvēcei nestu neizmērojamu svētību un ārstiem palīdzētu atklāt un izārstēt slimības."

DZĪVE RAKSTA SAREŽĢĪTU ROMĀNU

Interesanta tiesas prāva Vācijā

Trīsdesmit seši gadi vecais inženieris Verners B. apvainots asiņsgrēkā, un viņam draud bargs cietuma sods. Taču ikviens, kuŗš atrodas tiesas zālē un seko iztirzājamai prāvai, jūt līdz apsūdzētam un viņa daiļajai kundzei, kuŗa sēž Verneram blakus uz apsūdzēto sola. Viņiem ir bērns, vēl ļotrs labās ceribās.

„Nogaliniet mani vai sterilizējiet, ja patīk, bet neprasiet, lai šķiros no sievas! Man taču nebija mazākās jausmas, ka tā ir mana māsa!", nervozi kliedz apsūdzētais, kad tiesas priekšsēdis gatavojas nolasīt apsūdzības rakstu.

Apsūdzētie ir dzimuši slimnieku kopēja Aleksandra B. laulībā ar brazilieti Mariju M. Dzīvespriecīgā un izlutinātā Marija 1921. gadā atradās Eiropas ceļojumā, kad tā pēkšņi saslima un ārstējās kādā Hamburgas klīnikā, kur iemīlējās izskatīgajā Aleksandrā, nebrauca vairs atpakaļ uz Braziliju, bet salaulājās un palika Vācijā, jo bija gaidāms pēcnācējs. Sievas vecāki, kuŗiem Brazilijā piederēja ienesīgas cukurniedru plantācijas, neskopojās līdzekļiem jaunlaulāto atbalstam, un tie dzīvoja ērtībās un labklājībā. Mazais Verners, pēc ierašanās pasaulē, bija vecākiem par slogu un kavēkli dzīves baudīšanā, kamdēļ tie zēnu nodeva vira vecāku audzināšanā un kopšanā. Audžu vecāki ar lielu mīlestību nodevās Vernera audzināšanai, neapgrūtinot zēnu ar bēdīgiem stāstiem, ka viņa īstais tēvs un māte to pametuši un nevēlas par viņu neko zināt.

Kad no Brazilijas saņemtā sievas vecāku nauda bija izkususi kā sniegs pavasara saulē, Aleksandra un Marijas laulības laimi sāka apēnot rūgtumu piegarša, un vajadzēja sākt interesēties par darbu, lai nopelnītu dzīves iztiku. Marija uzstājās kā šansonete naktsklubos, bet Aleksandrs dabūja kādu ceļojoša aģenta posteni. Laulība sāka irt. Kad pasaulē ieradās otrs bērns — meitiņa, māte bija neapmierināta, ka mazā dzīviņa traucē to nakts gaitās, kamdēļ nodeva meiteni kopšanā kādā zīdaiņu namā, bet pati atstāja viru un Vāciju uz visiem laikiem, neuzdodama nevienam savu jaunāo dzīves vietu.

Tā abi bērni auga katrs savādos apstākļos, nekā nezinādami par vecākiem. Pēckara jukuļlaikā liktenis Verneru un Marionu nejauši saveda kopā Hamburgā kādā dejas vakarā, kur abi jaunieši iepazinās. Protams, katram bija savs uzvārds, katram savs dzīves stāsts, abi bija bāreņi, jo par vecākiem neviens nekā nezināja.

Tā sākās jauno sirsnu romāns. Pēc pāris gadu pazīšanās tie domāja preceties un sāka rūpēties par attiecīgo dokumentu sagādi. Kad beidzot tos izdevās savākt, abiem kļuva skaidrs, ka abiem ir vieni vecāki, kamdēļ tie ir brālis un māsa.

Izeja varēja but tikai viena — šķiršanās. Bet Mariona jau gaidīja bērnu. Ko darīt? Abi nolēma iztikt bez laulāšanās un turpināja dzīvot kopā. Kad pienāca laiks reģistrēt jaunpiedzimušo, noslēpums atklājās, un tiesa abiem vainīgajiem sodu atlaida ar nosacījumu, ka tie izbeigs nelegālo kopdzīvi un šķirsies. Verners sameklēja darbu kaut kur Dienvidvācijā, Mariona ar bērnu palika Hamburgā.

„Mēnešiem ilgi es cinījos ar savām jūtām. Diendienā rakstījām viens otram vēstules. Tad mazais saslima. Devos uz Hamburgu, jo man vajadzēja redzēt slimnieku un tam sniegt iespējamo palīdzību. Apmetos pie Marionas. Un tad tas notika . . . Tagad mums gaidāms otrs bērns...", pēdējā vārdā godīgi pastāsta apsūdzētais inženieris.

Viņu notiesā uz divi un pus gadiem cietumā, bet tā māsu - sievu uz seši mēnešiem.

Vai pēc šī krātiņā pavadītā laika abi domās citādi? Vai sieva, kuŗa cietumā dzemdēja otru bērnu, pēc iznākšanas brīvībā negaidīs mājās savu bērnu tēvu, kad beigsies tam likuma burta piespriestais ieslodzījuma sods? Un kas aizliegs tiem vienam otru mīlēt, ja tie savās sirdīs neapzinās nozieguśies pret morāles likumiem, jo dzīvē sastapās kā divi svešinieki, kas viens otram iepatīkās un nevis kā brālis un māsa?

Tādus jautājumus risina un iztirzā vācu prese pēc nesen pasludinātā tiesas sprieduma, vaicādama, kas augstāks — loģiskais prāts, vai likuma burts?

HAMILTONĀ

O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET St., dabūjami atsevišķi

LATVIJAS AMERIKĀ

numuri.

VAI MŪS TOR

NJUORKAS JAUNIEŠI GATAV

Dažādi ir vērojumi par latviešu trimdas jaunatni, dažādi arī vērtējumi un paredzējumi, kas pa lielākai daļai nobeidzas ar brīdinājumu, ka latviešu jaunatne ir ceļā uz pamerikānizēšanos, ka desmit vai divdesmit gados šīni kontinentā vairs nebūs latviešu, bet latviešu izcelsmes amerikāņi. Vērojot Njujorkas latviešu jauniešu darbību un redzot ar kādu dedzību, pienākuma apziņu un sajūsmu tie gatavojas dziesmu svētkiem Toronto, jāsaka, ka šādiem apgalvojumiem nav pamata.

Piecas reizes nedēļā, katru vakaru trīs stundas, jaunieši pulcējas Bronksas Sv. Toma baznīcas apakšējā zālē uz dejošanas un dziedāšanas mēģinājumiem. Jau pulksten septiņos nāk Njujorkas skautu un gaidu tautisko deju kopas Trejdeksnis dejotāji, pavisam 15 pāri. Dārziņš, apjā polka vai citi deju soļi japilda dejotājiem, bet ja deju vaditāja Z. Gaujeniece nav apmierināta, deja jāatkārto un izpildījums jānoslīpe. Jauniešiem nav viegli Njujorkas tveicē: zēniem krekli slapji, meitenes slauka valgos matus, bet neviens nesūrojas. Dejošana risinās raiti, un reti kad brīvmāksliniecei R.Pētersonei jāpārtrauc pavadījums.

V. Gaujeniece uzsver, ka bez dejošanas vēriba jāpiegriež arī tautiskiem tērpiem un to valkāšanai. Visām dejotājām vienādas kurpes, ikviens kopas dalībnieks pieskaņojas pārējiem.

Trejdeksnis pastāv jau 13 gadu, ik gadus piedaloties dažādos sarīkojumos. Njujorkas ievērojamākās vietās, kā Kolizejā, viesnīcās Valdorf-As modore, sieviešu izstādē un citās

Pēc dejotājiem pulcējas Bronks un jauniešu kop no tiem 10 ap Kori vada brīvm tersone. No tā dzied vairs tikai pa, citi pārgāju kori, daži vairs d dalās. Daļa dzie arī tautas deju kā katru vakar jāpavada tris st tikai Bronksas ... Bruklīnas, L Maija Jansone katru vakaru br žas, ceļā pavado das un tikpat a ra izveidojies ar tets, kas ieguvis zinību.

Dirigente R. P ma: „Prieks str šiem, redzot liel jūsmu. Kaut ga atpūta iznāca is žēlot."

Dziedāšanas u traukumos jau latviski, nedzird kāju vārdu. At tības. Nav sūro jiem mēģinājum jiem brauciene sone, kas dzied bild, ka mēģin daudz, ja ko g dalās visos.

Janis Račevsk dejo, domā, ka biežu, sevišķi t Norberts Visne

MAN NOZAGA BIKS

VAIROŅA BĒRZIŅA PIEDZĪV

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA SPECIĀL

Hong Kongā (28. aug.) — Šodien es pirmo reizi ieraudzīju izdaudzināto britu koloniju Hong Kongu, kas ir briniškiga sala, pareizāk sakot, miljonu iedzīvotāju nepilseta, par kuŗu bija tik daudz lasījis un dzirdējis vēl Kanadā esot. Hong Konga ir pilnīgi citāda rakstura lielpilsēta, salīdzinājumā ar redzētajām Japānas ceļojuma laikā. Kopā ar t.s. „jauno territoriju" tā aizņem samērā lielu zemes platību (416 kvadrātjūdžu) un uzturr trīs ar pusmiljona iedzīvotāju. Turpat 99% iedzīvotāju ir ķīnieši. Apmēram ¾ ienākumu dod osta, resp. tirdzniecība. Pavīrša statistika rada, ka ostā operē ap 11.000 zvejas kuģu un motorlaivu, tā papildinot saimnieciskos ienākumus. Pēdējos vēl pavaino divas risa razas gadā.

Nezinu kādēļ, bet vairāku iemeslu dēļ Hong Konga tiek dēvēta par „paradīzi" zemes virsū. Vispirms pilsētas modernie nami (atskaitot slamu kvartālus), gleznainā osta un salas klinšainie kalni rada neparasti krāšņu panoramu. Būdama brīvpilsēta, tā ir arī iepirkšanās paradīze, jo, piemēram, Japānā ražotās foto kameras Hong Kongā stipri lētākas, tāpat Šveices pulksteņi un angļu drānas. Atrakcija par sevi ir ķīniešu virtuve, kas vienmēr gaumīgi iekārtota. Toronto ķīniešu maltītes, skiet, vāji sagatavotas, salīdzinājumā ar caurmēra ēdieniem, kas pieejami Hong Kongas restorānos. Turklāt pusdienas ar 5 ēdieniem te izmaksā ap 60 centu. Vērts arī pieminēt Hongkongas dāmu apģērbus. Pēdējie, ar augsto apkakliti un iegriezumiem sānos, izskatās ļoti eleganti, īpatnēji, ieceļotājam — moderni, bet faktiski, pēc modes lietpratēju atzinumiem, tradicionāli.

Caurmēra ķīnieša vienkāršais dzīves veids ir vienmēr pulsējošs, īpaši lielās saspiestības dēļ. Viņi vislabprātāk uzturas mājas priekšā uz ielas, kopā ar draugiem spēlējot kārtīs vai domino. Uz ielas viņi pavada gandrīz visas savas brīvās stundas, veroņot apkārtnes rosību, tirgojoties, snaudulojot, un vēlāk arī turpat pārnakšņojot. Dažās ielās vagaros satiksmi pilnīgi slēdz. Tad parasti siktirgotāji tur lejasdas ar saviem saimiem, tos izklāj ielas vidū un, līdzīgi arabiem, šajā vidē savu preci un rauj garāmgājējus pat aiz piedurknes. Kādu vakaru arī es nodevos iepirkšanās priekiem. Par augstas kvalitātes nacīņa kreklu samaksāju nepilnu dolaru. Zeķu pāri nopirku par 4 centiem, virsbikses — par 90 centiem, bet ādas kurpes, (kuŗas Kanadā maksātu vismaz $12,-) — par nepilniem trīs dolariem. Jau pirmajā dienā pēc iebraukšanas Hong Kongā, es nā-

Sirmiones

jā, iegu
pils dīķim
peldēt. Ielaist
driz nosli

Student
ras vid

PAR SEVI

kurām rietum-
auru (ķermeņa
tos stāsta Tibe-
he Third Eye",
dījušas lielu ie-
āņu inteliģences
ējo saturu. Lasī-
tās klosteri un
umi izraisa neti-
āju vienaldzīgu.
kurā Lobsangs
gas universitātē.
Tibetā nosūtījis

la apklāj visu miesu, un mēs to saucam par ēterisko ķermeni, kas ir zemākā miesas forma. Tas ir savienojums starp astrālo un fizisko pasauli. Zilganās gaismas intensitāte mainās atkarībā no cilvēka veselības. Ārpus šīs joslas nāk pati aura. Tās platība ir ļoti dažāda, atkarībā no cilvēka garīgās attīstības stāvokļa, izglītības un domām. Jūsu aura, piemēram, ir divreiz lielāka nekā jūs pats," teicu dekānam, „tā ir zināmu attīstības pakāpi sasniegusa cilvēka aura. Kāds arī aurās lielums būtu, tā sastādās it kā no krāsainām kustīgām lentēm, līdzīgi krāsainiem mākoņiem vakara debesīs. Viņas maiņās līdz ar domām. Vakar, strādājot bibliotēkā, redzēju grāmatā par rietumu cilvēku ticībām zinējumus — galvas, ap kurām vijās aura. Vai tas nozīmē, ka rietumnieki, kurus uzskatīja par zemākiem attīstības pakāpē sadzīvinot ar mums, var redzēt auras, kamēr mēs, austrumnieki, nevaram? Šajos zīmējumos auras bija vienīgi ap galvām. Bet es tās redzu ap visu ķermeni, ap rokām, pirkstiem un kājām."

„Redzat," dekāns griezās pie lektora: „Šī ir informācija, kāda bija arī man. Lobsangs Rampa studē mūsu universitātē, lai varētu palīdzēt instrumenta izgatavošanā, kas cilvēcei nestu neizmērojamu svētību un ārstiem palīdzētu atklāt un izārstēt slimības."

TA SAREŽĢĪTU MĀNU

esas prāva Vācijā

kādā dejas vakarā, kur abi jaunieši iepazinās. Protams, katram bija savs uzvārds, katram savs dzīves stāsts, abi bija bāreņi, jo par vecākiem neviens nekā nezināja.

Tā sākās jauno sirdu romāns. Pēc pāris gadu pazīšanās tie domāja preceties un sāka rūpēties par attiecīgo dokumentu sagādi. Kad beidzot tos izdevās savākt, abiem kļuva skaidrs, ka abiem ir vieni vecāki, kamdēļ tie ir brālis un māsa.

Izeja varēja but tikai viena — šķiršanās. Bet Marlona jau gaidīja bērnu. Ko darīt? Abi nolēma iztikt bez laulāšanās un turpināja dzīvot kopā. Kad pienāca laiks reģistrēt jaunpiedzimušo, noslēpums atklājās, un tiesa abiem vainīgajiem sodu atlaida ar nosacījumu, ka tie izbeigs nelegālo kopdzīvi un šķirsies. Verners sameklēja darbu kaut kur Dienvidvācijā, Marlona ar bērnu palika Hamburgā.

„Mēnešiem ilgi es cīnījos ar savām jūtām. Diendienā rakstījām viens otram vēstules. Tad mazais saslima. Devos uz Hamburgu, jo man vajadzēja redzēt slimnieku un tam sniegt iespējamo palīdzību. Apmetos pie Marionas. Un tad tas notika . . . Tagad mums gaidāms otrs bērns..." pēdējā vārdā godīgi pastāsta apsūdzētais inženieris.

Viņu notiesā uz divi un pus gadiem cietumā, bet tā māsu - sievu uz seši mēnešiem.

Vai pēc šī krātiņā pavadītā laika abi domās citādi? Vai sieva, kura cietumā dzemdēja otru bērnu, pēc iznākšanas brīvībā negaidīs mājās savu bērnu tēvu, kad beigsies tam likuma burta piespriestais ieslodzījuma sods? Un kas aizliegs tiem vienam otru mīlēt, ja tie savās sirdīs neapzinās noziegušies pret morāles likumiem, jo dzīvē sastapās kā divi svešinieki, kas viens otram iepatikās un nevis kā brālis un māsa?

Tādus jautājumus risina un izlīrzā vācu prese pēc nesen pasludinātā tiesas sprieduma, vaicādama, kas augstāks — loģiskais prāts, vai likuma burts?

HAMILTONĀ

O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET St., dabūjami atsevišķi

LATVIJAS AMERIKĀ

numuri.

VAI MŪS TORONTO GAIDĪS?

ŅUJORKAS JAUNIEŠI GATAVOJAS LIELAJIEM SVĒTKIEM

Dažādi ir vērojumi par latviešu trimdas jaunatni, dažādi arī vērtējumi un paredzējumi, kas pa lielākai daļai nobeidzas ar brīdinājumu, ka latviešu jaunatne ir ceļā uz pāramerikanizēšanos, ka desmit vai divdesmit gados šinī kontinentā vairs nebūs latviešu, bet latviešu izcelsmes amerikāņi. Vērojot Ņujorkas latviešu jauniešu darbību un rēdzot ar kādu dedzību, pienākuma apziņu un sajūsmu tie gatavojas dziesmu svētkiem Toronto, jāsaka, ka šādiem apgalvojumiem nav pamata.

Piecas reizes nedēļā, katru vakaru trīs stundas, jaunieši pulcējas Bronksas Sv. Toma baznīcas apakšējā zālē uz dejošanas un dziedāšanas mēģinājumiem. Jau pulksten septiņos nāk Ņujorkas skautu un gaidu tautisko deju kopas Trejdeksnis dejotāji, pavisam 15 pāri. Dārziņš, apaļā polka vai citi deju soļi jāpilda dejotājiem, bet ja deju vaditāja Z. Gaujeniece nav apmierināta, deja jāatkārto un izpildījums jānoslīpē. Jauniešiem nav viegli Ņujorkas tveicē: zēniem krekli slapji, meitenes slauka valgos matus, bet neviens nesūrojas. Dejošana nav vienīgā raiti, un reti kad brīvmākslinieciei R.Pētersonei jāpārtrauc pavadījums.

V. Gaujeniece uzsver, ka bez dejošanas vērība jāpiegriež arī tautiskiem tērpiem un to valkāšanai. Visām dejotājām vienādas kurpes, ikviens kopas dalībnieks pieskaņojas pārējiem.

Trejdeksnis pastāv jau 13 gadu, ik gadus piedaloties dažādos sarīkojumos Ņujorkas ievērojamākās vietās, kā Kolizejā, viesnīcās Valdorf-Astoria vai Commodore, sieviešu internacionālā izstādē un citās vietās.

Pēc dejotājiem baznīcas zālē pulcējas Bronksas vidusskolēnu un jauniešu koŗa 30 dziedātāji, no tiem 10 apmeklē kolledžu. Kori vada brīvmākslinieces R. Pētersone. No tā dibināšanas kori dzied vairs tikai Rasma Kalniņa, citi pārgājuši uz pieaugušo kori, daži vairs dziedāšanā nepiedalās. Daļa dziedātāju piedalās arī tautas deju uzvedumos, tā kā katru vakaru mēģinājumos jāpavada trīs stundas. Kori nav tikai Bronksas jaunieši, bet arī no Bruklinas, Longailendas u. c. Maija Jansone un Inese Zeltiņa katru vakaru brauc no īstorančas, ceļā pavadot pusotras stundas un tikpat atpakaļ. No šī koŗa izveidojies arī jauniešu kvintets, kas ieguvis ņujorkiešu atzinību.

Diriģente R. Pētersone aplieciņa: „Prieks strādāt ar jaunajiem, redzot lielo interesi un sajūsmu. Kaut gan šogad vasaras atpūta iznāca īsāka, nav ko nožēlot."

Dziedāšanas un dejošanas pārtraukumos jaunieši sarunājas latviski, nedzird nevienu amerikāņu vārdu. Atskan joki, asprātības. Nav sūrošanās par biežajiem mēģinājumiem vai par tālajiem braucieniem. Ingrida Karlsone, kas dzied un arī dejo, atbild, ka mēģinājumu nav par daudz, ja ko grib panākt jāpiedalās visos.

Jānis Račevskis arī dzied un dejo, domā, ka mēģinājumi par biežu, sevišķi tiem, kas strādā. Norberts Visners piedalās tikai tautas dejās, uz mēģinājumiem nāk tāpēc, ka patīk dejot. Bet ikviens no jauniešiem priecājas par gaidāmo braucienu uz Torontu.

Tā ik vakaru, divas nedēļas pirms dziesmu svētkiem ap 50 latviešu jauniešu Ņujorkā pulcējas mēģinājumos. Jājautā, kāpēc viņi to dara, ja pēc dažu domām latviešu jaunatne ir ceļā uz amerikānismu. Uz to var atbildēt, ka mūsu jaunieši vēl jūtas kā latvieši, kaut arī daļa no viņiem Latviju nekad nav redzējuši.

Šķiroties man kāds jauneklis jautāja: „Vai mūs kāds Toronto arī gaidīs, vai, mēs nejutīsimies tur svešī?" — Jaunie draugi, jūs ne vien tur gaidīs, bet jūs esat tur nepieciešami un ikviens par jums priecāsies. **V. Irbe.**

IESVĒTĪŠANAS TAKOMAS LATVIEŠU DRAUDZĒ

Pirmā rindā no kreisās: Dace Mačs, Rudite Zeidaks, Anita Ozolnieks; otrā rindā: Uldis Ābeliņš, Baiba Vidauskis, Ilze Zeidaks, Anita Stiebris; pēdējā rindā: māc. Jānis Mednis, ērģelniece Ruta Delle, māc. Edmunds Mačs, draudzes priekšnieks Pēteris Mazītis.

Lemija Ozolkalns

DZIESMU PRIESTERI

Laikam gan kopš seniem, tāliem mūžiem, dziesma ir vistiešākā latviešu jūtu izteicēja. Ja rūgtas bēdas māc sirdi, latvietis tās dziesmā sūdz un stāsta citiem. Varbūt bieži viņš pat neapzinās, ka nav cita klausītāja kā debess vai tuvais koks, tak skaļi izteiktā bēda šķiet uz pusi vieglāka. Varbūt viņš tās sūdz kādam lielam neredzamam spēkam, kas ir ārpus viņa pašā. Varbūt arī nevienam: viņš ietinas savā balsī kā mētelī, kas to pasargā no launa, no vientulības.

Un kā gavilē priekā, pārgalvībā un atdotībā latvieša dziesma viņa labajās dienās! It sevišķi tad, kad vasara uzkāpusi kalnkoku.

Ja tautas dvēselē ir daudz smagu bēdu, ja tā liecas kā mežs vētrā, smagi, smagi vaidot, — dziesma atpesti. Dzied bārene — tauta, dzied un sērojas. Bet tad sāpes spītā ar melnās čūskas malienu solot varmākām sodu.

Lai pārdzīvotu un noliktu kopīgo smagumu, latvietis ir izdomājis dziesmu svētkus, kur, daudziem kopiem kopā sanākot, izrādīt dziesmās savas bēdas un sāpes un apliecināt savu ticību labajam. Tā ir dvēseles jūtu manifestācija, griešanās ne vairs pie laicīgām varām, bet kāpiens kādā augstā kalnā, jūsmu kalnā, pašā gaismā un skaidrībā, kur var sastapt Augstāko — neaptveramo. Tā ir sastapšanās ar pašu Radītāju, noliecoties Viņam un tikai Viņam. Un šī sastapšanās kalngalā ar Visvareno ir iegājusi par latviešu tautas tradiciju, par sevis apliecinājumu. Ieguvuši mierinājumu, dziesmu priesteri gurdeni atgriežas no siem dievkalpojumiem, juzdamies smagi no tās bagātības, ku-

LATVIJAS AMERIKA

pārstāvis

KLIVLENDĀ

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Milles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

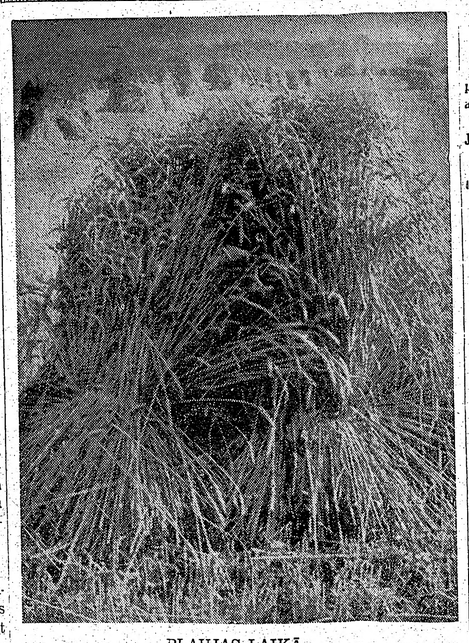

PĻAUJAS LAIKĀ.

J. Ligera foto.

MAN NOZAGA BIKSES HONG KONGĀ..

VAIROŅA BĒRZIŅA PIEDZĪVOJUMI TĀLAJOS AUSTRUMOS

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA SPECIĀLRAKSTS NO BRITU HONG KONGAS

Hong Kongā (28. aug.) — Šodien es pirmo reizi ieraudziju izdaudzināto britu koloniju Hong Kongu, kas ir briniškiga sala, pareizāk sakot, miljonu iedzīvotāju lielpilsēta, par kuru biju tik daudz lasījis un dzirdējis vēl Kanadā esot. Hong Konga ir pilnīgi citāda rakstura lielpilsēta, salīdzinājumā ar redzētajām Japānas ceļojuma laikā. Kopā ar t.s. „jauno territoriju" tā aizņem samērā lielu zemes platību (416 kvadrātjūdzu) un uzrut trīs ar pusmiljona iedzīvotāju. Turpat 99% iedzīvotāju ir ķīnieši. Apmēram ¾ ienākumu dod osta, resp. tirdzniecība. Pavirša statistika rada, ka ostā operē ap 11.000 zvejas kuģu un motorlaivu, tā papildinot saimnieciskos ienākumus. Pēdējos vēl pavaino divas nisa ražas gadā.

Nezinu kādēļ, bet vairāku iemeslu dēļ Hong Konga tiek dēvēta par „paradīzi" zemes virsū. Vispirms pilsētas modernie nami (atskaitot slamu kvartālus), gleznainā osta un salas klinšainie kalni rada neparasti krāšņu panoramu. Būdama brivpilsēta, tā ir arī iepirkšanās paradīze, jo, piemēram, Japānā ražotās foto kameras Hong Kongā stipri lētākas, tāpat Šveices pulksteņi un angļu drānas. Atrakcija par sevi ir ķīniešu virtuve, kas vienmēr gaumīgi iekārtota. Toronto ķīniešu maltītes, šķiet, vāji sagatavotas, salīdzinājumā ar caurmēra ēdieniem, kas pieejami Hong Kongas restorānos. Turklāt pusdienas ar 5 ēdieniem te izmaksā ap 60 centu. Vērts arī pieminēt Hongkongas dāmu apģērbus. Pēdējie, ar augsto apkaklīti un iegriezumiem sānos, izskatās ļoti eleganti, īpatnēji, iecelotājam — moderni, bet faktiski, pēc modes lietpratēju atzinumiem, tradicionāli.

Caurmēra ķīnieša vienkāršais dzīves veids ir vienmēr pulsējošs, īpaši lielās saspiestības dēļ. Viņi vislabprātāk uzturas mājas priekšā uz ielas, kopā ar draugiem spēlējot kārtis vai domino. Uz ielas viņi pavada gandrīz visas savas brīvās stundas, vērojot apkārtnes rosību, tirgojoties, snaudulojot, un vēlāk arī turpat pārnakšņojot. Dažās ielās vakaros satiksmi pilnīgi slēdz. Tad parasti siktirgotāji tur ierodas ar saviem saimiem, tos izklāj ielas vidū un, līdzīgi arabiem, slavē savu preci un rauj garāmgājējus pat aiz piedurknes. Kādu vakaru arī es nodevos iepirkšanās priekiem. Par augstas kvalitātes nailona kreklu samaksāju nepilnu dolaru. Zeķu pāri nopirku par 4 centiem, virsbikses — par 90 centiem, bet ādas kurpes, (kuras Kanadā maksātu vismaz $12,-) — par nepilniem trīs dolariem. Jau pirmajā dienā pēc iebraukšanas Hong Kongā, es nācu pie slēdziena, ka apakšveļu neatmaksājas mazgāt, jo jauns krekls pērkams par 17 centiem, tapat apakšbikses.

Kāda ir Hong Konga nakti? Gribētos teikt, ļoti interesanta, jo ielas ir vienmēr cilvēku pilnas. Tās gan nav visai tiras, nedz arī visai gaišas, bet tomēr raksturīgas, kas rada īpatnēju atmosfairu. Vispaliekošāko iespaidu atstāj daudzkrāsainie uzraksti un reklāmas pilsētas apdzīvotākajos kvartālos.

Kādreiz domāju, ka ķīnieši ir brutāli un viltīgi pēc dabas, tomēr jāatzīst, ka biju maldījies. Novēroju, ka diviem piedzērušiem jūrniekiem tikai ar pūlēm izdevās izprovocēt ķīniešu pretestību. Pat pēc apdrāztiem dēguniem un zilām acīm, ķīnieši ne visai labprāt ielaidās turpmākā cīņā. Vēl ievērroju, ka ķīnieši reti kad smaida un ne labprāt ļaujas fotografēties. Lai tiktu pie raksturīgiem uzņēmumiem, biju spiests iegādāties tele-foto lensu.

Visbeidzot jāmin, ka jau pirmās dienas vakarā kāds veikls ķīnietis nozaga manas labākās virsbikses. Pie manām biksēm, cik varēju noprast, viņš bija ticis caur atvērto logu. Patlaban esmu apmeties pie sava ķīniešu drauga, kas par dzīvošanu neprasa no manis ne centa.

Sirmiones pils īpašnieki, Itālijā, ieguvuši dīvainu putnu savas pils dīķim — gulbi, kas neprot peldēt. Ielaists dīķī, gulbis gandrīz noslīcis. Pārsteigtie īpašnieki aptaujās uzzinājuši, ka gulbja māte mirusi, kad tas tikko bijis izperēts. Gulbēnu „izaudzinājuši" viste, kas gan iemācījusi tam sameklēt barību, bet ne peldēt.

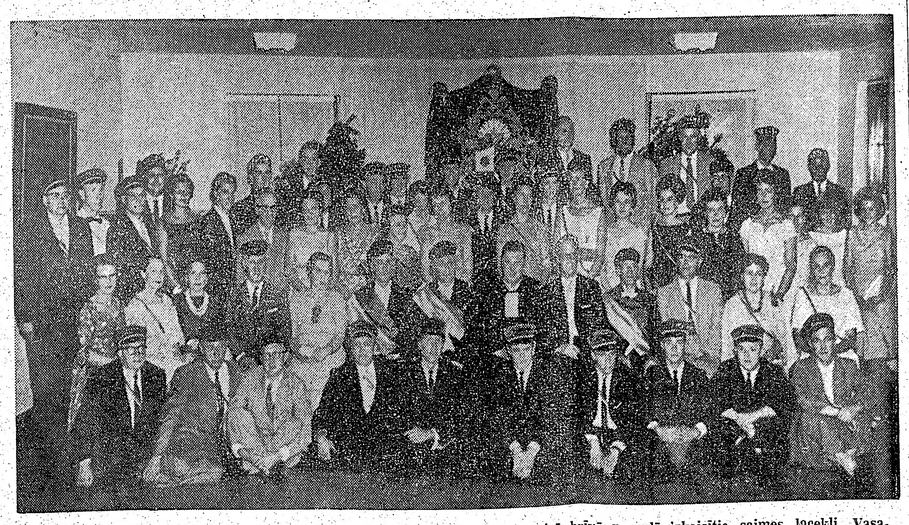

Studentu biedrības Fraternitas Rusticana 40 gadu darbību atzīmē šogad visā brīvā pasaulē izkaisītie saimes locekli. Vasaras vidū pulcējoties Kalamazū pilsētā, rustikāņu saimes locekli nodeva ALA's priekšsēdim prof. P. Lejiņam 600 dolaru Latvijas atbrīvošanas fonda vajadzībām. Uzņēmumā Amerikas kontinentā dzīvojošie rustikāņi ar viesiem

LASĪTĀJU vēstules

PAR VĪZĒM UN PASTALĀM

Pēc Vecā lidumnieka raksta „L. A.", izklausās, ka galvenais apavs, arī svētkos, mūsu senčiem būtu bijušas vīzes. Tam nu es nevaru piekrist. Manas atmiņas gan sniedzas tikai 70 gadus atpakaļ, bet tanī laikā mūsu, Kauguru un apkārtējos, pagastos gan vīzes nevalkāja, bet pastalas.

Kad man bija 7 gadi, mana vecmāmiņa bija jau sasniegusi 70 gadu, bet par vīzu valkāšanu vai taisīšanu viņa man netika stāstījusi, bet skaistas pastaliņas gan iemācīja taisīt. Viņa man stāstīja, ka jaunībā uz baznīcu gājusi basām kājām, bet kurpes nesusi uz rokas (lai nenoplīstu) un apāvusi tikai tad, kad tuvojusies Valmierai. Kurpes bijušas dārgas, un tās saudzīgi glabātas, dažkārt visu mūžu.

Teika stāsta: Tēvs nopircis zābakus, kad gājis pie altāŗa. Tos visu mūžu valkājis, bet kad tie palikuši par maziem — atdevis dēlam. Dēlam tie bijuši beigti pa 7 gadiem.

Pie tautas tērpiem ir vai nu pastalas vai kurpes. Tā kā dziesmu svētki ir plašs gods, kad tiek vilkts tautas tērps, tad pie viņa arī piederas pastalas vai kurpes.

Vecais Petrus, Toronto.

FAKTUS NEVAR GROZĪT

„L. A." 26. augusta J. Z. rakstā „Septembŗa kaujas Volchovā" sagrozīti vēsturiski fakti:

1) 1943. gada 3. septembrī vēl nebija 19. latviešu divizijas, bet Volchovas rajonā bija stacionēta 2. latviešu brigāde.

2) Neatbilst patiesībai, ka „Vācu virspavēlniecība arī šo gadījumu neuzskatīja par visai svarīgu, apzīmējot frontes ziņojumā, ka Volchovas telpā „lokālu vienību aktivitāte."

Patiesībā vācu virspavēlniecības ziņojumā par šīm kaujām pirmo reizi (bet ne pēdējo) tika minēti latviešu karaviri, izcelot viņu panākumus un varonību.

Jāpiezīmē, ka vācu virspavēlniecība savos ziņojumos bija vispār diezgan skopa ar atsevišķu vienību izcelšanu. 2. latviešu brigāde tomēr šoreiz bija izpelnījusies viņas ievērību.

N. Lideks, Toronto.

MĀKSLINIEKS DŽONS TIDEMANIS

lūdz aizrādīt, ka neveselības dēļ būs kavēts aktīvi piedalīties dziesmu svētku priekos, taču sagaida, ka draugi un cienītāji to apciemos mājās, 895 O'Connor Drive, Toronto; tel. PL 9-8697.

Visi mīļi gaidīti.

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKA

● Svētdien, 10. septembrī, pēc dievkalpojuma, kas sākas plkst. 9,30 no rīta, Sv. Toma baznīcas apakšējā zālē Bronksas rajona draudzes darbinieku sanāksme turpmākās darbības un nekustama īpašuma iegādes jautājumu apspriešanai. Aicināti valdes locekļi, rajonu pilnvarotie, dāmu komiteja, īpašuma komiteja, skolotāji, vecāku pārstāvji, koristi, jaunatnes organizāciju pārstāvji un visi citi interesenti.

● Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes bērnu nometnes vadība domā, ka Toronto dziesmu svētki ietekmējuši bērnu skaitu nometnes pēdējā periodā, kas sākās 21. augustā, bet beidzās šinī nedēļas nogalē. Pēdējā periodā piedalījās tikai 27 bērni, bet divos iepriekšējos bērnu skaits pārsniedza 100.

● Ņujorkas vidusskolēnu un jauniešu koris kopā ar skautu un gaidu tautisko deju kopu Trejdeksnis izbrauks uz Toronto dziesmu svētkiem kopīgā autobusā 1. septembrī. Autobuss atiies no Jeroma avēnijas pazemja linijas gala punkta. Tad pat no Bruklinas izbrauks Ņujorkas draudzes koris.

● Interese par Toronto dziesmu svētkiem Ņujorkas latviešos liela. Nedēļu pirms svētkiem daži Ņujorkas amerikāņu ceļojumu biroji jau ziņoja, ka vietas lidmašīnās uz Toronto visas aizņemtas, jo latvieši dodoties uz dziesmu svētkiem. Daļa Ņujorkas latviešu atvaļinājumā devušies 2 pēdējās augusta nedēļās, lai varētu pavadīt brīvo laiku Kanadā, to savienojot noslēgumā ar Toronto dziesmu svētkiem. Lielākais dziesmu svētku apmeklētāju skaits Ņujorku atstās 1. septembrī, dodoties gan savās mašīnās, gan arī autobusos un vilcienos.

Toronto dziesmu svētku ietekmē, Ņujorkā 2./3. septembrī nav paredzēti nekādi sarīkojumi.

● Mācītājs A. Ozols 26. augustā Sv.. Toma baznīcā Bronksā salaulāja Jāni Šķiņķi un Maiju Popiti.

● Ņujorkas svētdienas skolu sākums 9. septembrī, ko ievadīs ar dievkalpojumiem.

● Dr. Leonhards Sūritis, kurš patlaban darbojas kā ārsts Vasaikas hospitalī, Ņujorkas štātā, pag. sestdien atskatījās uz aizvadītiem 60 mūa gadiem. Kolēģu un draugu pulkā gavilnieks šo gadījumu pienācīgi atzīmēja. Dr. L. Sūritis ir korporācijas Lettonia filistrs.

ROČESTRA, N. Y.

● Māc. T. Zīraks Krusta draudzē kristīja Karinas un Jura, Meļķu, meitiņu Barbaru.

● Krusta draudzes svētdienas skola atsāks mācības 17. septembrī, ko ievadīs ar dievkalpojumu plkst. 1.00 p.p. Miera baznīcā.

● Svētdien, 10. septembrī, pl. 11.00 draudzes dāmu komiteja riko izbraukumu zaļumos uz Elīsona parku (pie smilšu kalna nogāzes).

SANFRANCISKO, CALIF.

● Sestdien, š. g. 26. augustā pēc dievkalpojuma Trinity luterāņu baznīcā, Burlingamā, kuru vadīja mācītāji Arn. Ernstsons un kandidāts J. Gaide, notika agronoma Edg. Eglītes ģimenes mājas iesvētīšana, kur pulcējās viņu radi, draugi un pazīstami. Iesvētīšanu izdarīja māc. Arn. Ernstsons, pēc kam klātesošie pakavējās pie mielasta.

● Dievkalpojums Burlingamas Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave., māc. G. Knėss - Knezinska vadībā, notiks sestdien, 9. septembrī, pl. 7,15 vakarā.

● Turpmāk visās Ziemeļkalifornijas latv. ev. - lut. draudzes atsevišķās kopās reizi mēnesī paredzētas bībeles stundas, kuras noturēs kādā no draudzes locekļu mājām, par ko ziņos atsevišķi. Draudzes locekļi, kas vēlētos šo pasākumu atbalstīt, lūgti pieteikt draudzes mācītājam savas telpas bībeles stundu noturēšanai.

● Jaunatnes dienas un to desmitā jubileja notiks 2., 3. un 4. septembrī, Sanfrancisko, 425 Hoffman Ave., „Latviešu namā — Latvian Hall". Informāciju sniedz Līga Kvēps, 2322 Haste St., Berkeley 4, Calif. Tālr. TH 5-8719. Jaunatnes dienu dievkalpojumu latviešu dievnamā, š. g. 3. septembrī, pl. 9.30 rītā, vadīs kandidāts Ivars Gaide. Dziedās no dziesmu lapiņām.

ASV BAZNĪCĀS

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St., 2. sept., plkst. 11 rītā dievk. Māc. Teodors Vēdzele no Omahas latviešu ev.-lut. draudzes. Sākot ar septembri, dievkalpojumi ik svētdienu, plkst. 11 rītā.

VALENTINE HERMANE

ĒNU ROBEŽĀS

STĀSTS

5. turpinājums

Ilgi prātot un pārdomāt zēniem nevajadzēja, atbildi atnesa Ziedi̦ņš: „Nu, dēliņi, būsiet atvilkuši elpu?" Negaidot atbildes, viņš turpinaja: „Lietiņa tāda, — vecīši atbalsta punkta ziņām, krievēļi vicoja ap pus kilometra no Gauriem uz Augšpils pusi. Protams, tas bija pirms vairākam stundām, un kur viņi aizvicoja, tas nu mums jānoskaidro. Laikam jau uz vietas nepalika un tas nozīmē, ka viņiem jābūt kaut kur mūsu tuvumā. Tā kā nekādus trokšņus nedzirdējām, izņemot mūsu pašu katliņu šķindēšanu", pārlaidis skatu karaviriem, kā ineklēdams vainīgo, Ziedi̦ņš turpināja cietākā, stingrākā toni, bet vēl klusākā balsī, „jāpieņem, ka viņi ir kaut kur nogruntējušies. Puikas, — ievērot klusumu. Ja kāds sadomātu pat tik daudz kā nošķaudīties, lai tad rēķinās ar pirti, no kuras nezin vai izkļūs sveikā cauri. Tagad, — virsleitnants Selga domā, ka vajadzētu palikt visiem kopā un turpināt virzīties pāri robežai, bet . . ."

„Vai prāts?" — iesaucās Platums. „Sie jau to vien gaidīs, kad mēs iečāposim tai klajumā. Nopiems pa tiro!"

„Pagaidi, es vēl neesmu beidzis! — Selga arī to paredzēja, tādēļ darīsim tā: sadalīsimies grupās un ķemmēsim pēc ierastās kārtības. Skaidrs? — Tikai atcerieties, ka ciņā neielaisties! Mūsu uzdevums ir novērot izlūkot un ziņot. Ja kāds sadomās kļūt par varoni, tad lai noskaita tēvreizi jau tagad." Pārlaidis brīdinošu skatu nopietnām sejām, Ziedi̦ņš pasmaidīja.

Virsseržanta ziņa pusčukstus aizlidoja pie attālāk sēdošiem viriem, kuŗi jau kārtojās gājienam. Nakts tumsā ieslīdēja pelēcīgi migla vāli, vēstot rīta tuvošanos. Vincis Platums, kuŗš jau bija paguvis sazināties ar dažiem apkārtnes pazinējiem, atgriezās pie Ziedi̦ņa:

„Kaz', — nez' vai prātīgāk nebūtu palikt uz vietas? Redzamība kā nulle, priekšā purvaļ . . . Ieskriesim lamatās, un atbalsta mums nav." Ziedi̦ņš to zināja, varbūt, pat labāk kā citi. Uz viņa pleciem gūlās atbildība par pavēles izpildīšanu, bet vēl lielāku atbildību viņš izjuta par savu zemu iespējamo drošību. Virsleitnants Selga bija piekritis viņa ieteikumam, bet vai tas bija drošākais?

„Vinc, — pavēle ir izsekot. Atrast un izsekot . . . Vai uz vietas sēdēdami to varam?" — Viņi abi zināja, visi zināja, ko nozīmēja pavēle un kas draudēja par tās nepildīšanu.

Virsleitnants Selga bija izvēlējies iet kēdes kreisajā flankā, atstājot Ziedi̦ņam purvājā izklīdušo 1. vadu.

Kura miglājā pēkšņi ietrauca pirmie lēcošās saules stari, paškirot un izgaisinot necaurredzamo plīvuru. Viņi bija atstājuši savas mītnes pirms sešām stundām, izstaigājuši purvainā rajona joslu un jaunās dienas rītu sagaidīja uz dzimtenes robežas. Starp abām grupām aizvijās latviešu robežsargu iemītais kājceliņš, tikai tagad to lietoja palīgpolicijas atbalsta punktu sargi. Vienam no atbalsta punktiem vajadzēja būt kāda kilometra attālumā. Iznācis uz stigas, virsleitnants pārlaida vērīgu skatu apkārtnei. Nakts tumsā viņš velti bija pūlējies iepazities ar apkārtni. Viņi bija vairāk taustījušies uz priekšu, paļāvušies instinktam un nojautai, kā sekojuši kādiem noteiktiem ceļa virzieniem. Viri sapratās īsiem iesvilpieniem pat bez ziņneša starpniecības, un tikai tagad, kad beidzot dienas gaisma rādīja ceļu, no tuvējās mežmalas uzmanīgi tuvojās Ziedi̦ņa sūtītais Pēteris Ošlapa ar ziņojumu.

„Virsleitnanta kungs, atļaujiet ziņot", — slaidā jaunekļa stāvs izstiepās taisns, „pēdas nesadzinām un nakts melnumā nekā neredzējām!"

„Tad vajadzēja palūgt vējlukturi . . ." kaut kur krūmājos atbalsojās paklusa balss. Pētera lūpu kaktiņos raustījās smīns, bet virsleitnants izlikās balsi nedzirdam un jautāja:

„Vai jums apkārtnes karte ir?" „Nebūt nē, virsleitnanta kungs!" un, ievērojot virsnieka pārsteigumu, piebilda: „Mums visiem tās ir galvā."

Virsnieks, kuŗš līdz šim bija pazinis tikai reglamentu un iepazinies ar izlūku un ziņu gaitām tikai no ziņojumiem, kas ik dienas gāja caur viņa rokām pie vācu štāba viriem, šajā nakti bija iepazinies ar reālo pavēles izpildes gaitu. Līdz šim viņam eksistēja tikai skaitļi, dati un vietas, bet dažās melnās nakts stundu gaitās pavaditā gājienā viņš bija iepazinies ar daudz vairāk. Kas skanēja skaidri un vienkārši sausā pavēles formā, pēkšņi pieņēma citu nokrāsu pierādot, ka ikvienā situācijā noteicējam faktoram vajadzēja būt tiem, kas ir uzdevuma veicēji, un nevis tiem, kas, labākā gadījumā, parviri uzmetot skatu apkārtnes kartei, līdz šim bija norādījuši vienības kustību virzienu un mērķi. Cik viegli un vienkārši skanēja pavēle: „Izlūkot, izsekot un ziņot!" Viņiem norādītais virziens bija Gauri - Augšpils, bet ja nu izejas punktā viņi būtu saņēmuši vēstis, ka izlūkojamā vienība ņēmusi citu virzienu? Kas darāms tad? Virzīt savus zēnus pretējā virzienā, būtu pavēles nepildīšana, tāpat, kā sekot pavēlē norādītam maršrutam, zinot, ka banditu vienība virzās uz pretējo pusi.

Garajās nakts stundās viņš domās pārstaigāja savas līdzšinējās gaitas un uzdevumus, visā pilnībā izjūtot savu pēkšņo apjukumu, maldoties teorijas un prakses nesaskanīgā lokā. Kas būtu atrodams nakts melnumā? Tikai nejaušība viņus varēja novirzīt ienaidnieka pēdās un sakskares gadījumā izvairīšanās no cīnas būtu neiespējama, bet kāds bija viņu apbrunojums? Nožēlojami trūcīgs . . . Šajā naktī viņš bija nācis pie slēdziena, ka kapteiņa Rudzīša zēnus sargāja tikai viņu pašu drosme, veiklība, atjautība un, karaviru valodā runājot, cūkas laime.

Noklausoties Pētera Ošlapas ziņojumu, viņš cita nekā arī nebija gaidījis, bet jautājums par apkārtnes karti tagad šķita mulķīgs. Šeit nebija ne ceļu, nedz arī vietu uzrakstu, kuŗus apgaismo ugunis. Vienīgais celrādis bija iemīta taka, kuŗu nakts melnumā skats neredzēja. Cik tālu viņi bija gājuši, — cik tālu vēl jāiet līdz atbalsta punktam, to Selga nezināja un, kā uzminot virsnieka domas, Pēteris ieminējās: „Vēl viens kilometrs un būsim tikpat kā mājās . . ."

Paraugoties Pētera galvas mājiena virzienā, viņš ieraudzīja vieglus dūmu mākonīšus, kas vietvietām cēlās pret debesīm.

„Augšpils?" — neticīgi jautāja Selga.

„Nē, virsleitnanta kungs, — maza sādžiņa netālu no Augšpils. Dažas mājeles un palīgpolicijas atbalsta punkts."

„Tad ziņojiet virsseržantam, — pulcēties atelpai tur."

Noguruso karaviru sejās atplauka smaidi un līdz ar smaidiem arī zobgalības. Vecākie viri gāja klusēdami, jaunāko sarunās viņi piedalījās tikai kā klausītāji, retumis izmetot kādu kodolīgu domu. Viņu skati vēl arvien bija sasprindzināti, soļi uzmanīgi, bet jaunekļu domas jau steidzās nebēdnībās. Nakts bija pagājusi bez briesmām, bez zaudējumiem, un rīts solīja atceļu uz mītnēm. Domas steidzās turp, kurp tās ievirzīja sirds, bet cik dažādas ir sirdis, tikpat daudzkrāsaini ir arī siržu ceļi, zināmi un pazīstami tikai to īpašniekiem, nojaušami tikai vistuvākiem draugiem. Vincis Platums sekoja virsleitnanta pēdās, bet neuzsāka sarunu, kā to būtu darījis ar kapt. Rudzīti.

Latgales viru sirdis atplaukst un atzīst tikai vienu priekšnieku, par kuŗu tie gatavi cīnīties un mirt. Līdz šim virsleitnants Selga kaprāļa acīs bija mīkstpēdiņš, tāpat kā visi citi, kuŗu zābaki dubļus nepazina, bet bikses nodila no sēdēšanas krēslā. Viņš arī nekavējās pamācīt jauniesauktos, kuŗus dažkārt piekomandēja sapieŗu rotai, lai nevērtē virsniekus no uzplečiem un pogu spožuma, bet gan no bikšu dibena un zābakiem. Protams, šādas pamācības netika izteiktas apmācību laukumā, bet gan pa kluso, un dažs labs lāga virs, kas rautin rāvās uz frontes līnijām, bet šādu vai tādu iemeslu dēļ tika nozīmēts „aizmugurnieku" rindās, un kuŗam teorētiskās kara mācības likās veltīga laika tērēšana, neizpratnē kratīja galvu:

Bikšu dibeniem un zābakiem? Kāds sakars tad bija šim lietām ar virsnieku vērtējumu?

Un tikai tad, kad Vincis, parasti ar Pētera palīdzību, apgaismoja šo paskaidrojumu no visām pusēm, viņi pievienojās un piekritoši māja ar galvu. Īstie kanaki, lūk, nesēdēja aizmugures atzveltņu krēslos un nespodrināja pogas un netīrija nagu melnumu, bet pats galvenais, kaujas lauka virsnieks neskatījās uz to, cik taisna mugura bija karaviram posteni, bet gan to, cik redzīgas bija acis.

„Mīļiši, redzīgiem jābūt viņiem," skaidroja Pēteris, „pirmajam jāsaredz ienaidnieks, citādi beigts un pagalam, bet — pirmajam arī jāsaskata virsnieku kungi, protams, tie, kuŗiem spožākās pogas, lai veicīgi nosveicinātu, citādi . . . nu, ārpus kārtas dežūra neizbēgama."

(Turpinājums sekos)

SLAVENA FILMU AKTIERA RAIBIE GĀJIENI

DAŽI FRAGMENTI NO EROLA FLINA MEMUĀRIEM

Nesen mirušais filmaktieris Erols Flins (Errol Flynn), ne tikai savas dzīves laikā satrauca publikas prātus ar dēkām un vētraino dzīves veidu, bet arī pēc nesenās nāves krietnu laiku turējās avīžu slejās, pateicoties savas pēdējās draudzenes, Beverly ekstravagancēm.

Erols Flins, gan filmas uzņemot, gan izpriecu braucienos ar jachtu, bieži ciemojies Kubā, kur pat bērniem bijis pazīstams kā kapteinis Blads (Blood) — Kubā uzņemtās filmas vanonis. Kā viņam reiz Havanā klājies, to pastāsta memuāri: Flins iepazīstas ar kādu Kubas miljonāru, vecas dižciltīgas spāņu ģimenes atvasi Pančo A., kuŗš savas dienas vadījis didienībā. Miljonārs ieteicis noīrēt orķestri, kas filmu aktieri pavadītu visos tā gājienos. Sacits, darīts. Tikai nelaime, ka mūzikanti gandrīz visi bez zobiem, krāsainu kreklu driskām muguŗās un veçām, caurām salmenīcām galvās. Dziedāt tie kaut kā dziedāja, ar īsti kubanisku temperamentu rībināja un strinkšķināja eksotiskus instrumentus.

Kādu dienu, kad Flinam īpaši nelāga oma, draugs Pančo to aizved pie „skaistākām meitenēm pasaulē". Protams, ar visu orķestri. Kā Erols pats stāsta, viņš daiļo senjoritu pulkā tomēr jūties neveikli un bikls kā skolniece... Pasūtījis šampānieti un to sūkdams pārdomājis, kā ar godu no meitenēm tikt vaļā, kad pēkšņi izdzirdis ārā dīvainus trokšņus un it kā savu vārdu saucam.

„Kas tur notiek, Pančo?"

„Hā, vecais! Tevi pazīst, — tevi dievina... pielūdz...", atbild uzrunātais, vērdamies pa logu uz ielas.

„Kas mani dievina?"

„Paklausies pats," Pančo pavēris logu.

Troksnis pieaudzis, un Flins skaidri varējis izšķirt saucienus: „Bravo, Erol! Erol, parādies!

Drebošiem ceļiem Flins pieiet pie loga un ierauga mājas priekšā veselu baru meiteņu. Nelaimīgā kārtā skola atradusies tai pašā ielā, iepretim „daiļo dāmu" mājai.

Erolu sagrābusi panika. Ja nu šī lieta iekļūtu laikrakstos, viņš būtu pazudis! Ko darīt? Atstāt māju pa galveno ieeju nozīmētu ieskriet skolniecēm rokās. Kubaņu mājas celtas kvadrāta veidā ar patio, kas savienoti augstiem mūriem. Erols mēģinājis pa noteku cauruli uzrāpties uz nākošā nama mūra, bet caurule svaru neiztur un viņš nogāzas.

Beidzot kaut kā izdodas nokļūt uz jumta, kā runcis balansēdams, viņš cenšas norāpties citā ielā, bet tad „plānā architektūra" šo nodomu izjaukusi — Erols ar milzīgu brikšķi, ieplestām kājām un rokām iegāzas kādā virtuvē, pie vecas, tumšādainas sievas kājām. Netīrs un noplīsis viņš, acīmredzot, atstājis laupītāja iespaidu, jo sieva, ne skaņas neizdevusi, pametusi podus un katlus, izbēg no virtuves.

Nākošā mirkli Erola priekšā nostājas visplecīgākais un draudošākais kubanis, kāds vispār redzēts. Abi mēģina sarunāties, bet bez panākumiem — kubanis angliski neprot. Pēc dažiem vārdiem kubanis izvelk revolveru!

„Kas jūs esat? Amerikāņu dumpinieks?"

Erols nav varējis izskaidrot savu klātbūtni, un kubanis jau draudīgi vicinājis viņam revolveru pie deguna, kad piepeši vira mazā meita uztrauktā balstiņā iečiepstējusies: „Tēt, skaties! skaties tak — kapteinis Blads!"

Tad visi sākuši viņu pētīt un apskatīt.

„Tu — kapteinis Blads?" virs ar revolveri pārvaicājis. „Jā." Vira un bērnu sejas sākušas staŗot. Visi bija redzējuši filmu — „Zem melnā karoga", un pazina Flinu. Revolvers ticis aizbāzts aiz jostas un Flinu piespiduši iebaudīt krietnu maltīti, lai gan viņš pārdzīvoto baiļu iespaidā tikko varējis norīt kumosu.

Kad nu Flins laimīgi ticis galā ar viru, daudzu rokas spiedienu un runas plūdu pavadīts atvēris izejas durvis, — ārpusē salasījušies taisni tie, no kuŗiem viņš bija bēdzis, — meiteņu skola pilnā sastāvā. Skatu noslēdz īrētais orķestris ar varenu tušu.

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403, (College un Spadina ielas stūrī).

Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, TORONTO.

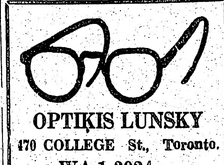

OPTIĶIS LUNSKY

470 COLLEGE St., Toronto.

WA 1-3924.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

SĒNES

BĒRZLAPES

Bērzlapes labi notīra un sagriež gabaliņos, ielej katliņā ½ kv. ūdens, ieliek 3 smalki sagrieztus sipolus, mazliet piparus un sāli, uzkarsē. Ieliek sēnes un vāra uz lēnas uguns ½ stundu, tad pieliek 2 ēd. kar. sviesta, pietumē ar miltiem, pieliek skābu krējumu un uzvāra. Galdā pasniedz pie gaļas ēdieniem un novārītiem kartupeļiem.

SAUTĒTAS GAILENES

Gailenēm nogriež smilšainos kātu galiņus, nomazgā vairākos ūdeņos un smalki sakapā. Katliņā ieliek sviestu, smalki sakapātus sipolus, sakapātas gailenes, pieliek sāli un sautē ¾ stundas, tad pieliek piparus pēc garšas un skābu krējumu. Uzkarsē un pasniedz galdā ar novārītiem kartupeļiem.

SĒŅU KOTLETES

Sīki sakapātas sēnes sacep sviestā, atdzesē, pieliek olas, rīvmaizi, sakapātu sipolu un cep uz pannas nelielas kotletes.

SĒŅU PLĀCENĪŠI

Sasautē sviestā sīpolus, pieliek smalki sagrieztas, novārītas sēnes, pētersiļu lapiņas un rīvmaizi tik daudz, kā var veidot plācenīšus, apviļā olā, rīvmaizē un cep karstā sviestā no abām pusēm brūnus.

GAĻAS - SĒŅU VELTNĪŠI

Plānas šķēles vērša gaļas izdauza un apkaisa ar sāli. Sīki sakapā novārītas sēnes, pieliek sīpolus, piparus un mazos gabaliņos sagrieztu speķi. Visu sviestā apcep, pielej buljonu vai ūdeni, tā kā veltnīši apņemti un sautē, kamēr miksti. Šķidrumu pietumē, pieliek tomātu biezeni, skābu krējumu un pasniedz ar novārītiem kartupeļiem.

GAĻA AR SĒNĒM

Žāvētu cūkas gaļu sagriež mazos gabaliņos un līdz ar sagrieztiem sipoliem apcep. Sīki sakapā novārītas sēnes un apcep sviestā, tad pieliek apcepto gaļu ar sipoliem, pietumē, pieliek sēnes un skābu krējumu. Pasniedz ar novārītiem kartupeļiem.

VAI JŪS PLĀNOJAT braukt uz Eiropu vai vēlaties kādu izsaukt?

Tuvākai informācijai kontaktējiet

„HENRY MOOS — NOTARY PUBLIC"

KENNEDY TRAVEL BUREAU, LTD.

296 Queen St., W., TORONTO.

TEL. EM 2-3226.

Dibināta 1926. gadā.

MAKŠĶERNIEKU PAUSMES NEBŪS

Dziesmu svētkiem tuvojoties, lielas un mazas biedrības plāno salidojumus, atkalsatikšanos vai vienkāršas džamborejas, kur izklāstīt sirdi, cik raibi pa aizvadītajiem gadiem veciem draugiem gājis. Pusorganizēto makšķernieku aprindās esot pacēlies jautājums, vai pirmo reizi makšķernieku vēsturē nevarētu noorganizēt šajā laikā arī mūsu makšķernieku un mednieku pausmi vai salidojumu. Daži pārgalvji pat ieteic griezties pie svētku rīcības komitejas un ierosināt, lai tūliņ pēc koriem slēgtās rindās solotu parādes gājienā latviešu makšķernieki no visām četrām Amerikas kontinenta debess pusēm. Iebildums, ka makšķernieki ar dziesmu svētkiem neesot nekā kopīga, neizturot nekādu kritiku, jo, kā makšķernieki, tā arī mednieki esot labi dziedātāji. Viņi esot pat tik apdāvināti, ka parasti pie ugunskura, vai tāpat ezermalas zālītē izlaidušies, pār baudot atspirdzinošus dzērienus, dziedot uz septiņām balsīm bez diriģenta, par virsdiriģentiem nemaz nerunājot.

Parādes gājienā makšķernieki varētu pār pleciem nest savus dārgos spiningus un kreisā rokā turēt izštopētās noķertās lielākās zivis. Mednieki varētu no kamina noņemt buku un briežu ragus un rādīt torontiešiem, kas īsti par vareniem viriem ir latviešu trapeŗi. Tiem, kam moderni un dārgi laivu motori, varētu arī tos gājienā parādīt vienreiz lielākam skatītāju pulkam. Pēc parādes makšķernieki savu jauno laivu korso braucienā varētu gar Ontario ezermalu doties uz Palace Pier, noenkuroties, krastmalā sakurt dižsārtu un laiku pa laikam ieskriet svētku balles zālē izvingrināt kājas kādā valceŗī vai lustīgā polkā.

Tanī pat laikā, kad šejienes preses biedrības kopas sarikojumā notiek daiļraditāju parāde, makšķernieki varētu sarīkot makšķernieku „Patieso stāstu pēcpusdienu", kuŗā par neticamākiem stāstiem labvēļi varētu tiem pasniegt godalgas sudraba bikeŗu veidā. Makšķernieku dižsalidojums varētu noslēgties ar draudzīgu lielīšanās vakarēšanu uz groziņu vakara principiem. Nākošā rītā iebraucēji varētu atvēsināties „Bērzaines" jaunajā peldbaseinā, vai arī baudīt hamiltoniešu viesmīlību „Lielupē".

Nelaimīgā kārtā projekta autori iedomājušies, ka es varētu visu to lietu noorganizēt. Man jāpaziņo, ka, diplomātu valodā runājot, uz ierosinājumu es skatos ar dziļām simpatijām, bet ierosinājums nāk par vēlu, un, man liekas, ka Dziesmu svētku rīcības komiteja jau programmu nodrukājusi. Šoreiz latviešu mednieku un makšķernieku dižsalidojums izpaliks. To varētu gan noorganizēt laivās uz kāda pamesta ezera vidus, vai kādā aukstā ziemas naktī uz Kučiņinga ezera ledus. Tā mēs nedarītu pāri mūsu žibulētājiem. Tomēr salidojuma rīkošana piekristu kādiem noorganizētiem brīvās dabas cienītājiem, jo es pats personīgi, gribēdams palikt bezpartējisks, nevienā biedrībā nesastāvu.

☆

Torontiešiem labi pazīstams latviešu mākslinieks Alfreds Brūveris. Īpatnējais dzīves veids, frizieŗu profesijas pakalpojumu ignorēšana un atturēšanās turēt savu naudu Latviešu bankā ir Alfreda privāta lieta. Patiesību sakot, naudas jautājums apdāvinātajam mākslinieka gandrīz vai riebjas, sevišķi dienās, kad saimniece atgādina, ka istabas nodotas viņa lietošanā par smiekliģi mazu īres maksu. Ja man būtu jāizvēlas latviešu vidū lielākais brīvās dabas cienītājs, tad es kandidātu sarakstā ietilpinātu arī Brūveŗa vārdu. Gandrīz katru rītu Alfreds ir sastopams pie Grenadieŗu dīķa. Bieži brokastis pašam, varbūt, nav sanākušas, bet, labsirdīgi smaidīdams, viņš ar padusē pasisto maizes klaipu baro dīķa pastāvīgās iemītnieces — pīles.

„Pilītēm arī gribas ēst!" Alfreds taisnojas. „Tiem, kam pārak daudz naudas, nav laika nākt te putniņus pabarot. Man laika diezgan." Kādreiz viņš uz saburzīta, pelēka papīra arī uzskicē pa pilitei.

Rītos, kad Alfreds aizmirsis ierasties pie saviem modeļiem, pīļu bariņš, varbūt, uztraucies, savā pīļu valodā sarunājas: „Kur gan šodien palicis mūsu bārdainais draugs? Mūsu īstais draugs, jo mēs zinām, ka viņš nekad ne mēģinās mūs nogalināt! Mēs viņu pazīstam pārāk labi!"

☆

Es gribu pareģot, ka makšķernieku skaits mūsu jaunās paaudzes pārstāvju vidū diezgan stipri saruks. Arī latviešu jauniešus tagad skāris modes kliedziens: jaiegādājas sarkans vai gaiši zils sporta vāģis, jānošēdina blakus sev Emilija vai Džudīte un, vējam gar ausīm aurējot, jādzenas pa šosejām simtām jūdžu tālu. Ja vēl kāds piesaistīts pie ūdeņiem, tad tam savā motorlaivā ir jābaida krastmalas peldētāji, jāmēģina ar laivas kreiso stūri apgāzt paveco laivu nojumi. Sēdēt ar makšķeri mierīgi kādā ezera līcītī jauniešu acīs šodien ir vecmodīga izdarīšanās vai gandrīz noziegums. Braukt ar airu laivu: pilnīga sociālā stāvokļa degradēšana.

Vai mūsu jaunības dienās nebija tāpat? Es vairs neatceros.

A. Pelēkais.

PASAULES RAIBUMI

Īpatnību ziņā Anglija dažkārt pārspēj pat Ameriku. Kāda jauna māte ar spārnotu fantaziju savai pirmdzimtai meitai pie reģistrācijas uzdevusi vārdu Princese Bilinda. Kad šokētie ierēdņi aizrādījuši, ka princese ir tituls, ne vārds, māte tikai noprasījusi, vai esot kāds likums pret šī vārda došanu bērniem. Likuma nebijis, un tagad Duke'iem (hercogiem) un Earl'iem (grāfiem) pievienojusies arī Princese. Laimīgo tēvu darba biedri jau sākuši dēvēt par King'u (karali).

☆

Statistiķi atklājuši „briesmīgu" faktu, proti, ka britu vīrieši lieto smaržas daudz lielākā apjomā nekā britu sievietes.

Britu tirdzniecības kameras dati liecina, ka angļi gadā izdod pat smaržām ap $700.000 vairāk nekā viņu laulātās draudzenes, līgavas vai meitas.

Visvairāk smaržas lieto, protams, Francijā. Tai seko ASV. Bet Anglijā tikai 20% dāmu atzīstot smaržas ikdienas lietošanai.

☆

Midherstā, Anglijā, kādam 80 g. vecam miesniekam zellim pirmo reizi paaugstināta alga. Viņš nostrādājis 42 gadus par 7 dolariem nedēļā . . .

SAVIENOTĀS VALSTĪS

Karl Ehmer PORK STORES

63 35 Fresh Pond Road, Ridgewood 27 N. Y.

62 02 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.

136 35 Roosevelt Ave. Flushing N. Y.

415 86-th Street, Brooklyn N. Y.

68 38 Forest Ave. Ridgewood 27 N. Y.

69 39 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.

185 24 Horace Harding Blvd. Fresh Meadows

84 Main Street, Hempstead, N. Y.

4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.

30 New Street, Huntington N. Y.

230 East 86-th Street, New York

370 Main Street, Poughkeepsie N. Y.

9 Bank Street, Peekskill, N. Y.

DĀMU FRIZIERSALONS VEN

3 Westmoreland Ave. (Bloor - Doverco

Tel. LE 6-9544, Toronto.

Dr. ROMAN PNEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Sv

Speciālists iekšķīgās, sievešu un veneriskās slimī

3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, M

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9

IMANTA PAR

SERVICE A S

PĀRTIKAS PRE

JAUNAIS SARA

Sūtot pārtikas saiņus saviem piederīgajiem un d uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, varat paši kon sūtījumu saturu no zemāk minētajām precēm pēc sa kas. Mēs nosūtām kvalitatīvi labākas preces par ze cenām. Pārliecinieties un salīdziniet.

Sastādot šādu individuālu saini, iesaiņojumam j saimim līdz 5 kg — 1 kg; saimim līdz 10 kg — 1,5 kg līdz 15 kg — 1,5 kg; saimim līdz 20 kg (maksimālais bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respektēt, jo pretēj mā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars.

Tālāk — individuālo saiņu priekšmetu vai prod nām jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošinā pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot par pilniem 5 saimi līdz 5 kg — $6.95 (uz Azijas Krieviju $7.95); — $8.95 ($9.65); 10—15 kg — $10.75 ($11.95); 15— $11.95 ($14.75).

Pārtikas saiņiem atļauts pievienot cigaretes un ar arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikla griežamo u ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas, apavus u.t

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRI

(krievu muitu ieskaitot).

Āboli, žāv., 1 kg	$1.45	Marmelāde, dažāda	
Aprikozes, žāv. 1 kg	1.10	450/800	
Augļi, žāv., 1 kg	1.25	Medus, bišu, 454/35	
Auzu pārslas, 1 kg	0.50	Milti kviešu, baltie	
Augu taukī(Palmin),1 kg	0.90	Olu dzelt. pulv., 50	
Bēkons, 1 kg	2.40	Olīveļļa, 900/1200	
Biskviti, 200 g n/250 g b	0.50	Ovomaltins, 227/35	
Biskviti, pildīti 370/420	0.85	Paprika, 100 g	
Buljona kubi, 50 g	0.25	Piena pulv. bundž	
Cepamais pulveris, 30 g	0.10	500/800	
Citroneļļa, pud. 10/75	0.20	Pipari, melnie vai	
Cukurs, smalkais / gran-		100 g	
du, 1 kg	0.50	Piparkūkas, 500 g	
Cūku tauki, pac., 1 kg	1.65	Plūmes, žāv. pac.	
Dateles, žāv. 170/200	0.45	Plūmes, žāv., vaļēj	
Dūmdesa īstā, Salami,		1 kg	
1 kg	2.05	Raugs, sausais, 26	
Ēdamā eļļa, 1000/1300	1.60	Raugs parastais,	
Kafija, maltā vai pupi-		Rīsi, 1 kg	
ņās, 1 kg	3.95	Rieksti, daž. (lazd	
Kafija bundžā (Max-		1 kg	
well) 454/620	2.15	Rozines, Kalif., pa	
Kafijas konc. Neskafé,		340/390	
50/125	0.65	Rozines, Kalif. vā	
Kakao pac., 1 kg	3.95	Safrāns, pud. 5	
Kakao bundžā, 454/630	1.95	Siers, kausēts, 6	
Kakao bundžā, 225/300	1.20	170/290	
Kanēlis, standz. vai		Siers „Mariļo" u.	
pulv., 100 g	0.25	Sinepju pulv., 11	
Karameles (īrisi) bun-		Speķis, žāv., 1 k	
džā, 225/350	0.75	Stērķele, 1 kg	
Karameles (īrisi),454/650	1.35	Sviests, pac., 500	
Karameles (luksa, pild.		Šķiņķis, spec. sāl.	
šok.) 454/750	1.95	3 kg	
Karbonāde, žāv. 1 kg	3.30	Šokolāde, daž., 1	
Kardemons, graudos /		Šokolāde, šveice	
malts, 100 g	0.85	Holandes (krē	
Konfektes bundžā, 340/		riekstu) 100 g	
450	0.95	Tēja, pac. (Ridg	
Krējuma pulv., 40%,		100 g	
112/190	0.45	Tēja bundžā, 454	
Krustnagliņas, 100 g	0.35	Vaniļas standz.,	
Košļ. gumija, 250 gab.		Vīģes, žāv., 1 kg	
400 g	1.45	Vīnogu cukurs,	
Lauru lapas, 100 g	0.15	250 g	
Makaroni, 1 kg	0.85	Virces, 100 g	
Mandeles, 1 kg	2.25	Zupas konc. pac.	
Mannā, 1 kg	0.45	daž.	
Margarīns, vitaminizēts,		Zivju eļļa, 150/2	
500 g	0.80	u.t.t., u.t.t.	

Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmj ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis otrs — bruto, g = grami.

Pieprasiet mūsu katalogu!

Šeit minēsim tikai dažu saiņu piemērus (visa ieskaitītas):

C—9 — 9 kg smalkā vai graudu cukura, mar tu (svars pēc pasūtītāja vēlēšanās) un Svars 10 kg

C—18 — 19 kg smalkā vai graudu cukura, miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās). 20

K—1 — 2,5 kg cukura, 2,5 kg rīsu, 2 kg bēk miltu. 10 kg bruto

K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2,5 kg cukura tās dūmdesas, 10 kg bruto

Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas speķa, bēkona Bruto 10 kg

„K—luxus" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kak kolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cukura, 1 kg r ra, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. 10 kg bruto

„Īsteniba" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kaka lādes, 200 g tējas, 1 kg konfekšu, 1 kg roziņu, 300 g zemes riekstu, 5 kg bruto

Mēs sūtām arī drānu komplektus uzvalkiem mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu rīcībā ir simtiem dumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pieprasiet pa tām vēlu, lakatus, gatavus apģērbus, segas, ādas letes piederumus, kažokus, medicīniskus piede rikus, pulksteņus, mūzikas instrumentus, mājtu mus, medību bises, velosipedu / motociklu / m un „šlaukas", rokas un kājminamās šujamma u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūsu katalogā latviešu un angļu valodā.

Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poliju, Vāciju

IMANTAS PĀRSTĀ

Daugavas Vanagu sainīšu noc

123 Huron St., TORONTO 2-B, On

EBŪS

ar padusē pasisto maizes klaipu baro diķa pastāvīgās iemītnieces — pīles.

„Pilītēm arī gribas ēst!" Alfreds taisnojas. „Tiem, kam pārak daudz naudas, nav laika nākt te putniņus pabarot. Man laika diezgan." Kādreiz viņš uz saburzīta, pelēka papīra arī uzskicē pa pilītei.

Ritos, kad Alfreds aizmirsis ierasties pie saviem modeļiem, pīļu bariņš, varbūt, uztraucies, savā pīļu valodā sarunājas: „Kur gan šodien palicis mūsu bārdainais draugs? Mūsu īstais draugs, jo mēs zinām, ka viņš nekad ne mēģinās mūs nogalināt! Mēs viņu pazīstam pārāk labi!"

★

Es gribu pareģot, ka makšķernieku skaits mūsu jaunās paaudzes pārstāvju vidū diezgan stipri saruks. Arī latviešu jauniešus tagad skāris modes kliedziens: jaiegādājas sarkans vai gaiši zils sporta vāģis, jānosēdina blakus sev Emilija vai Dzudīte un, vējam gar ausīm aurējot, jādzenas pa šosejām simtām jūdžu tālu. Ja vēl kāds piesaistīts pie ūdeņiem, tad tam savā motorlaivā ir jābaida krastmalas peldētāji, jāmēģina ar laivas kreiso stūri apgāzt paveco laivu nojumi. Sēdēt ar makšķeri mierīgi kādā ezera līcītī jauniešu acīs šodien ir vecmodīga izdarīšanās vai gandrīz noziegums. Braukt ar airu laivu: pilniga sociālā stāvokļa degradēšana.

Vai mūsu jaunības dienās nebija tāpat? Es vairs neatceros.

A. Pelēkais.

ULEŠ
UMI

lieto smaržas daudz lielākā apjomā nekā britu sievietes.

Britu tirdzniecības kameras dati liecina, ka angļi gadā izdod par smaržām ap $700.000 vairāk nekā viņu laulātās draudzenes, ligavas vai meitas.

Visvairāk smaržas lieto, protams, Francijā. Tai seko ASV. Bet Anglijā tikai 20% dāmu atzīstot smaržas ikdienas lietošanai.

★

Midherstā, Anglijā, kādam 80 g. vecam miesnieka zellim pirmo reizi paaugstināta alga. Viņš nostrādājis 42 gadus par 7 dolariem nedēļā . . .

LSTĪS

RK STORES

etīt!

reet, Hempstead, N. Y.
Plains Road, Bronx, N. Y.
reet, Huntington N. Y.
6-th Street, New York
Street, Poughkeepsie N. Y.
reet, Peekskill, N. Y.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sievietu un venerīskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

IMANTA PARCEL SERVICE A/S
PĀRTIKAS PREČU JAUNAIS SARAKSTS

Sūtot pārtikas saiņus saviem piederīgajiem un draugiem uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, varat paši kombinēt šo sūtījumu saturu no zemāk minētajām precēm pēc savas patikas. Mēs nosūtām kvalitātīvi labākās preces par zemākajām cenām. Pārliecinieties un saliđziniet.

Sastādot šādu individuālu saini, iesaiņojumam jārezervē: sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim līdz 15 kg — 1,5 kg; sainim līdz 20 kg (maksimālais atļautais bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respektēt, jo pretējā gadījumā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars.

Tālāk — individuālo saiņu priekšmetu vai produktu cenām jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošināšanai un pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par saini līdz 5 kg — $6.95 (uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg — $8.95 ($9.95); 10—15 kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg — $11.95 ($14.75).

Pārtikas saiņiem atļauts pievienot cigaretes un ziepes, kā arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikla griežamo u. c.), bet ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas, apavus u.t.t.).

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRECES (krievu muitu ieskaitot).

Āboli, žāv., 1 kg	$1.45	Marmelāde, dažāda, 450/800	0.95
Aprikozes, žāv. 1 kg	1.10	Medus, bišu, 454/850	1.25
Augļi, žāv., 1 kg	1.25	Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.45
Auzu pārslas, 1 kg	0.50	Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
Augu tauki (Palmin), 1 kg	0.90	Olīveļļa, 900/1200	2.90
Bēkons, 1 kg	2.40	Ovomaltīns, 227/350	1.20
Biskvīti, 200 g n/250 g b	0.80	Paprika, 100 g	0.35
Biskvīti, pildīti 370/420	0.85	Piena pulv. bundžā, 500/600	1.15
Buljona kubi, 50 g	0.25	Pipari, melnie vai baltie, 100 g	0.35
Cepamais pulveris, 30 g	0.10	Piparkūkas, 500 g	1.15
Citroneļļa, pud. 10/75	0.20	Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
Cukurs, smalkais / graudu, 1 kg	0.50	Plūmes, žāv., vaļējas, 1 kg	1.15
Cūku tauki, pac., 1 kg	1.65	Raugs, sausais, 360/330	1.15
Dateles, žāv. 170/200	0.45	Raugs ,parastais, 100 g	0.25
Dūmdesa īstā, Salamī, 1 kg	2.00	Rīsi, 1 kg	0.60
Ēdamā eļļa, 1000/1300	1.60	Rieksti, daž. (lazdu u.c.) 1 kg	1.25
Kafija, malta vai pupiņās, 1 kg	3.95	Rozīnes, Kalif., pac., 340/390	0.50
Kafija bundžā (Maxwell) 454/620	2.15	Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
Kafijas konc. Neskafé, 50/125	0.65	Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
Kakao pac., 1 kg	3.95	Siers, kausēts, 6 daž., 170/290	0.55
Kakao bundžā, 454/630	1.95	Siers „Maribo" u.c., 500 g	0.95
Kakao bundžā, 225/300	1.20	Sinepju pulv., 112/160	0.55
Kanēlis, standz. vai pulv., 100 g	0.25	Speķis, žāv., 1 kg	2.20
Karameles (īrisi) bundžā, 225/350	0.75	Stērķele, 1 kg	0.55
Karameles (īrisi), 454/650	1.35	Sviests, pac., 500 g	1.25
Karameles (luksa, pild. šok.) 454/750	1.95	Šķiņķis, spec. sāl., žāv., 3 kg	8.70
Karbonāde, žāv. 1 kg	3.30	Šokolāde, daž., 100 g	0.45
Kardemons, graudos / malts, 100 g	0.85	Šokolādes, šveices vai Holandes (krēj., rūgtā, riekstu) 100 g	0.55
Konfektes bundžā, 340/450	0.95	Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
Krējuma pulv., 40%, 112/190	0.45	Tēja bundžā, 454/650	3.25
Krustnagliņas, 100 g	0.35	Vaniļas standz., 100 g	2.95
Košļ. gumija, 250 gab. 400 g	1.45	Vīģes, žāv., 1 kg	1.15
Lauru lapas, 100 g	0.15	Vīnogu cukurs, pac., 250 g	0.55
Makaroni, 1 kg	0.85	Virces, 190 g	0.35
Mandeles, 1 kg	2.25	Zupas konc. pac., 50 g daž.	0.30
Mannā, 1 kg	0.45	Zivju eļļa, 150/200 u.t.t., u.t.t.	1.70
Margarīns, vitaminizēts, 500 g	0.80		

Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmju, neto svars ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis nozīmē neto, otrs — bruto, g = grami.

Pieprasiet mūsu katalogu!

Šeit minēsim tikai dažu saiņu piemērus (visas nodevas ir ieskaitītas):

C—9 — 9 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaretes. Svars 10 kg ..... $ 13.50

C—18 — 19 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās). 20 kg br. $ 19.90

K—1 — 2,5 kg cukura, 2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg miltu. 10 kg bruto ..... $ 17.40

K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg īstās dūmdesas, 10 kg bruto ..... $ 19.70

Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta. Bruto 10 kg ..... $ 29.75

„K—luxus" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g siera, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu, 10 kg bruto ..... $ 28.90

„Īstenība" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 200 g tējas, 1 kg konfekšu, 1 kg cukura, 340 g rozīņu, 300 g zemes riekstu, 5 kg bruto ..... $ 21.70

Mēs sūtām arī drānu komplektus uzvalkiem, kostīmiem, mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu rīcībā ir simtiem dažādu audumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pieprasiet paraugus! Nosūtām veļu, lakatus, gatavus apģērbus, segas, ādas, apavus, tualetes piederumus, kažokus, medicīniskus piederumus, darba rīkus, pulksteņus, mūzikas instrumentus, mājturības piederumus, medību bises, velosipēdu / motociklu / mazauto riepas un „šļaukas", rokas un kājminamās šujammāšīnas u. t. t., u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūsu katalogā, kas sastādīts latviešu un angļu valodā.

Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.

IMANTAS PĀRSTĀVIS
Daugavas Vanagu sanīšu nodaļa,
123 Huron St., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

DZIESMU SVĒTKU VIESU IEVĒRĪBAI.

Jūs variet apmesties vistuvāk dziesmu svētku KONCERTA vietai.
Mājīgas un ērtas istabas, garšīgas maltītes.
Laipna apkalpošana.

ST. REGIS HOTEL,
SHERBOURNE, PIE CARLTON IELAS.
Rezervēšanai zvaniet WA 1-4135.

SKAISTĀKĀ UN PIEMĒROTĀKĀ DĀVANA

TIKAI LĪDZ 15. OKTOBRIM
1 9 6 1
LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
12 sējumos par $ 48.00.

Jūs variet pasūtināt līdz 1. oktobrim, sakarā ar 3. Latviešu dziesmu svētkiem Kanadā.

Grāmatas glītā audekla sējumā, un brīvā tirgū maksā ā $7.20.

Jūs ietaupiet $38.40, ja izpildiet šo kuponu nekavējoši un atsūtiet to līdz ar naudu

DV GRĀMATNĪCAI,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, CANADA.

Lūdzu piesūtīt LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS no 1. — 12. sējumam uz šādu vārdu:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju samaksai: čeku, naudas pārvedumu par $ 48.00.

Datums: Paraksts:

JAUNĀKĀS GRĀMATAS
piedāvā DV Grāmatnīca

A. Dziļuma — **NOKALTIS ZARS** — romāns	$3.20
J. Ziemeļnieka — **KOPOTI STĀSTI**	$4.50
T. Zeltiņa — **DRUPU REPUBLIKA** — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — **MŪŽĪGĀ SPĒLE** — dzejas	$2.95
Māc. A. Ozols **STĀSTI PAR JĒZU**	0.90
Māc. A. Ozols **TICĪBAS MĀCĪBA**, 3.—4. kl.	1.50
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
J. Ezergailis — **ANDRIEVS NIEDRA**	$4.80
L. Pērļupe — **ZAĻOJOSAIS ZARS** — romāns	$3.60
T. Vesoss **MELNIE ZIRGI** — romāns	$3.60
K. Zariņš — **KAUGURIEŠI** — romāns	$4.00
Anšl. Eglītis — **MALACHITA DIEVS**, romāns	$4.50
A. Simsone — **ATMIŅAS**, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — **MĒNESS KOKLE** — dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — **NEMITAS MINAMAIS** — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOĶI — J. Rudzīša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēviča — **KULTŪRAS SEJAS** — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — **SADEGUSIE SPĀRNI** — romāns	$3.90
H. Kreicers — **CEĻI UN GĀJĒJI** — atmiņas	$5.50
M. Zeberiņš — **ZELTA LIELCEĻI** — romāns	$5.50
T. Zeltiņš — **SKUMJĀ PASE** — dzejoļi	$3.00
Z. Mauriņa — **DZELZS AIZBĪDŅI LŪST**	$5.00
Z. Mauriņa — **DIVAS KULTŪRAS SAKNES**	$2.40
Dr. T. Dūlija — **DEGOSAIS KALNS** — romāns	$4.50
Kristīne Arnoti — **DIEVS IR AIZKAVĒJIES** — romāns	$2.95

123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

AIZRĀDĪJUMS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
turpmāk būs atvērta ceturtdienās no plkst. 9—8 vakarā. Pārējās dienās no plkst. 9—6 vakarā.
Šinī pašā laikā ir iespējams nokārtot arī abonēšanas maksas un citus maksājumus.
Apgāds Latvija Amerikā.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

- *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

✝

Dziļās sērās paziņojam, ka š. g. 26. augustā no mums šķīrās kluba biedri - dibinātāji

EDMUNDS OZOLS
LEONIDS BEĢIS
ALBERTS POLS

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS HAMILTONĀ.

✝

Mans mīļais vīrs

EDMUNDS OZOLS

dzimis 1899. g. 30. decembrī, Rīgā, miris traģiskā nāvē 1961. g. 26. augustā, Dunville, Ont.

Negaidot sabruka sapņu pils celtā,
Negaidiet mani, es nenākšu vairs!

Dziļās skumjās
SIEVA LŪCIJA, HAMILTONĀ, Ont.,
MĀSA un BRĀLIS LATVIJĀ.

✝

Mans mīļais vīrs

LEONIDS BEĢIS

dzimis 1911. g. 19. martā, Rīgā, miris 1961. g. 26. augustā, Erie ezera viļņos.

Pēc viņa sēro:
SIEVA KANADĀ, BĒRNI un PIEDERĪGIE LATVIJĀ.

✝

Mūžībā aizgājis mans mīļais vīrs

ALBERTS POLS

*1912. g. 21. aprīlī, Rīgā
† 1961. g. 26. augustā, Erie ezera viļņos.

Kam zemīte man atņēmi
Mīļa vārda teicējiņu.

SIEVA.

IZĪRĒJAMS
atsevišķs dzīvoklis,
2 istabas ar virtuvi,
ar vai bez mēbelēm.
342 SHAW ST., TORONTO.
LE 5-4113, Jones.

IZĪRĒJAMA
liela istaba un virtuve,
Toronto centrā.
Zvanīt WA 2-3915, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

TRANSPORTA FIRMA KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāsi, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B.
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

BRAZILIJAS PREZIDENTS ATKĀPJAS

PADOMJU SAVIENĪBA PREZIDENTA KVADROS AIZIEŠANĀ VAINO SPIEDIENU NO ASV.

Rio de Žaneiro. Šī gada 25. augustā, pēc tikai septiņiem mēnešiem valsts vadībā, no amata atkāpās Brazilijas prezidents Kvadros — lielu iekšēju reformu iecerētājs, bet starptautiskā politikā visai miklaina un nenoteikta persona. Aizejot no prezidenta amata, Kvadros izteicās, ka par šādu soli izšķīries dažadu apsvērumu dēļ, kā galvenos iemeslus minot viņa politisko oponentu spiedienu kā Brazilijā, tā ārzemēs. Prezidents uzsvēra, ka minēto spiedienu iespaidā viņš vairs nebauda nepieciešamo uzticību, lai varētu sekmīgi pildīt savus pienākumus kā Brazilijas valdības galva. Līdz ar Kvadros atkāpās arī viņa Brazilijas valdība un valsts vadību pagaidām savās rokās pārņēmis tautas pārstāvju nama prezidents Mazzilli.

Ir iemesls domāt, ka ar prezidenta Kvadros atkāpšanos Brazilijas politiskā krize ir vēl tikai pašā sākuma stadijā. Un proti, oficiālais prezidenta sekotājs ir visai kreisais vice-prezidents Goulārts, kas pārmaiņu brīdī viesojās komūnistu Ķīnā, bet, par notikušo informēts, nekavējoties uzsāka mājupceļu. Goulartam pārņemot valsts pagaidu vadību, Brazilijas militārās aprindas solījās gādāt par miera un kārtības turpināšanos. Bet vai šis solījums paliks spēkā arī tad, kad atgriezīsies vice-prezidents? Rietumu diplomātu aprindās valda doma, ka pašreizējā Brazilijas politiskā krize beigsies, militāristiem pārņemot varu savās rokās, un to paturot līdz jaunām vēlēšanām.

Kā jau sākumā minēts, prezidenta Kvadros nostāja starptautiskā politikā bija visai miklaina un nenoteikta. No vienas puses viņš labprāt akceptēja palīdzību no Sav. Valstīm, bet no otras — pret Sav. Valstīm nekādu draudzību neizrādīja, toties tādu izrādīja pret Kubas ministru prezidentu Kastro. Rietumu un Austrumu aukstā karā Kvadros solījās ieturēt pilnīgu neitrālitāti — tai pašā laikā uzsākot sarunas ar Padomju Savienību diplomātisku attieksmju nodibināšanai.

Rio de Žaneiro centrā prezidenta Kvadros atkāpšanās izsauca plašas studentu demonstrācijas, prasot viņa atgriešanos. Apmēram 200 akmeņiem bruņotu studentu uzbruka Sav. Valstu sūtniecībai. Sav. Valstīm, sakarā ar Brazilijas politiskām pārmaiņām, uzbruka arī Padomju Savienība, deklarējot, ka vienīgi Vašingtonas jaukšanās Brazilijas iekšējās darīšanās un tās spiediens pret Kadrosu vainīgi pie prezidenta aiziešanas.

RASKS RUNĀS AR GROMIKO BERLĪNES LIETĀ

Vai tā nebūs atkal piekāpšanās?

Vašingtonā, 29. augustā. Informētās aprindās zināms, ka valsts sekretārs Dins Rasks tuvākā laikā paredzējis tikšanos ar Padomju Savienības ārlietu ministru Andreju Gromiko, lai pārrunātu Berlines jautājumu un spriestu par tā miermīlīgu atrisināšanu.

Paredz, ka abu ārlietu ministru apspriede notiks Ņujorkā, Apvienoto Nāciju sesijas laikā, kura sāksies š. g. 19. septembrī. Iniciātīvi sarunām uzņēmies Rasks, tātad jopmjām paliek kāds „bet", jo Gromiko piekrišana vēl nav saņemta.

Raskam vakardien bija sarunas ar Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru Hammerseldu un sūtni Stīvensonu, kuŗās tāpat runāja par priekšā stāvošo divu ārlietu ministru apspriedi.

Pielaida domu, ka tāda varētu notikt pat pirms 19. septembra.

Berlinē, 29. augustā. (UPI - AP). Kad amerikāņu karaspēka pastiprinājumi ieradās Berlinē pie zonu robežas, sāka pienākt ziņas par Čechoslovakijas armijas pastiprinātām kustībām virzienā uz Vācijas robežu. Novērota arī tanku un smago ieraču pārvietošanās rietumu virzienā. Ceļotāji redzējuši armijas vienību koncentrāciju Egeras apvidū.

Austrumvācijas valdība atkal presē pastiprina balsis par separāta miera līguma nepieciešamību. Ir ziņas, ka Hruščeva atbalsts šim priekšlikumam neizpaliks.

Bonnas diplomātu aprindās pārrunā gaidāmās ASV un Pad. Savienības ārlietu ministru sarunas. Prezidents de Golls gan esot katēgoriski pret šādu koeksistences meklēšanu.

VAI VĪNĒ PAZAUDĒTO KRIEVI BERLĪNĒ GRIB ATGŪT?

(it. — Reinzemē). Pēdējās dienās, kad neviens vairs nevar pateikt, kas atkal Berlinē notiks nākošā stundā, Bundesrepublikā parādījās ASV sūtniecības Bonnā preses atašeja William L. Stearman diezgan sensacionāla informācija, kuŗā viņš atklāj līdz šim noslēpumā glabātu faktu. Pirmā Berlines krīzes laikā, 1948. gadā, krieviem radušās asākas nesaskaņas ar angļiem arī Austrijā. Visu četru pārvaldītā Vīne, līdzīgi Berlinei, atradusies padomju joslā. Angļiem uz pilsētu bijusi tikai viena pieeja — ceļš caur Semmeringpass. To pašu tad arī krievi, bez kādas brīdināšanas, pēkšņi noslēguši. Sārkanarmieši pie pārejas pilnā kaujas apbruņojumā atradušies pozicijās. Bet kad angļi to pamanījuši, tie ar atbildi nekavējušies. Bez mazākās nervozēšanas, pārī apsargātajam aizsprostam ceļā uz Vīni devies angļu militārais konvojs, kaujai sagatavotu tanku pavadībā. No krievu puses ne tobrīd, ne vēlāk, līdz pat Austrijas okupācijas beigām, vairāk nav bijis neviena asāka saspīlējuma, neatskanējis neviens šāviens.

Stāvoklis Berlinē
(New York Daily News)

PRASA FRANČU IZVĀKŠANOS NO BIZERTES

KUBAS DELAGĀCIJA IZMANTO PILNSAPULCES ĀRKĀRTĒJO SESIJU UZBRUKUMIEM SAVIENOTAJĀM VALSTĪM.

Ņujorkā. Pēc piecu dienu ilgām debatēm Ņujorkā noslēgusies Apvienoto Nāciju pilnsapulces ārkārtējā sesija, pieprasot franču spēku izvākšanu no Bizertes pilsētas un sarunu uzsākšanu ar Tunisijas valdību, kuŗu mērķis būtu vairs vienīgās franču militārās bazes likvidēšana Tunisijā — izvākšanās no Bizertes ostas. Ultimātu Francijai bija sastādījušas Dienvidslavija un Afrikas - Āzijas bloka valstis, kas nobalsošanā arī saņēma nepieciešamo vairākumu. No Ziemeļatlantijas organizācijas nācijām Dānija, Islande, Turcija un Norvēģija balsoja kopā ar Āzijas un Afrikas bloku, kamēr pārējās atturējās. Francija, kas jau ārkārtējās sesijas sākumā deklarēja, ka debates boikotēs un pilnsapulces lēmumus ignorēs, savu vārdu arī turēja, tā kā tagad tikai atliek gaidīt, lai redzētu, kādā ceļā Apvienotās Nācijas mēģinās piespiest Franciju pakļauties starptautiskam vairākuma spiedumam.

Savā rezolūcijā pilnsapulces ārkārtējā sesija atzīst drošības padomes 22. jūlija lēmumu, un proti, ka abām karojošām pusēm resp. Francijai un Tunisijai jāatvelk savi spēki uz 19. jūlijā turētām pozicijām. Otrkārt, pilnsapulce atzīst Tunisijas tiesības pieprasīt franču spēku izvākšanu no Tunisijas territorijas bez Francijas piekrišanas, un, treškārt, pilnsapulce aicina Franciju un Tunisiju uzsākt nekavējošas sarunas, kas novestu pie visu franču spēku izvākšanas. Tas, protams, nozīmē Bizertes militārās bazes likvidēšanu.

Apvienoto Nāciju pilnsapulces vairākuma nostāju pret Franciju nekavējās izmantot Kubas delegācija, salīdzinot Bizertes bazi ar Sav. Valstu flotes bazi Gvantanamo, Kubā. Kubas pārstāvis vienā mutē apvainoja Franciju agresijā pret Tunisiju un Sav. Valstis agresijā pret Kubu. Runātājs apgalvoja, ka Ziemeļamerikā ražotas bumbas laistas darbā kā pret Tunisiju, tā Kubu, Angolu un Alžīriju. Uzbrūkot militārām bazēm, Kubas delegāts uzsvēra, ka šīs bazes nav vis ierīkotas, lai aizsargātu tās valstis, kuŗu robežās tās atrodas, bet gan šīm valstīm naidīgos nolūkos. Tā, piemēram, „Gvantanamo baze neeksistē Sav. Valstu aizsardzībai. Tā ir naidīga Kubai un no tās Sav. Valstis mēģina aizkavēt Latīņu Amerikas valstu ciņu par brīvību. Pašreiz, kā Porta Rikā, tā Gvantanamo amerikāņi pulcina kara algādžus uzbrukumam pret kādu mazu neatkarīgu valstiņu." Kuba gan šoreiz tieši vārdā saukta netika, bet tas arī nebija vajadzīgs.

Pret bazēm nostājās arī padomju blokam draudzīgās Gvinejas pārstāvis Diallo. Pēdējais deklarēja, ka pienācis pēdējais laiks likvidēt visas ārvalstu militārās bazes Āfrikā, — pirms par to sāk gādāt paši afrikāņi.

NĒRU GATAVOJAS APMEKLĒT MASKAVU

Indijas un Padomju Savienības premjēri pārrunās situāciju Berlinē.

Ņudelhi. Uzrunājot viesus komūnistu Ungārijas ministru prezidentam par godu rīkotajās pusdienās, Indijas premjērs Nēru atklāja, ka viņš šī gada septembra pirmā pusē paredzējis apmeklēt Maskavu un, ka vizītes galvenais iemesls ir Berlines situācijas pārrunāšana ar Hruščevu.

Nēru ceļojumu uz Eiropu uzsāks jau tuvāko dienu laikā. Viņa pirmais pieturas punkts būs Dienvidslavijas galvaspilsēta Belgrade, kur 1. septembrī sāksies nevienam militāram blokam nepiederošu valstu konference. Līdz šim konferencē līdzdalību pieteikusi divdesmit viena nācija.

Pieskaroties Berlines situācijai, Nēru uzsvēra, ka, lai gan Eiropā jau jūtama kara smaka, viņš personīgi cer, ka lielvalstu valdību galvas atradīs ceļu saspīlējuma likvidēšanai miermīlīgā ceļā, neļaujot domstarpībām izvērsties kolosālā konfliktā.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● 1962. gadā Rietumvācija bija paredzējusi Maskavā rīkot plašu rūpniecības ražojumu izstādi. Bet, kā tagad paskaidro Bonnas valdības ārlietu ministrija, izstādes doma pagaidām atlikta. Kamēr Rietumvācija nekādus iemeslus izstādes atlikšanai nesniedz, tādi arī nav vajadzīgi — komūnistu patvarīgā rīcība Berlinē runā savu valodu, attaisnojot katru iespējamo pretspēli Rietumu repertuārā.

● No Tunisijas pienākušas ziņas par pārmaiņām Alžīrijas nacionālistu nemiernieku pagaidvaldībā, kas, kā zināms, atradusi patvērumu Tunisā. Pagaidvaldības karstākās galvas, militāristu iespaidā, gāzušas līdzšinējo ministru prezidentu, paziņojot, ka nākotnē nacionālistu nostāja pret Franciju Alžīrijas miera līguma jautājumā pieņems daudz krasāku nstāju. Visas līdzšinējās nemiernieku sarunas ar Francijas valdības pārstāvjiem beigušās bez panākumiem. Pārmaiņas alžīriešu pagaidvaldībā nozīmē ne tikai kā nemiernieku prasību palielināšanu un eventuālu vispārējas kara darbības atsākšanu, bet arī nepārprotamu nacionālistu tuvošanos padomju blokam.

● Baumas, ka Berlines jautājums varētu tikt pacelts Apvienoto Nāciju pilnsapulces rudens sesijā pastiprinājās pagājušās nedēļas nogalē, kad no Vašingtonas uz Ņujorku izlidoja ārlietu ministrs Rasks. Pēdējam paredzēta apspriežu serija ar AN sūtni Stīvensonu.

Londonā par sarunām ar Pad. Savienību tai pašā Berlines jautājumā komentēja Anglijas ministru prezidents Mekmillans. Pēdējais paskaidroja, ka Berlines problēmas atrisināšanai sarunas ir nepieciešamas, bet ka tādas var notikt vienīgi „īstā laikā un pienācīgā atmosfairā".

● Sav. Valstu ārlietu ministrs Rasks turpina izteikt pārliecību, ka Berlines krīze beigsies bez kara un asinsizliešanas. Kara gadījumā, domā Sav. Valstu ārlietu ministrs, Chruščevs riskē zaudēt daudz vairāk nekā Rietumi. Bet, lai Berlines situāciju atrisinātu miera ceļā, Pad. Savienībai būs jāpakļaujas sabiedroto prasībām. Pēdējie no savām tiesībām Berlinē nekad neatteikšies.

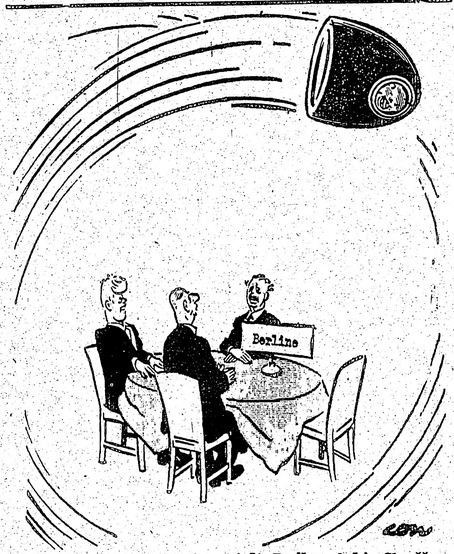

Kamēr trīs lielie mēģina atrisināt Berlines krīzi, Chruščevs rinķo ar savu satelītu un noraugās smaidīdams apspriedes dalībniekos.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 3. septembrī, plkst. 4 p.p., sakarā ar dziesmu svētkiem, Toronto latviešu draudžu dievkalpojums - koncerts. Piedalās māc. K. Briedis, A. Lūsis, A. Cops. Koncerta daļā I. latv. ev.-lut. draudzes koris A. Purva vadībā, Tabita Jaunzeme (soprāns), Pēteris Geistauts (baritons), Vera Leinvēbere (klavieres), Edite Timermane (ērģeles).

Svētdien, 10. septembrī, kapu svētki latviešu kapos.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont. tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarines latviešu ev.-lut. draudzē, Kristus baznīcā, 140 Russel Ave, 17. septembrī, pl. 3.30 p.p. dievkalpojums. Dziesmu grāmatas. Māc. J. Prauliņš.

MONTREĀLĀ

Trīsvienības ev.-lut. latviešu draudzē Montreālā.

Mācītājs Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q., tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi notiek 4345 Marcil Ave., Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 3. septembrī, dievkalpojums nenotiks.

Montreālas St. Paula Ev.-lut. baznīcā māc. Viestura Sēfera dievkalpojumi notiks:

27. aug., plkst. 11 no rīta Tērvetē sezonas slēgšanas dievkalpojums. Māc. V. Sēfers.

No 28. aug. līdz 14 sept. draudzes mācītājs būs atvaļinājumā.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. Ami - 4218.

SPORTS

IV IZLAŠU SPĒLES

TORONTO, 2. SEPTEMBRĪ

III Kanadas latviešu Dziesmu svētku laikā Toronto notiks 4. ASV — Kanadas latviešu izlašu sacensības basketbolā un vīriešu un sieviešu volejbolā.

Spēles notiks 2. septembrī, Toronto Jarvis Collegiate, (Jarvis un Wellesley ielu stūrī). Plkst. 11.00 vīriešu volejbols, tad sieviešu volejbols un plkst. 14.00 basketbols.

★

Ideja par abu valstu latviešu izlašu vienību sacensībām radās pirms II Kanadas latv. dziesmu svētkiem, kad rīkotāji svētku programmā aicināja ietilpināt arī sporta spēles. Laika trūkuma dēļ toreiz notika tikai basketbola sacensība, kuŗā 89:60 uzvaru guva ASV, taču jau nākamā gada rudenī abu valstu izlases pulcējās spēlēm visos trijos sporta veidos, un līdzšinējo uzvarētāju saraksts ir:

	Basketbolā	Vīr. volej.	Siev. volej.
1958. Asburi Parkā	ASV	Kanada	ASV
1959. Toronto	ASV	Kanada	ASV
1960. Grand Rapidā	ASV	Kanada	ASV

Uzvarētāji līdz šim nav mainījušies, kaut gan cīņas dažkārt bijušas sīvas, līdz pēdējam punktam.

Ko redzēsim IV izlašu sacensībās Toronto? Katrā ziņā augstas kvalitātes basketbola un volejbola demonstrējumus, jo abas valstis izraudzījušas iespējami labākos sastāvus, kas ir šādi:

Basketbolā: ASV — A. Karlsons, A. Balgalvis, J. Pelkavs, I. Brikmanis (visi Rakte), U. Felkers, V. Grasmanis (Gr. Rapida), U. Znotēns (Fil-as Namejs), Z. Kauls (Min. Starts), E. Auzenbergs, J. Ūdris (Kliv. Stars), M. Purkalitis, A. Dzelme (Čikagas DV), E. Ezeriņš, J. Tupesis (Milvoku Auseklis), E. Cielēns (Klīvlendas Stars), E. Nabrovskis (Milvoku Auseklis). Kanada — A. Richters, E. Petmanis, A. Savickis, J. Moruss, A. Spricenieks, L. Timermanis, I. Dulmanis, J. Petmanis (visi Toronto DV), A. Litaunieks, J. Zentiņš (YMCA), J. Jaunzems (TLSK), O. Zommers (MLSK), J. Strautnieks (Toronto DV).

Sieviešu volejbolā: ASV — V. Licīte, B. Inka (Čikagas LSB), I. Lemkina, M. Ozola, R. Romane, G. Pērkone (FLSK), A. Dzenīte (Vaš. Sigulda), V. Jansone (Nudžers. Kūrsa), M. Tiltiņa, A. Upesleja (Klīvlendas Stars), B. Ose(Mineapoles Starts). Kanada — M. Kiršа, Z. Grīķe, I. Banga, V. Viškere, V. Ādmine (TLSK), D. Žulpa, E. Leja, L. Morusa, V. Tētiņa (Hamiltonas Sparta).

Vriešu volejbolā: ASV — V. Grīnvalds, S. Žmuidiņš, H. Neilands, O. Tamužs, A. Bārs, G. Znotiņš, A. Ezergailis (Nujorkas LSB), U. Holanders (Bostonas DV), J. Robiņš (Starts), U. Briedis, J. Tupesis (Milvoku Auseklis), E. Tums (Čikagas LBSK). Kanada — M. Zulps, I. Leja, A. Richters, V. Plinte, E. Tētiņš, L. Eichvalds, O. Šustiņš (Hamiltonas Sparta), R. Priedītis (TLSK).

Šis spēcīgās izlases liek domāt, ka cīņas būs interesantas, un tās jāapmeklē ikvienam sporta draugam, kas Dziesmu svētku laikā viesosies Toronto.

ŠACHS

● Sovasar ASV notika vairāki spēcīgi turnīri, kur ar labām sekmēm piedalījās latviešu šachisti. Vašingtonā noslēdzās lielais „Eastern" turnīrs, kuŗā piedalījās 162 šachisti. Uzvarēja jaunās paaudzes pārstāvis Dr. Hersts ar 7 no iespējamiem 8 punktiem. Mūsu meistars Augusts Raņķis sniedza augstvērtīgu spēli, uzvarot 5 reizes, spēlējot 2 neizšķirtas un zaudējot tikai vienu reizi, nobeidzot turnīru ar teicamu 6:2 rezultātu. Jānis Pamiljens sasniedza 4½ : 3½ rezultātu, bet Harijs Cimermanis 4 : 4 punktus.

● Milvokos lielajā „Western" turnīrā, piedaloties pāri par 160 spēlētājiem, uzvarēja ASV valsts vienības dalībnieks Roberts Berns (Byrne) ar 8 : 1 rezultātu. Šajā turnīrā piedalījās vairāk latviešu šachisti. No tiem vislabāk veicās H. Kalninam, kas ar 6½ : 2½ rezultātu ierindojās dalītajā 9. vietā. L. Gaijals sasniedza 6 : 3 rezultātu, E. Gūtmanis 5½ : 3½, V. Bērzzariņš 5 : 4, I. Erkmanis 4½ : 4½, A. Menģelis 4½ : 4½, V. Liepaskalns 4½ : 4½, K. Ādams 4 : 5, E. Rožkalns 4 : 5, L. Eichentāls 3½ : 5½ un A. Ozols 3 : 6. Turnīrā sensācijas sagādāja L. Gaigals un A. Menģelis, kas abi uzvarēja un līdz asarām noveda Sav. Valstu sieviešu čempioni Līsu Leinu, kas pēdējā laikā ieguvusi lielu popularitāti, pat greznojot sporta žurnālu vākus.

● Jānis Pamiljens jopmjām ar labiem panākumiem piedalās Maršala kluba ātrspēles turnīros. Tā pēdējā turnīrā Pamiljens ar 11½ : 3½ rezultātu ierindojās 2. vietā, pus punktu aizmugurē aiz uzvarētāja Kalina.

V. Š.

KO AUSTRIS KLĒTNIEKS DARA...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Modernajā debesskrāpi — Prudential Bldg. — būs baleta vakars, piedalīties labākajiem latviešu jaunajiem baletniekiem („Labākie, protams, būs no Kanadas", Streips paskaidroja). Svētku laikā Bostonas DV Jaunais Teātris uzvedīs Jugu. Notiks jauno teātra darbinieku konference, dziesmu spēles uzvedums, jauno rakstnieku diena, kā arī jauno rakstnieku grāmatu klāsta atklāšana. Noslēgumā: Kanadas un ASV vienību sacensības viriešu volejbolā un basketbolā, un sieviešu volejbolā.

Jaunatnes svētku centrālais sarīkojums — Pausme, ar tautas deju lieluzvedumu un visu Latvijas novadu tautas tērpu parādi, notiks „Medinah Temple" zālē. Vakarā — formālā svētku balle „Nakts 7. stāvā", svētku viesnīcas galvenajā balles zālē un 8 blakus telpās. Svētdien, 8. jūlijā, — dievkalpojumi, nometnes slēgšana, kopīgs izbraukums uz ezeru un tradicionālais ugunskurs.

L. Streips tik daudz runā par „svētku hoteli", ka arī par to drusku jāpastāsta. Izrādās, ka panākts izdevīgs nolīgums ar grezno Sheraton-Chicago viesnīcu slavenajā Mičigena avenijā, kur svētku viesiem paredzēta apmešanās par stipri palētinātām cenām. Viesnīcas telpās notiks liela daļa svētku sarīkojumu, piekam arī citas galvenās sarīkojumu vietas no turienes, kājām ejot, sasniedzamas dažās minūtēs. Lidlauka autobuss pietur pie durvīm. Vēsinātas telpas. Olimpiskā lieluma peldbaseins 14. stāvā. Ledus gabaliņu mašīnas istabās. Ar vārdu sakot — tik ērti, ka pat Streips ar sievu, kaut gan dzīvo Čikagā, aizrunājuši tur sev istabu svētku laikam. 3 cilvēku istabu vai 2 istabu dzīvokli 4 cilvēkiem varēs dabūt par 3 dol. dienā no cilvēka. Vieninieka istaba parasti 3 dol. vietā maksās 7 dol., bet istaba diviem, 18 dol. vietā — tikai 10 dol.

Runājot par naudu, jāpiezīmē, ka pašreiz izdotas svētku vērtszīmes, kas, tagad pērkot, maksā 90¢, un ko svētku laikā varēs iemainīt pret 1 dol. ieejas kartēs, vai maksājot apmešanos viesnīcā vai nometnē. Rīcības komiteja izdevusi arī svētku draugu kartes — sākot ar 20 dol. ziedojumu pie sienas karamus diplomus. Kanadas dolars būs pielīdzināts ASV dolaram.

Tikko iznācis arī svētku avizes 1. numurs (iznāks vēl 3 reizes). To var dabūt par brīvu katrs, kas atsūta savu adresi L. Streipam, 1318 Argyle Street, Chicago 40, Ill. Vissekmīgāk līdz šim par Jaunatnes svētku popularizēšanu un līdzekļu gādāšanu rūpējies Jaunatnes svētku satelits — jautrais ansamblis „Čikagas piecīši", kas jau paspējis uzstāties 1500 cilvēkiem un šoruden dosies plašā turnejā pa ASV un Kanadu ar līdzšinējās programmas „Mēs tikai jokojam" turpinājumu: „Mēs atkal jokojam."

Katrā pilsētā ir svētku sakarnieks, kas dala informāciju un svētku zīmes, pārdos biļetes, izliks plakātus u.t.t.. Toronto sakarniece ir Liena Fode, 267 Withrow Ave., Toronto 6, Ont.

Tik vērienīgi iecerētie Jaunatnes svētki radījuši dzīvu interesi pat Eiropā, tāpēc iespējams, ka svētku dalībnieku starpā būs arī aizjūras viesi.

Pie rīcības komitejas pastāv arī salidojuma sekcija, kuŗas uzdevums ir palīdzēt dažādu praktisku jautājumu izkārtošanā vecākās paaudzes organizācijām, kas Jaunatnes svētku laikā gribētu noturēt kongresu Čikagā, kā to, piem., darīs Latviešu inženieru apvienība. Salidojumu sekciju vada Ruta Eichenfelde, 230 Flournoy Street, Oak Park, Ill. Tāpat svētku rīkotāji būs priecīgi un pagodināti palīdzēt ikkatram vecākās paaudzes pārstāvim, kas būs nolēmis šo svētku dēļ savu atvaļinājumu iekārtot pirmajā jūlija nedēļā un atbraukt uz kongresu un mūzeju pilsētu Čikagu.

D.V.